

CENTER ZA SOCIALNO DELO
POMURJE

POSLOVNO POROČILO **2021**

Odgovorna oseba:
Sandra Fekonja, direktorica

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih predpisuje Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10):

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;
2. Dolgoročne cilje posrednega uporabnika, kot izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov;
3. Letne cilje posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela;
4. Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upošteva fizične, finančne in opisne kazalce (indikatorje), določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti;
5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela;
6. Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let;
7. Oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oziroma župan in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika;
8. Oceno notranjega nadzora javnih financ;
9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;
10. Oceno učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem pa na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora;
11. Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih.

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih mora posredni uporabnik pripraviti **izhajajoč iz obrazložitve svojega finančnega načrta oz. programa dela za preteklo leto.**

1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE POSREDNEGA UPORABNIKA

1.1. SPLOŠNI PODATKI

Matična številka posrednega uporabnika: **8284806000**

Naziv CSD: **CENTER ZA SOCIALNO DELO POMURJE**

Poštna številka: 9000

Kraj: Murska Sobota

Ulica: Slovenska ulica

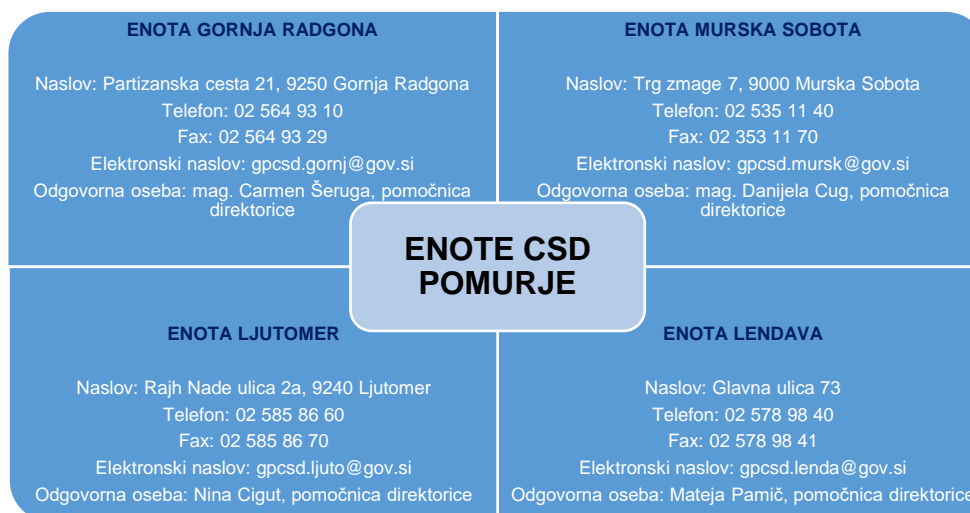
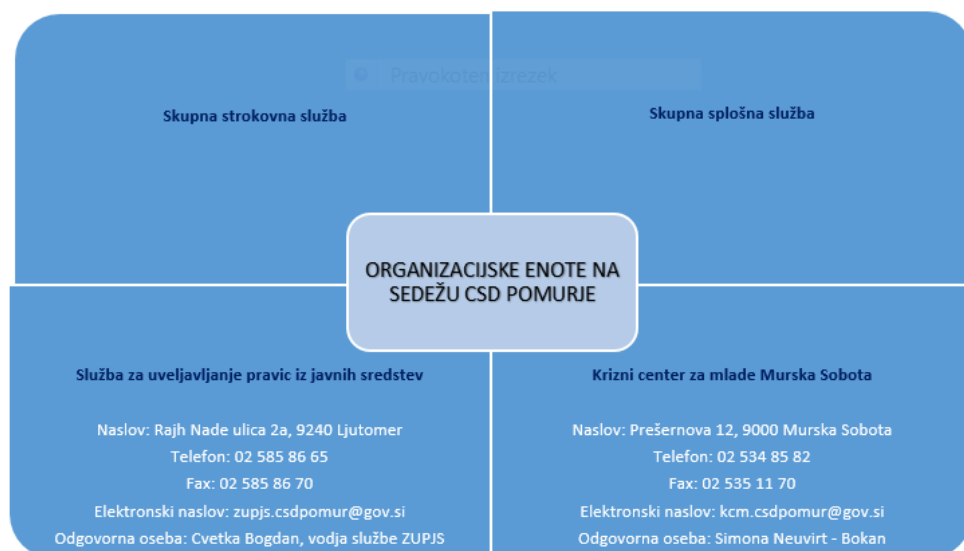
Hišna številka: 41

Telefon : 02 58 58 540

fax : 02 58 58 550

E-mail : gp-csd.pomur@gov.si

Center za socialno delo Pomurje (v nadaljevanju: Center) je bil ustanovljen s Sklepom o ustanovitvi Centra za socialno delo Pomurje (Uradni list RS, št. 30/18, 39/18). Z omenjenim sklepom so bili v novoustanovljeni Center spojeni: Center za socialno delo Gornja Radgona, Center za socialno delo Lendava, Center za socialno delo Ljutomer in Center za socialno delo Murska Sobota.

Center za socialno delo Pomurje je krajevno pristojen za območje naslednjih občin:

	Ime občine	Delež občine v %	Število prebivalcev
1	APAČE	100	3.556
2	BELTINCI	100	8.110
3	CANKOVA	100	1.759
4	ČRENŠOVCI	100	3.984
5	DOBROVNIK/DOBRONAK	100	1.287
6	GORNJA RADGONA	100	8.466
7	GORNJI PETROVCI	100	2.007
8	GRAD	100	2.077
9	HODOŠ/HODOS	100	361
10	KOBILJE	100	538
11	KRIŽEVCI	100	3.536
12	KUZMA	100	1.661
13	LENDAVA/LENDVA	100	10.404
14	LJUTOMER	100	11.214
15	MORAVSKE TOPLICE	100	5.981
16	MURSKA SOBOTA	100	18.547
17	ODRANCI	100	1.613
18	PUCONCI	100	5.892
19	RADENCI	100	5.084
20	RAZKRIŽJE	100	1.249
21	ROGAŠOVCI	100	3.123
22	SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI	100	2.850
23	ŠALOVCI	100	1.390
24	TIŠINA	100	3.949
25	TURNIŠČE	100	3.178
26	VELIKA POLANA	100	1.381
27	VERŽEJ	100	1.343
Skupaj			114.540

vir: Statistični urad RS, stanje 1. 7. 2021

1.2. VELIKOST CSD

Skupna tlorisna površina notranjih prostorov znaša 3.382,68 m²

Lokacija	m ²	cena najema /m ²	lastni/najeti	naziv lastnika/najemodajalca	dejavnost, ki se opravlja v prostorih
Sedež CSD Pomurje Slovenska ulica 41 9000 Murska Sobota	196,64	6,00 EUR	najeti	NLB d.d. Ljubljana Trg Republike 2 1520 Ljubljana	osnovna dejavnost
Služba ZUPJS Rajh Nade ulica 2a 9240 Ljutomer	114,84	9,40 EUR	najeti	FINIMO d.o.o. Lendavska ulica 5a 9000 Murska Sobota	osnovna dejavnost
Krizni center za mlade Prešernova ulica 12 9000 Murska Sobota	250	4,8 EUR	najeti	Solsis energija d.o.o., Rakičan	osnovna dejavnost
Enota Gornja Radgona Partizanske ceste 21 9250 Gornja Radgona	415,60	8,365 EUR	najeti	FINIMO d.o.o. Lendavska ulica 5a 9000 Murska Sobota	osnovna dejavnost
Enota Lendava Glavna ulica 73 9220 Lendava	253,60	/	lastni	Republika Slovenija	osnovna dejavnost
Enota Lendava Glavna ulica 73 9220 Lendava	131,30	8,30 EUR	najeti	Občina Lendava	osnovna dejavnost
Enota Lendava	78,00	7,10 EUR	najeti	ARTEX d.o.o.	

Glavna ulica 73 9220 Lendava				Kolodvorska ulica 43 9220 Lendava	osnovna dejavnost
Enota Ljutomer Rajh Nade ulica 2 a 240 Ljutomer	399,77	8,376 EUR	najeti	FINIMO d.o.o. Lendavska ulica 5a 9000 Murska Sobota	osnovna dejavnost
Enota Murska Sobota Trg zmage 7 9000 Murska Sobota	961,77	7,00 EUR	najeti	NLB d.d. Ljubljana Trg Republike 2 1520 Ljubljana	osnovna dejavnost
Enota Murska Sobota Staneta Rozmana 9000 Murska Sobota	11,80	/	lastni	Republika Slovenija	garaža

1.3. ZAKONSKE PODLAGE

- Uredba o določitvi centrov za socialno delo, njihovega sedeža in teritorialne pristojnosti ter določitvi enot centrov za socialno delo in njihovega območja delovanja (Uradni list RS, št. 76/17)
- Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – UPB, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A, 28/19, 189/20 – ZFRO in 196/21 – ZDOsk))
- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ 75/17, 77/18, 47/19 in 189/20 – ZFRO)
- Zakon o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16, 31/18 in 73/18 in 196/21 – ZDOsk)
- Zakon o štipendiranju (Uradni list RS, št. št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16 in 61/17 – ZUPŠ, 31/18) in 196/21 – ZDOsk
- Družinski zakonik (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C in 200/20 – ZOOMTVI)
- Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 200/20)
- Zakon o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 78/06 – uradno prečiščeno besedilo, 106/12, 39/16, 11/18 – ZIZ-L in 139/20)
- Zakon o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS, št. 16/08, 68/16, 54/17 – ZSV-H) in 196/21 – ZDOsk)
 - Pravilnik o sodelovanju organov ter o delovanju centrov za socialno delo, multidisciplinarnih timov in regijskih služb pri obravnavi nasilja v družini (Uradni list RS, št. 31/09, 42/17)
 - Pravilnik o pravilih in postopkih pri obravnavanju nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 38/11)
- Zakon o osebni asistenci (Uradni list RS, št. 10/17, 31/18 in 172/21)
- Zakon o socialnem vključevanju invalidov (Uradni list RS, št. 30/18, 196/21 – ZDOsk in 206/21 – ZDUPŠOP)
- Zakon o duševnem zdravju (Uradni list RS, št. 77/08, 46/15 – odl. US in 44/19 – odl. US)
- Zakon o postopku za uveljavljanje socialno varstvenih pravic (Uradni list RS, št. 23/91, 54/92 – ZSV in 65/93 – ZDPre in 3/22 – ZDeb)
- Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 59/19, 81/19 – ZSDP-1C in 92/21 – ZSDP-1E)
- Zakon o izvajanju rejniške dejavnosti (Uradni list RS, št. 110/02, 56/06 – odl. US, 114/06 – ZUTPG, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 22/19)
- Zakon o partnerski zvezi (Uradni list RS, št. 33/16)
- Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS št. 26/14, 90/15 in 75/17 – ZUPJS-G, 14/18, 81/19) 158/20 in 92/21)
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF, 90/12, 41/17 – ZOPOPP in 200/20 – ZOOMTVI)
- Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (Uradni list RS, št. 96/02)

- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS in 81/19, , 203/20-ZIUOPDVE, 119/21-ZČmIS-A, 202/21-odl. US)
- Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 15/94, 18/94 – ZRPJZ, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 39/99 – ZMPUPR, 102/00, 62/01, 43/06 – ZKoliP, 60/08, 75/08, 107/11, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 80/18, 5/19 – popr. In 160/20, 88/21 IN 181/21)
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 ,98/14) in 18/21)
- Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10,82/13) 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22)
- Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20 in 172/21)
- Zakon o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš) in 189/20 – ZFRO)
- Zakon o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12 in 10/17 – ZPP-E)
- Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 33/07)
- Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19-odl.US, 1/22 – odl. US, 3/22 - ZDeb)
- Zakon o nepravdnem postopku (Uradni list RS, št. 16/19)
- Zakon o probaciji (Uradni list RS, št. 27/17)
- Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12, 54/15, 11/18) in 200/20 – ZOOMTVI)
- Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo)
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US)
- Zakon o dedovanju (Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16)
- Zakon o osebnem imenu (Uradni list RS, št. 20/2006 in 43/19)
- Zakon o matičnem registru (Uradni list RS št. 11/2011-UPB in 67/19)
- Zakon o notariatu (Ur. l. RS, 2/2007-UPB3, 33/2007-ZSReg-B, 45/2008, 91/2013 in 189/20 – ZFRO)
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21 in 196/21 – ZDOsk)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/2007 – uradno prečiščeno besedilo in 177/20)
 - Pravilnik o metodologiji vodenja registra zbirk osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 28/2005, 30/2011)
- Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/2010, 40/2012-ZUJF, 21/2013, 63/2013-ZIUPTDSV, 63/2013, 100/2013,32/14-ZPDZC-1, 47/15-ZZSDT, 55/17, 75/19 in 11/20-odl.US, 189/20 –ZFRO, 54/21 IN 172/21-ZODPol-G)
- Zakon o preprečevanju uporabe prepovedanih drog in o obravnavi uživalcev prepovedanih drog (Uradni list RS, št. 98/1999, 2/2004-ZPNNVSM)
- Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo in 95/21 – popr.)
- Zakon o policiji (Uradni list RS, št. 66/2009-UPB7, 22/2010, 26/2011 Odl.US: U-I-271/08-19, 58/2011-ZDT-1, 40/2012-ZUJF, 96/2012-ZPIZ-2, 15/2013-ZNPPol, 15/2013-ZODPol)
- Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ, 200/20 in 172/21)
- Pravilnik o prepovedi približevanja določeni osebi, kraju ali območju (Ur. l. RS, št., 49/14)
- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/2012-UPB7, 40/2012-ZUJF, 57/2012-ZPCP-2D, 109/2012, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE in 57/21 – odl. US)
- Zakon o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ in 31/18)
 - Pravilnik o dodeljevanju državnih štipendij (Uradni list RS, št. 45/18)

- Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Makedonije o meddržavnih posvojitvah (BMKMP) Uradni list RS, št. 15/07)
- Pravilnik o izvajanju predhodnega svetovanja (Uradni list RS, št. 21/19)
- Pravilnik o popisu in ocenitvi premoženja oseb pod skrbništvom in o sestavi in vsebini skrbniškega poročila (Uradni list RS, št. 22/19)
- Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020 (Uradni list, RS, št. 39/13)
- Evropska konvencija o uresničevanju otrokovih pravic (Uradni list RS, št. 86/1999 – MP, št. 26/1999)
- Konvencija ZN o otrokovih pravicah (Uradni list RS, št. 35/1992 – MP, št. 55/1992)
- Konvencija o izterjavi preživninskih zahtevkov v tujini (Uradni list RS, št. 35/1992 –MP, št. 9/1992)
- Konvencija o varstvu otrok in sodelovanje pri meddržavnih posvojitvah (Uradni list RS, št. 45/1999 – MP št. 14/1999)
- Drugih zakonih s področij, ki neposredno ali posredno urejajo področje delovanja zavodov.

Zakonske in druge pravne podlage za pripravo finančnega načrta:

- Zakon o javnih financah (uradni list RS, št. 14/13-pop, 101/13, 55/15-ZFisP, 96/15-ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US)
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09-UDB, 13/10, 59/10, 85/10,107/10, 35/11-ORZSPJS49a, 27/12-odl.US, 40/12-ZUJF, 46/13, 25/14-ZFU, 50/14, 95/14-ZUPPJS15, 85/15, 23/17-ZDOdv, 67/17 in 84/18 in 204/21)
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07-UPB, 65/08, 69/08-ZTFI-A, 69/08-ZZavar-E, 40/12 ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPDVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb)
- Zakon o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/10, 92/15, 83/18) 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPDVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb)
- Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 ,28/19 in 66/19)
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS in 81/19 , 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmlS-A in 202/21 – odl. US)
- Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 52/10, 40/12 – ZUJF, 19/15, 83/16 in 92/20)
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19, 75/19, 139/20 189/20 – ZFRO, 51/21, 121/21, 162/21, 196/21 – ZDOsk in 10/22)
- Zakon o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 – ZDavP, 34/96, 87/97 – ZDavP-A, 3/98, 7/98 – odl. US, 106/99 – ZPIZ-1, 81/00 – ZPSV-C, 97/01 – ZSDP, 97/01, 62/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 91/13 – ZZVZZ-M, 99/13 – ZSVarPre-C in 26/14 – ZSDP-1)
- Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti (Uradni list RS, št. 40/06)
- Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/06, 76/08, 63/17 in 71/18, 104/21 in 114/21)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A , 72/19 in 174/20 – ZIPRS2122)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leto 2020 in 2021 (Uradni list RS, št. 174/20, 15/21 – ZDUOP, 74/21, 172/21, 187/21 – ZIPRS2223 in 206/21 – ZDUPŠOP)
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (Uradni list RS, št. 75/19 in 139/20)
- Zakon o kolektivnih pogodbah (Uradni list RS, št. 43/06 in 45/08 – ZArbit)
- Kolektivna pogodba za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17 in 80/18)

- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 – popr., 99/01, 73/03, 77/04, 115/05, 43/06 – ZKoIP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 57/08 – KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15, 88/16, 80/18, 31/19, 80/19, 97/20) in 88/21)
- Kolektivna pogodba za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/98, 73/98, 39/99 – ZMPUPR, 63/99, 73/00, 43/06 – ZKoIP, 60/08, 107/11, 40/12, 46/13, 46/17, 80/18, 160/20, 88/21 in 181/21)
- Ugotovitveni sklep o višini regresa za prehrano med delom od 1. januarja 2021 dalje (Uradni list RS, št. 3/21)
- Uredba o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 14/09, 23/09, 48/09, 113/09, 25/10, 67/10, 105/10, 45/12, 24/13, 51/13, 12/14, 24/14, 52/14, 59/14, 24/15, 3/16, 70/16, 14/17, 68/17, 6/19, 51/19, 59/19, 78/19, 157/20 in 13/21, 101/21, 122/21, 145/21 in 194/21)
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Uradni list RS, št. 51/08, 91/08, 113/09, 22/19 in 121/21)
- Uredba o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 85/10 173/20 in 121/21)
- Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Uradni list RS, št. 109/07, 68/09 in 137/21)
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 68/17, 4/18, 30/18, 116/21 in 180/21)
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 53/08, 89/08 in 175/20)
- Slovenski računovodski standardi (2016) (Uradni list RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18)
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21)
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21 in 203/21)
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15)
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 46/03)
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18 in 121/21)
- Uredba o sejinah in povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih (Uradni list RS, št. 16/09, 107/10, 66/12, 51/13 in 6/15)
- Uveljavljeni predpisi, sprejeti za preprečevanje širjenja COVID-19
- Drugih zakonih s področij, ki neposredno ali posredno urejajo področje delovanja zavodov.

Poleg zakonskih podlag za delovanje je zavod ocenjeval svoje poslovanje tudi na podlagi sklenjenih pogodb o financiranju za obdobje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 ter druge pravne podlage za dejavnost, ki jo je opravljal v tem obdobju.

2. DOLGOROČNI CILJI POSREDNEGA UPORABNIKA, KOT IZHAJAJO IZ VEČLETNEGA PROGRAMA DELA IN RAZVOJA POSREDNEGA UPORABNIKA OZIROMA PODROČNIH STRATEGIJ IN NACIONALNIH PROGRAMOV

V skladu z Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020 (ReNPSV13-20) ima Center dolgoročno zastavljene naslednje cilje:

- S kakovostno in strokovno obravnavo zagotavljati ustrezno raven socialne varnosti posameznikom in družinam, ki si zaradi različnih razlogov tega ne morejo zagotoviti sami, in izpolnjevati pričakovanja uporabnikov
- Izvajanje preventivnih programov za zmanjševanje socialne izključenosti ranljive skupine oseb
- Ozaveščenost prebivalstva v Pomurju o ničelni toleranci do nasilja
- Spodbujanje zaposlovanja prejemnikov denarne socialne pomoči, ki so zaposljivi;
- Sodelovati z institucijami v okolju
- Zadovoljstvo in strokovnost zaposlenih, razvoj delovne kulture
- Izboljšati delovno okolje
- Poslovati po ekonomskih načelih

Dolgoročne cilje uresničujemo s strategijami in aktivnostmi, ki se na letni ravni odražajo v opredeljenih letnih ciljeh. Doseganje letnih ciljev merimo in spremljamo s kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalci, ki kažejo na opravljeno delo v tekočem letu.

Poleg redne dejavnosti in izvajanja ukrepov javnih pooblastil, ki jih izvajamo na vseh enotah Centra, na enotah izvajamo tudi dodatne programe, s katerimi dopolnjujemo svojo osnovno dejavnost. V obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 smo izvajali naslednje dodatne programe:

- Sedež CSD Pomurje:
 - regijska in lokalna koordinacija programov,
 - krizni center za mlade,
 - dnevni center za otroke in mladostnike Kekec
 - program za razvijanje prostovoljstva
 - program »preživljajmo skupaj«
 - Medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje
 - Program Moja zloženka
- Enota Gornja Radgona:
 - laična pomoč družinam-pomoč ranljivim skupinam (s pomočjo prostovoljcev),
 - dopolnilni program rejniška družina, nadomestna, posebna, drugačna,
 - projekt Izmenjava otroških igrač,
 - pilotni projekt SOPA (skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola).
 - Preventivni program Krepitve družin
 - Program Počitnice na dlani
 - Projekt Košarica otroških nasmehov
 - Projekt UNICEF-ove Varne točke
- Enota Lendava:
 - skupini starejših za samopomoč v KS Lendava »Spominčica« in »Zvončica«
 - skupina za samopomoč mlajših invalidnih oseb Zarja,
 - Socialno vključevanje posebej ranljivih skupin
 - pomoč otrokom s težavami,
 - skupina za rejnice,
 - Projekt UNICEF-ove Varne točke
 - Preventivni program Krepitve družin.
- Enota Ljutomer:
 - skupina rejnic za samopomoč - program rejništvo,
 - program Vsemu bom kos,
 - socialno vključevanje posebej ranljivih skupin – laična pomoč družinam »Skupaj zmoremo«,

- skupina za samopomoč žensk, žrtev nasilja »živim naprej«.
- Prostovoljno delo – Laična pomoč družinam » Skupaj zmoremo «
- Projekt UNICEF-ove Varne točke
- Preventivni program Krepitve družin.

➤ Enota Murska Sobota:

- skupini za samopomoč starih ljudi: »Sončnice« in »Tulpike«,
- program za osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost,
- program rejništvo »Veseli trenutki za otroke v rejništvu«,
- program Vsemu bom kos,
- Skupina za samopomoč staršev otrok s posebnimi potrebami,
- pilotni projekt SOPA (skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola),
- program obdarovanj varovancev,
- Projekt UNICEF-ove Varne točke
- Preventivni program Krepitve družin

Namen storitev in programov, ki jih Center izvaja ter prejemkov, ki jih zagotavlja v okviru sistema socialnega varstva je:

- omogočanje in povečevanje socialne vključenosti,
- krepitev moči uporabnikov in razvijanje sposobnosti za njihovo vsakdanje življenje,
- pomoč in oskrba v primerih nezmožnosti opravljanja nujnih življenjskih opravil,
- zagotavljanje temeljne socialne varnosti,
- zagotavljanje enakih možnosti in preprečevanje revščine.

Center tako na lokalnem kot tudi regijskem nivoju v skladu z usmeritvami Resolucije o NPSV 2013-2020, prevzema vlogo:

- povezovalca sistema,
- spodbujevalca novih programov in posredovalca informacij,
- organizatorja in izvajalca storitev, potrebnih v posameznem okolju, kadar izvajalcev ali programov uporabnikom ne nudijo možnosti izbire, oz. v lokalnem prostoru sploh ni drugih izvajalcev
- stičišča različnih izvajalcev in usmerjevalca uporabnikov v različne programe.

NAŠE POSLANSTVO

Kvalitetno izvajanje socialno varstvenih storitev in nalog po zakonu, ki jih nadgrajujemo z dodatnimi programi, s čimer pomagamo našim uporabnikom v stiski za izboljšanje kvalitete njihovega življenja in socialne vključenosti. Skrbimo za zadovoljstvo zaposlenih in odgovorno ravnamo s proračunskimi in ostalimi sredstvi.

NAŠA VIZIJA

Prizadevamo si biti prepoznavni v ožjem in širšem okolju, zato delujemo v smeri oblikovanja visoko strokovne institucije socialnega varstva, s pozitivno notranjo klimo, poudarjamo odzivnost na potrebe v okolju, prilagodljivost na zunanje spremembe, odprtost in občutljivost do stisk in težav uporabnikov naših storitev

NAŠE VREDNOTE

Profesionalnost: zavedamo se, da lahko samo s profesionalnim delom vzpostavimo odgovoren in spoštljiv odnos z našimi uporabniki/cami.

Odličnost: svojih nalog se lotevamo s predanostjo in strokovnostjo ter vseskozi stremimo k odličnosti.

Sodelovanje: poti sodelovanja gradimo z veliko mero zaupanja in spoštovanja do vseh sodelavcev/k in skupnosti, v kateri delujemo.

3. LETNI CILJI POSREDNEGA UPORABNIKA, ZASTAVLJENI V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA POSREDNEGA UPORABNIKA ALI V NJEGOVEM LETNEM PROGRAMU DELA

Program dela za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2021 je pripravila direktorica skupaj s pomočnicami direktorice in sodelavci.

DOLGOROČNI CILJ	LETNI CILJI 2021	MERILO AKTIVNOSTI	CILJ
S kakovostno in strokovno obravnavo zagotavljati ustrežno raven socialne varnosti posameznikom in družinam, ki si zaradi različnih razlogov tega ne morejo zagotoviti sami in izpolnjevati pričakovanja uporabnikov	Izvajati javna pooblastila in socialno varstvenih storitve v skladu z zakonodajo, načeli stroke ter etičnimi standardi	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih posameznih javnih pooblastil in socialno varstvenih storitev ❖ Število pohval in pritožb uporabnikov ❖ Anketa zadovoljstva 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 165.000 zadev ❖ Vsaj 5 pisnih pohval in maksimalno 5 pisnih pritožb
	Uskladiti in uvesti učinkovito organizacijo dela, kjer bo zagotovljen prenos znanja in prakse	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število opravljenih timskih sestankov na ravni posamezne enote ❖ Število sestankov delovnih skupin na ravni regije 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 200 timskih sestankov ❖ 15 sestankov delovnih skupin
	Ustrezno organizirati delo v času povečanega števila vlog na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev v mesecu avgustu in septembru 2021	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Poročilo MDDSZ in dnevna poročila o reševanju vlog po posameznem strokovnem delavcu 	
	Reševati vloge v zakonitem roku	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Poročila o zamudah pri odločanju (2x mesečno) 	
	Redni delovni sestanki pomočnice direktorice in zaposlenih, vodje Službe ZUPJS in zaposlenih, vodje KCM in zaposlenih	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih sestankov 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 60 sestankov
	Redni sestanki direktorice, pomočnic direktorice, vodje Službe ZUPJS in vodje KCM	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih sestankov 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 12 x
	Izboljšanje položaja Romov	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih aktivnosti namenjenih izboljšanju položaja Romov 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 5 aktivnosti

	Zagotoviti hitro, učinkovito in strokovno obravnavo v primeru kriznih intervencij izven poslovnega časa	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vzpostavitev kriznega tima ❖ Strokovno usposabljanje članov kriznega tima 	
Izvajanje preventivnih programov za zmanjševanje socialne izključenosti skupine oseb	Ohranitev obstoječih preventivnih programov in razvoj novih	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število preventivnih programov ❖ Število vključenih uporabnikov 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 26 preventivnih programov ❖ Vsaj 200 vključenih uporabnikov
Ozaveščenost prebivalstva v Pomurju o ničelni toleranci do nasilja	Okrepiti odkrivanje žrtev na področju nasilja Sodelovanje v mednarodnem projektu Improdova Sodelovanje z institucijami in društvi iz tujine	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število opravljenih preventivnih akcij, strokovnih posvetov in delovnih sestankov na temo prepoznavanja nasilja ❖ Vzpostavitev platforme v okviru pilotnega projekta ❖ Število izvedenih aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 3 izvedene aktivnosti ❖ Vsaj 1 izvedena aktivnost
Spodbujanje zaposlovanja prejemnikov denarne socialne pomoči, ki so zaposljivi	Strokovno delo z dolgotrajnimi prejemniki denarne socialne pomoči	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število vključenih v program »Vsemu bom kos« ❖ Število vključenih v program socialne aktivacije 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 15 vključenih uporabnikov ❖ Vsaj 50 vključenih uporabnikov
Sodelovati z institucijami v okolju	Sodelovati s šolstvom, zdravstvom, policijo, sodiščem, uradom za delo, občinami, nevladnimi organizacijami	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število timskih sestankov, delovnih sestankov, posvetov 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 80 timskih sestankov
Zadovoljstvo in strokovnost zaposlenih, razvoj delovne kulture	Povečati zadovoljstvo zaposlenih Povečati strokovnost zaposlenih	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Anketa zadovoljstva ❖ Sprejeti interni akti, ki urejajo pravice zaposlenih ❖ Letni razvojni pogovori direktorice z zaposlenimi ❖ Število izobraževanj, izvedenih samo za zaposlene CSD Pomurje 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Doseči oceno 3 ❖ Po potrebi ❖ Vsaj z zaposlenimi dveh enot ❖ Vsaj 6 izobraževanj ❖ Vsaj 2,75

	Promocija zdravja na delovnem mestu	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izobraževalnih dni/zaposlenega ❖ Število izvedenih aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj aktivnosti 2
Izboljšati delovno okolje	Pridobiti nove prostore za izvajanje dejavnosti Kriznega centra za mlade Murska Sobota	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Selitev v nove prostore 	
Dvigniti ugled Centra za socialno delo Pomurje v lokalnem okolju	Promocija CSD Pomurje	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih aktivnosti in objav v medijih 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj aktivnosti 12
Poslovati po ekonomskih načelih	Uravnotežen poslovni izid	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Sprotno spremljanje prihodkov in odhodkov 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 0 ali večje od 0

LOKALNE SKUPNOSTI:

Za naloge, ki jih izvajamo za občine so bile sklenjene pogodbe o izvajanju in financiranju del in nalog. Svoje pogodbene obveznosti so občine izpolnile.

Na dejavnost Centra so v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 pomembno vplivali naslednji dejavniki:

- Zahtevne socialno ekonomske razmere v celotni državi Sloveniji.
- Nadpovprečen delež brezposelnih v Pomurju.
- Nadpovprečno število starejših ljudi od 65 let.
- Zelo nizki osebni dohodki prebivalstva v regiji Pomurje in najnižje pokojnine v slovenskem prostoru.
- Visoko število prejemnikov denarne socialne pomoči v Pomurju, v primerjavi s Slovenijo.
- Ogroženost nekaterih skupin prebivalstva: otroci in mladostniki iz materialno ogroženih družin; pripadniki romske skupnosti, odrasli s težavami v duševnem zdravju, osebe z različnimi oblikami zasvojenosti, socialna izključenost ipd.
- Visoka stopnja revščine v pomurski regiji.
- Nizka proračunska sredstva občin: ker je Pomurje najmanj razvito področje Slovenije so občine prisiljene vlagati v infrastrukturo (ceste, vodovod ipd.), zato le manjši delež sredstev namenjajo za socialne programe.
- Slabše razvit nevladni in zasebni sektor ter malo drugih služb pomoči na področju socialnega varstva, zato uporabniki storitev osebne pomoči in pomoči družini za dom potrebujejo daljše obravnave v Centru.
- Naloge in aktivnosti, ki izhajajo iz Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020.
- Razglašena epidemija in ukrepi zaradi virusa SARS-CoV-2.

Letni program dela Centra je v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 temeljil na naslednjih nalogah oz. področjih dejavnosti:

- Izvajanje javnih pooblastil v skladu s sprejeto zakonodajo in podzakonskimi akti,
- Izvajanje socialno varstvenih storitev, ki so na voljo posamezniku in družinam, kadar se znajdejo v socialnih stiskah in težavah,
- Izvajanje preventivnih programov, katerih namen je preprečevati nastajanje socialnih težav in programov za posebno ranljive skupine uporabnikov (otroci, brezposelni, starostniki, Romi, osebe z izkušnjo nasilja),
- Vloga Centra kot koordinatorja izvajalcev na področju socialnega varstva.

Center je v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 posloval na podlagi letnih pogodb o financiranju z ustanoviteljem in lokalnimi skupnostmi:

MDDSZ:

- Pogodba o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo, številka: 2611-21-050069, št. z dne 12. 1. 2021
- Aneks št. 1 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2021, številka 2611-21-050069 z dne 12.4.2021
- Aneks št. 2 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2021, številka 2611-21-050069 z dne 21.6.2021
- Aneks št. 3 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2021, številka 2611-21-050069 z dne 4.10.2021
- Aneks št. 4 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2021, številka 2611-21-050069 z dne 22.11.2021
- Aneks št. 5 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2021, številka 2611-21-050069 z dne 13.12.2021

4. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV, UPOŠTEVAJE FIZIČNE, FINANČNE IN OPISNE KAZALCE (INDIKATORJE), DOLOČENE V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA POSREDNEGA UPORABNIKA ALI V NJEGOVEM LETNEM PROGRAMU DELA PO POSAMEZNIH PODROČJIH DEJAVNOSTI

V Centru smo v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 kljub situaciji s COVID 19 in ukrepom dosegli zastavljene programske usmeritve.

Program dela smo uresničevali s 90,97 redno zaposlenimi delavci iz delovnih ur. Javno službo pomoč na domu smo izvajali s 16,40 socialnimi oskrbovalkami iz delovnih ur in z 17 izvajalci javnih del.

1. **CILJ: S kakovostno in strokovno obravnavo zagotavljati ustrezno raven socialne varnosti posameznikom in družinam, ki si zaradi različnih razlogov tega ne morejo zagotoviti sami in izpolnjevati pričakovanja uporabnikov**

Tudi v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 smo si na področju izvajanja javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev prizadevali skozi skrbno načrtovane strokovne pristope v čim večji meri vključevati uporabnike v iskanje rešitev njihovega problema, ki so za njih najustreznejše in obenem dovolj kakovostne. Pri tem nam je bil v pomembno oporo Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, (izdajateljica Skupnost CSD Slovenije), ki predstavlja temeljni dokument in podlago za izvedbo nalog Centra. Naše naloge smo izvajali v skladu z zakonodajo, načeli stroke ter etičnimi standardi. V knjigi pritožb in pohval je bilo zabeleženih 12 pohvali in nič pritožb, pohvale in pritožbe smo prejeli tudi ustno, kar se ni beležilo.

Zato, da smo zagotavljali kakovostno in strokovno obravnavo naših uporabnikov, smo izvedli 162 timskih sestankov. Na timskih sestankih smo obravnavali kompleksnejše primere, ki zahtevajo multidisciplinaren pristop in povezovanje znanj in veščin strokovnjakov s posameznih delovnih področij Centra.

Z namenom poenotenja praks in prenosa znanja med vsemi zaposlenimi Centra, so bile meseca januarja 2020 ustanovljene delovne skupine na področju varstva otrok in družine (dve delovni skupini), varstva starejših, skrbništva, uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, dela v glavnih pisarnah in promocije zdravja na delovnem mestu. Delovne skupine obravnavajo aktualne zadeve in primere, zaposleni si prenesejo informacije iz aktivov, seminarjev, intervizij in drugih izobraževanj, kadar je to potrebno, pripravijo predloge za spremembo zakonodaje in skrbijo za poenotenje prakse na vseh enotah Centra.

V letu 2021 so se delovne skupine sestale 35 krat.

V mesecu avgustu in septembru 2021 je prišlo na področju uveljavljanja letnih pravic iz javnih sredstev do izjemno povečanega obsega dela. Delo je bilo organizirano na način, da so bili 4 strokovni delavci iz

enot Centra v skladu z 33. členom ZDR-1 začasno premeščeni na Službo ZUPJS. Zaposlili smo tri delavce za določen čas, od tega je bila ena že pred povečanim obsegom dela zaposlena preko usposabljanja na delovnem mestu, tako da jo do meseca avgusta v celoti osvojila delovno področje in je lahko delo opravljala samostojno. Delo v glavnih pisarnah je bilo organizirano na način, da strokovnim delavcem, ki so izdajali odločbe, ni bilo treba tiskati odločb, ampak je to opravilo potekalo v glavnih pisarnah. Vse vloge nam je uspelo rešiti v zakonitih rokih.

Z namenom, da ni prihajalo do zamud pri izdajanju odločb na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, se je tedensko spremljalo seznam o zamudah pri odločanju. Seznam je najprej pregledala direktorica Centra, ki je zaposlene preko pomočnic direktorice sproti obveščala o zamudah. Seznam vsebuje podatke o zamudah za vse centre za socialno delo v Sloveniji, pri čemer ugotavljamo, da je na seznamu glede na število vlog malo zadev Centra, ki niso bile rešene v zakonitem roku. Razlog za prekoračitev zakonitega roka je bila večinoma nepopolna vloga.

Zaradi prenosa informacij, načrtovanja in organizacije dela ter izpolnjevanja zastavljenih ciljev so potekali redni delovni sestanki med pomočnicami direktorice in zaposlenimi ter med direktorico in pomočnicami direktorice ter vodji posameznih služb. V letu 2021 je bilo tako izvedenih 100 sestankov med pomočnicami direktorice in zaposlenimi ter 12 sestankov med direktorico in pomočnicami direktorice ter vodji posameznih služb. Direktorica se je 1x na mesec na vsaki enoti, KCM in Službi ZUPJS udeležila delovnega sestanka.

V letu 2021 smo na Enoti Murska Sobota začeli z izvajanjem programa » Z različnimi pristopi v podporo Romov za življenjsko uspešnost«, ki je bil vsebinsko usmerjen za romsko naselje v Beltincih, saj pri svojem delu strokovni delavci zaznavajo pereče problematiko v omenjenem naselju. Pred začetkom izvajanja programa smo izvedli skupinski sestanek različnih institucij z namenom, da s strokovnim srečanjem osvetlimo problematiko Romov v naselju Beltinci. Skozi celo leto 2021 smo opravljali na terenu predvsem individualno delo. Ocenjujemo, da je prisotnost strokovnih delavcev na terenu pomembno, saj tako lahko kvalitetnejše gradimo strokovno delo tudi na drugih področjih. Pomembno bi bilo, da je to strokovni delavec, ki na Centru ne opravlja drugih nalog, saj si tako lahko pridobi zaupanje s prebivalci naselja. Skozi celo leto smo z vprašalniki, ki smo jih pripravili v okviru programa, želeli osvetliti položaj posameznika ali družine. Vprašalnik je bil namenjen družini ali posamezniku, ki so si preko zastavljenih vprašanj samostojno odgovarjali na svoj trenutni položaj. Vprašalnik je vseboval osnovne podatke, njihov materialni položaj, bivanje, odnosi v družini, odnosi v naselju, pričakovanja z zastavljanjem cilja v letu 2021 za izboljšanje svojega trenutnega položaja. V mesecu marcu smo z namenom predstavitve programa in medsebojnega sodelovanja izpeljali skupni sestanek z predstavnikom Zveze Romov, njihovo strokovno delavko za programe in pa predstavnikom naselja, tudi občinskim svetnikom. Nato smo v mesecu maju 2021 vpeljali tudi delavko v okviru zaposlitve preko javnih del v okviru programa Socialno vključevanje posebej ranljivih skupin. Laična delavka je bila v naselju dobro sprejeta, vključili smo tri družine z mladoletnimi otroci. Dne 12.5.2021 smo v naselju izvedli delavnico z naslovom: Učenje komunikacijskih veščin". Delavnica je bila razdeljena in pripravljena za otroke in mladostnike, ter ločeno za odrasle osebe. V mesecu oktobru 2021 smo skupaj s svetovalno delavko Vrtca Beltinci, novo romsko pomočnico v vrtcu in romsko pomočnico v OŠ Beltinci opravili terenski obisk pri družinah, kjer mladoletni otroci niso vključeni v vrtec in kjer otroci neredno obiskujejo osnovno šolo. Namen je bil predvsem nagovoriti starše k pomenu rednega obiskovanja šole in pa zgodnje vključevanje otrok v vrtec. Za konec šolskih počitnic smo načrtovali še dvodnevno srečanje z namenom druženja otrok. Vendar pa navedeno nismo izpeljali zaradi slabe epidemiološke slike v naselju.

Tudi na Enoti Lendava smo v letu 2021 izvedli številne aktivnosti, namenjene Romom:

- Delavnice v VNRC (karte prijateljstva, predstavitev dela CSD)
- Poletni tabor za romske otroke v Percu (karte prijateljstva, predstavitev dela CSD)
- V preventivni program Krepitev družin smo vključili eno romsko družino
- V program Socialne aktivacije sklop III smo vključili 14 Rominj
- Multiplikativni dogodek v okviru dogodka New Chance for us

2. CILJ: Izvajanje preventivnih programov za zmanjševanje socialne izključenosti ranljive skupine oseb

Na področju izvajanja dodatnih programov, ki ne sodijo v osnovno dejavnost Centra, smo si prizadevali izvajati take programe, ki jih naši uporabniki potrebujejo, a jih ne izvaja nihče drug v lokalni skupnosti oz. v regiji ali pa so potrebe po teh programih večje od ponudbe. Tako so strokovni delavci v obravnavanem obdobju poleg osnovne dejavnosti izvajali še številne dodatne preventivne programe (ni všteta javna služba PnD), ki so podrobneje opisani v prilogi poslovnega poročila. V letu 2021 smo na Centru tako izvajali 31 dodatnih programov, vključenih je bilo 141 otrok, 98 družin in 70 posameznikov.

3. CILJ: Ozaveščenost prebivalstva v Pomurju o ničelni toleranci do nasilja

Na področju obravnave nasilja v družini smo izvedli številne aktivnosti. Izvedena so bila letna delovna srečanja med Policijsko postajo Murska Sobota, Gornji Petrovci, Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona ter Centrom. Delovnih srečanj se je poleg strokovnih delavcev iz posamezne enote udeleževala tudi direktorica Centra. Ugotavljalo se je dobro medsebojno sodelovanje obeh institucij, zlasti ažurna izmenjava informacij. S strani direktorice je bilo policistom ponovno predstavljeno delu na področju ukrepov za varstvo koristi otrok v skladu z Družinskim zakonikom in pojasnjene okoliščine in pristojnosti Centra. Policijske postaje so bile zaprosene za aktivno sporočanje in vključevanje Centra, kadar obravnavajo dogodke, kjer so prisotni mld. otroci.

Pod okriljem regijske koordinacije in v sodelovanju s CSD Pomurje, enota Murska Sobota in PU Murska Sobota se je že v preteklih letnih izoblikovala Medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje, ki izvaja strokovne posvete s področja nasilja za pomursko regijo. Medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje je primer dobre prakse izvajanja preventivne dejavnosti in medinstitucionalnega delovanja. V okviru delovanja Medinstitucionalne skupine za preprečevanje nasilja v družini Pomurje smo kljub strogim omejitvam zaradi korona virusa izvedli naslednje aktivnosti:

- IMPRODOVA* (Improving Frontline Responses to High Impact Domestic Violence - Izboljšanje odzivanja prvih posredovalcev na težje oblike nasilja v družini) je projekt, financiran v okviru programa Evropske unije Obzorja 2020 in v katerega je v sodelovanju z GPU vključena tudi PU MS, v sodelovanju tudi s CSD Pomurje;
- Radijska oddaja na radiu Romc 25.2.2021, Medvrstniško nasilje;
- Predavanje o nasilju v družini, medvrstniškem nasilju in nasilju po spletu, Gimnazija FM Ljutomer, zoom, 4.3.2021 – vsi 1. letniki;
- Tiskovna konferenca »Poziv k prijavam« 24.3.2021;
- Izvedena izobraževanja za zaposlene na CSD Pomurje »Nasilje na delovnem mestu in nasilje s strani 3 oseb«;
- Strokovno izobraževanje Nasilje v družini v Domu starejših Lendava, 20.5.2021;
- Strokovno srečanje med Mladinskim domom Maribor, CSD Pomurje in PU MS, zaradi usklajenega delovanja, sprejet dogovor, da bodo srečanja potekala letno, maj 2021;
- Izvedena redna letna delovna srečanja med PP GR, PP MS, PP Lendava, PP Ljutomer in enotami CSD Pomurja;
- Ob Mednarodnem dnevu starejših je bil izdelan plakat z namenom ozaveščanja o nasilju nad starejšimi, kateri je bil osebno razdeljen med Domovi za starejše v pomurski regiji ter predan policijski upravi MS, 15.6.2021;
- Izvedena so bila izobraževanja za sodnike, tožilce in strokovne delavce CSD, v okviru Centra za izobraževanje v pravosodju v mesečnem razponu od sept-dec, enkrat mesečno, kjer je bila predstavljena vloga CSD pri obravnavi žrtev nasilja;
- Ob Mednarodnem dnevu nasilja nad ženskami in otroci je bil pripravljen strokovni posvet, ki je letos nosil naslov: »Nasilje v družini - izziv družbe ali posameznika«, ki je bil zaradi poslabšanja epidemiološke slike v zadnjem trenutku odpovedan, 25.11.2021. Zato smo aktivnosti prenesli na socialna omrežja in tiskane medije (Vestnik);
- V okviru prijave na razpis za sofinanciranje programov na področju socialnega in zdravstvenega varstva v Mestni občini Murska Sobota v letu 2021, smo prejeli finančna sredstva za izdelavo zloženke, katere namen je bil na enem mestu zbrati informacije za otroke/mladostnike, ki se znajdejo v stiski. Zloženke so bile osebno predane vsem OŠ v Mestni občini Murska Sobota.

4. CILJ: Spodbujanje zaposlovanja prejemnikov denarne socialne pomoči, ki so zaposljivi

Prejemnike denarne socialne pomoči smo tudi v letu 2021 vzpodbujali, da so aktivni pri reševanju svoje problematike in pri iskanju zaposlitve. V okviru preventivnega programa Vsemu bom kos, ki ga izvajamo na Enoti Murska Sobota in na Enoti Ljutomer, želimo s tesnim sodelovanjem z ZRSZ pomagati tako posameznikom kot tudi družinam. Program je namenjen posameznikom in/ali družinam, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči in/ali varstvenega dodatka in so hkrati prijavljeni v evidence brezposelnih oseb pri ZRSZ, ne glede na oviranost, stopnjo invalidnosti in/ali stiske, tudi zaradi oblike odvisnosti (različne oblike), ki jih posamezniki doživljajo. Program je namenjen tistim, ki so bili vključeni že v številne programe pri ZRSZ, a se niso vključili v programe, ki jih ponuja socialna aktivacija. Strokovni delavci na CSD Pomurje in strokovni delavci ZRSZ so za uporabnike, ki so se v program vključili, pripravili delavnice, ki so namenjene predvsem krepitevi funkcionalnih veščin, ki obenem obogatijo izkušnje posameznikov in družin in jim tako omogočijo lažji vstop na trg dela (razpolaganje in organizacija osebnega časa, funkcionalno opismenjevanje, ozaveščanje in seznanjanje z možnostjo uveljavljanja različnih pravic iz javnih sredstev, medsebojno/medgeneracijsko sodelovanje in povezovanje, učenje veščin komuniciranja idr.). Skupno je bilo vključenih 17 uporabnikov.

5. CILJ: Sodelovati z institucijami v okolju

S ciljem prispevati k zmanjševanju revščine in večji socialni vključenosti posameznikov in družin se je Center poleg intenzivnega sodelovanja s pomurskimi občinami povezoval s številnimi drugimi institucijami in se aktivno vključeval v skupnostne humanitarne akcije:

- RIS Rakičan
- Občinske organizacije Rdečega križa,
- Župnijske Karitas v Pomurju,
- Škofijska Karitas Murska Sobota,
- vse osnovne šole v Pomurju,
- socialno varstveni zavodi,
- zdravstveni domovi,
- Policijske postaje,
- Policijska uprava Murska Sobota,
- Ozara Murska Sobota,
- Ozara, Stanovanjska skupina Murska Sobota,
- Okrajna sodišča,
- Okrožno sodišče v Murski Soboti,
- Varna hiša Ljutomer,
- Materinski dom Škofijske Karitas Murska Sobota,
- Center za pomoč žrtvam nasilja Murska Sobota,
- Mozaik – društvo za socialno vključenost – zavetišče za brezdomce Murska Sobota,
- Mozaik – društvo za socialno vključenost – bivalna skupnost za invalide,
- Zavod RS za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota,
- ZRSZ, Uradi za delo,
- Institut za rehabilitacijo invalidov Maribor,
- Društvo zdrava pot, Maribor,

- VDC Murska Sobota,
- Društva upokojencev v Pomurju,
- Lions klub Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska sobota,
- Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Socialna zbornica Slovenije,
- Skupnost centrov za socialno delo Slovenije,
- Mediji (Vestnik, Nedeljski dnevnik (Iskrica), Radio Maxi, POP TV, RTV SLO idr.)
- drugimi institucijami in humanitarnimi organizacijami v pomurski regiji in državi.

Pozorno spremljanje socialne problematike v lokalnem okolju, ob dobri povezanosti z vladnimi in nevladnimi institucijami ter mediji, nam omogoča dovolj hitro reagiranje na stiske naših ljudi. V letu 2021 smo izvedli 119 medinstitucionalnih timskih sestankov.

Kljub razglašeni epidemiji nam je uspelo izvesti 13 strokovnih posvetov (Izzivi sodobne družine, Strokovni posvet med CSD Pomurje in Vzgojnim domom Veržej, Izzivi nameščanja otrok v vzgojni zavod, Strokovni posveti med CSD Pomurje in vsemi vzgojno izobraževalnimi zavodi v Pomurju (4x), Strokovno srečanje med Mladinskim domom Maribor, CSD Pomurje in PU MS, Delovni razgovor med PU Murska Sobota, CSD Pomurje, Okrožnim sodiščem v Murski Soboti, Okrožnim državnim tožilstvom in ZD Murska Sobota, Sodelovanje CSD Pomurje in PP Ljutomer, Sodelovanje CSD Pomurje in PP Lendava, Sodelovanje CSD Pomurje in PP Gornja Radgona, Sodelovanje CSD Pomurje in PP Murska Sobota).

Strokovni delavci sodelujejo v številnih komisijah in delovnih skupinah na področju socialnega varstva, šolstva, zdravstva, gospodarske dejavnosti, občin, društev in nevladnih organizacij.

6. CILJ Zadovoljstvo in strokovnost zaposlenih, razvoj delovne kulture

Z željo po zagotavljanju pogojev in organizacije dela na Centru, ki bi zagotavljali višjo stopnjo zadovoljstva tako na strani uporabnikov kot zaposlenih, smo tako kot v letu 2020, tudi v letu 2021 izvedli anketo, s katero smo preverjali zadovoljstvo uporabnikov, s katerimi se srečujemo na Centru, in zadovoljstvo zaposlenih na Centru.

Kakovost storitev in drugih nalog, ki jih izvajamo na Centru se z veliko gotovostjo lahko meri s stopnjo zadovoljstva uporabnikov. Na Centru se zavedamo pomena kakovosti opravljanja del in nalog, ki zagotavlja uspešno delovanje centra za socialno delo in posledično povečuje zadovoljstvo uporabnikov kot tudi zaposlenih.

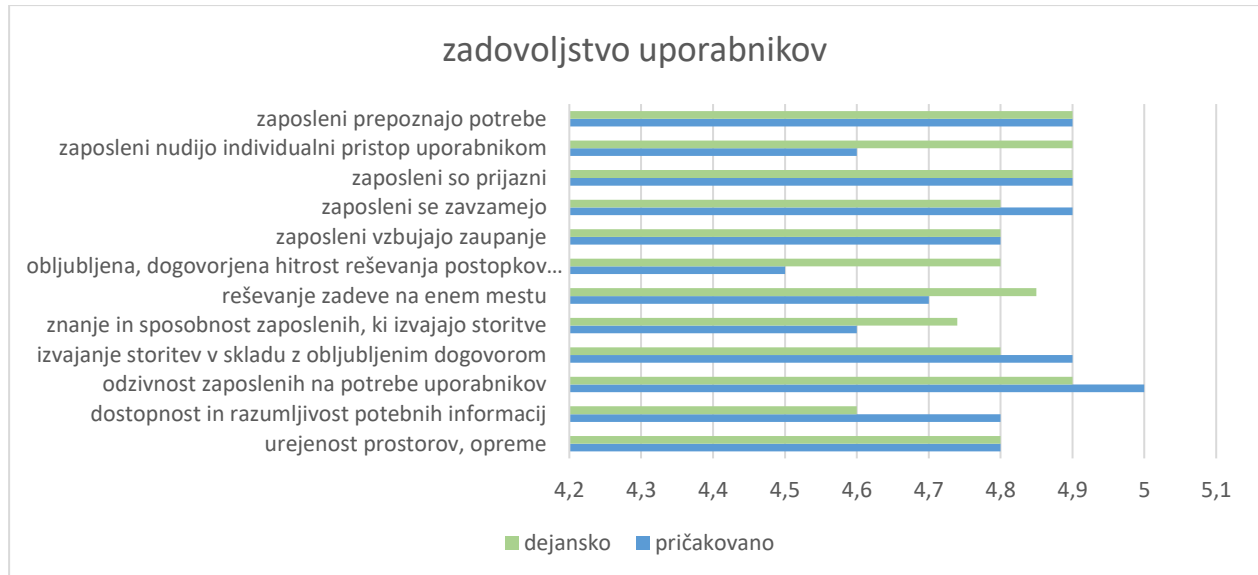
Na Centru nimamo vpeljanega kakšnega izmed certificiranih sistemov, ki bi omogočal preverjanje kakovosti in strokovnosti dela na Centru. Ker pa je eden izmed naših temeljnih ciljev doseganje in zagotavljanje visoke stopnje kakovosti in strokovnosti s strani zaposlenih ter zagotavljanje načina dela, s katerim bodo uporabniki zadovoljni, smo tudi v letu 2021 pripravili anketo, s katerimi smo preverili stopnjo zadovoljstva tako uporabnikov kot zaposlenih. V letu 2021 smo zadovoljstvo uporabnikov preverili na naključnem vzorcu, kar zagotavlja reprezentativnost vzorca. Uporabnike in zaposlene smo anketirali v mesecu decembru 2021. Na Centru je anketo oddalo 86 naključno izbranih oseb, uporabnikov, ki so na kakršen koli način imeli opravka na CSD Pomurje. Ocenjujemo, da gre za dovolj velik vzorec, ki je hkrati reprezentativen. Pri zaposlenih smo z anketo želeli preveriti stanje zadovoljstva s pomočjo dejavnikov, posredno ali neposredno vezanih na proces dela. Anketo je vrnilo 87 od 103 zaposlenih na CSD Pomurje. Pridobljene podatke smo analizirali s pomočjo računalniškega programa Excel.

Zadovoljstvo uporabnikov

Na Centru smo na 86 naključno izbranih osebah izvedli anketo o zadovoljstvu. Razen spola, drugih demografskih značilnosti nismo ugotavljali, ker za samo analizo podatkov statistični niso značilni. Velika večina anketiranih uporabnikov je vedela, da se v zvezi z reševanjem njihovih zadev lahko obrne na Center, takih je bilo 68%. Ugotovimo lahko, da so uporabniki dobro informirani o delu Centra. Uporabniki so navedli še, da so se na Centru oglasili, ker jih je na tja napotil ZRZS, znanec, policija, sodišče, vzgojno

izobraževalni zavod ali pa prejeli so vabilo s strani Centra. Dobrih 93% anketiranih uporabnikov je zadovoljnih z načinom predhodnega naročanja na obravnave na Centru. Od 86 anketirancev, so zgolj trije takšni, ki so po prvem kontaktu s Centrom na osebni pogovor čakali dva do tri dni, eden med njimi pa štiri do pet dni. Dobrih 95% anketiranih uporabnikov ne doživlja posebnih sprememb pri dostopnosti do obravnave v okviru socialnovarstvenih storitev zaradi pandemije s Covid-19.

Grafični prikaz v nadaljevanju prikazuje stopnjo pričakovanega in dejanskega zadovoljstva anketiranih uporabnikov po posameznih kriterijih, ki so bili opredeljeni v vprašalnikih.

Rezultati ankete so pokazali zelo visoko stopnjo zadovoljstva uporabnikov merjeno iz vidika njihovih pričakovanj, vezanih na samo opravilo, zaradi katerega so se oglasili na Centru in prav tako visoko stopnjo zadovoljstva, ker se je izkazalo, da je dejansko stanje v skladu z njihovimi pričakovanji. Razen pri kriteriju »dostopnost in razumljivost potrebnih informacij« odstopanje dejanskega stanja od pričakovanega ne preseže 0,1 odstotne točke gledano na pričakovano vrednost. Pri več kriterijih dejansko zadovoljstvo uporabnikov celo preseže pričakovano. Izstopajo kriteriji »zaposleni nudijo individualni pristop uporabnikom«, »obljubljena, dogovorjena hitrost reševanja postopkov«, »reševanje zadeve na enem mestu« ter »znanje in sposobnost zaposlenih, ki izvajajo storitve«. Vse vrednosti dosegajo in presegajo 4,5 odstotne točke. Ugotavljamo, da je tudi v letu 2021 zadovoljstvo uporabnikov zelo visoko.

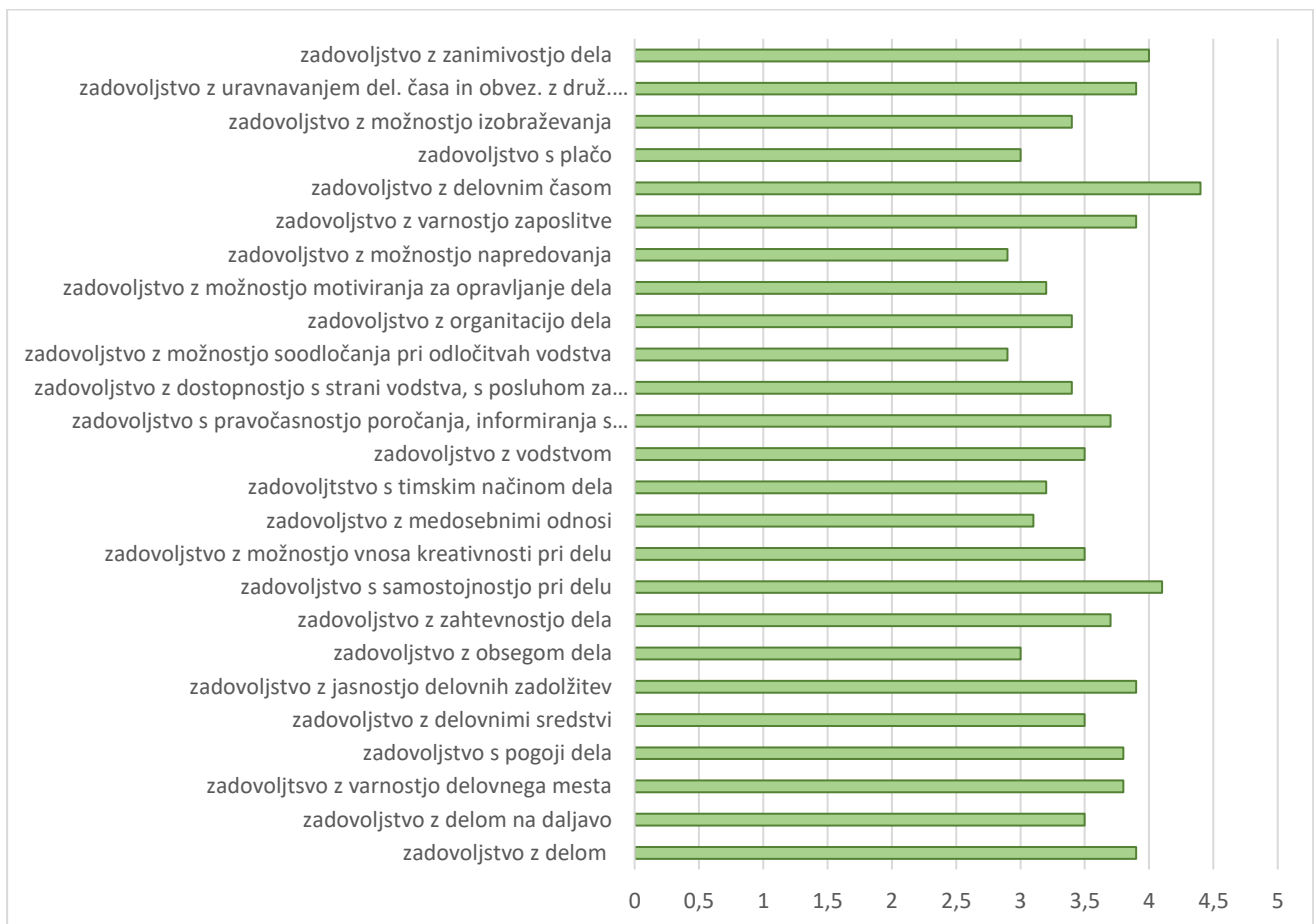
Uporabniki so lahko dodatno zapisali svoja pričakovanja od delovanja Centra in od zaposlenih na Centru, navajali so:

- »uspešno pomoč, kot doslej«,
- »še naprej dobro sodelovanje pri reševanju težav«,
- »zadovoljna s pomočjo in delom«,
- »brez pripomb«,
- »lepo mi je, ko me delavka CSD obišče na domu, ko sem sama«,
- »osebno ne pričakujem ničesar, ker je v storitvi pomoč družini za dom zame in za hčerko dobro poskrbljeno«,
- »zaupanje, razumevanje, neobsojanje«,
- »pričakovanje hitrejšega reševanja vlog za denarno socialno pomoč«,
- »večja dostopnost zaposlenih«,
- »naj ostane kot je«,
- »sem zadovoljen«,
- »da nam še svetujejo kako in kaj naprej«,
- »strokovnost, prijaznost«,
- »da mi pomagajo takrat, ko jih potrebujem«,
- »da lahko, kot doslej, vedno pokličem, ko sem v stiski, izven dogovorjenega termina«

Zadovoljstvo zaposlenih

Anketo je oddalo 87 zaposlenih. Tokrat vprašalnik za zaposlene ni zajemal vprašanj z demografskimi značilnostmi, ker za samo analizo podatkov niso statistično ali drugače pomembni.

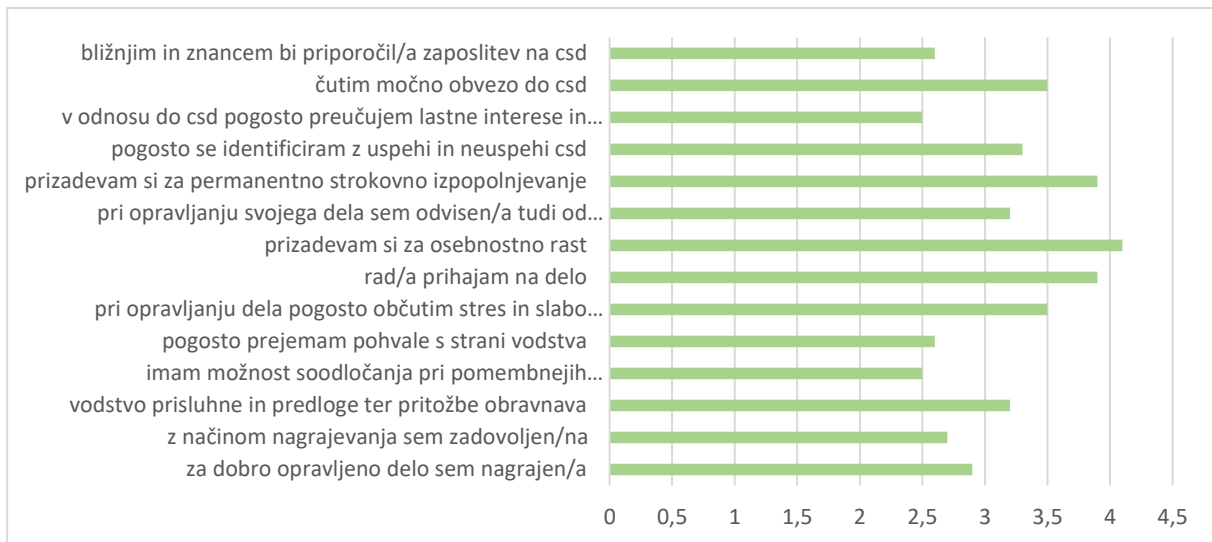
V nadaljevanju sledita najprej grafična prikaza zadovoljstva zaposlenih, kot jih je narekov vprašalnik, ki je priloga tega dokumenta. Grafičnim prikazom pa sledijo ključni poudarki o zadovoljstvu zaposlenih.

Analiza podatkov kaže na visoko stopnjo zadovoljstva zaposlenih na Centru. Trditev potrjuje skupna stopnja zadovoljstva, ki v letu 2021 znaša 3,81 odstotne točke (na lestvici do vrednosti 5). Ugotavljamo, da tudi v letu 2021 beležimo nadpovprečno stopnjo zadovoljstva zaposlenih na Centru. V letu 2020 je skupna stopnja zadovoljstva zaposlenih bila višja za 0,4 odstotne točke v primerjavi s stopnjo zadovoljstva v letu 2021. Ugotavljamo, da odstopanje ne predstavlja statistično pomembne razlike. Odstopanje lahko pripišemo temu, da se je anketa izvajala ravno v času, ko je bil sprejet aneks h KP, ki je prinesel razlike v plačnih razredih med zaposlenimi, kar je pri nekaterih zaposlenih povzročilo veliko nezadovoljstvo in pričakovanja, da bo vodstvo zagotovilo zvišanje plač vsem zaposlenim.

Analiza podatkov je pokazala, da je najnižja stopnja zadovoljstva pri zaposlenih z zadovoljstvom z možnostjo soodločanja pri odločitvah vodstva, z možnostjo napredovanja ter s plačo. Ugotavljamo, da so glede na skupno lestvico, s katero merimo stopnjo zadovoljstva, vse navedene trditve pri zaposlenih še vedno dosegle nadpovprečno stopnjo zadovoljstva, nekaj manj kot 3 odstotne točke.

Zaposleni so najbolj zadovoljni z delovnim časom, s samostojnostjo pri delu ter z zanimivostjo dela.

Vrednosti pri kriterijih, ki vključujejo osebno dožemanje in počutje, ki prav tako vpliva na stopnjo zadovoljstva zaposlenih so v povprečju nekoliko nižje kot pri splošnih kazalcih zadovoljstva z delom, a tudi v tem delu, razen pri kriteriju »v odnosu do CSD pogosto preučujem lastne interese in koristi«, vrednosti niso nižje od 2,5, kar pomeni, da so nad povprečjem. Po drugi strani pa kriteriji »prizadevam si za osebnostno rast«, »prizadevam si za permanentno strokovno izpopolnjevanje«, »rad prihajam na delo«, »čutim močno obvezo do CSD« in »vodstvo prisluhne in predloge ter pritožbe obravnava« presežejo vrednosti 3 odstotne točke. Skupna vrednost v tem delu znaša 3,42, kar kaže na visoko stopnjo zadovoljstva zaposlenih. V primerjavi z letom 2020 je nižja za 0,24 odstotne točke. Ugotavljamo, da razlika statistično ne predstavlja pomembne vrednosti.

Kriterij »pri opravljanju dela pogosto občutim stres in slabo počutje« dosega visoko vrednost, skoraj 3,5. Ta kriterij nas opozarja, da je temu potrebno prisluhniti, oceniti stanje in zaposlenim ponuditi možnosti, tudi izobraževanja, ki bi stresne faktorje čim bolj minimalizirali. Center je v letu 2021 med drugim za zaposlene organiziral izobraževanje z vsebino Delo od doma in Aserktivna komunikacija na delovnem mestu. Zaposlenim je bila omogočena supervizija.

Ugotavljamo, da zaposleni še vedno, kot v letu 2020, v veliki večini kot način motiviranja vidijo prepletanje denarnega in nedenarnega nagrajevanja. Poleg materialnega izplačila, poudarijo da so pohvale s strani vodstva pomemben motivacijski dejavnik, da vodstvo prepozna trud zaposlenih, da k zaposlenim pristopi na osebni način.

Zaposleni so kot dejavnike, za katere ocenjujejo, da bi po njihovem mnenju pripomogli k še večjemu zadovoljstvu navedli:

- >nagrajevanje zaposlenih – lažje napredovanje – manj dela na eno strokovno delavko – posluš vodstva – enakost med zaposlenimi«,
- >boljši medosebni odnosi – večja diskretnost in varovanje podatkov zaposlenih na strani vodstva – sprotno opozarjanje oseb na konkretne napake in ne na splošno«,
- >pravično nagrajevanje,
- >vodstvo se naj nujno vključi v supervizijo ali drugo obliko osebne pomoči«,
- >korektno ocenjevanje delovne uspešnosti«,
- >denarno nagrajevanje«,
- >več timskega dela in sodelovanja med sodelavci«,
- >zaposliti več moških«,
- >višja plača«,
- >zagotovitev varnostnika«,
- >vodstvo naj prisluhne«,
- >večja prepoznavnost bolj pridnih«,
- >možnost menjave delovnih področij po določenem obdobju«,

- >boljša, enakomerna prerazporeditev dela, večji red in disciplina, manj posedanja«,
- >tim building po enotah«,
- >dodatne zaposlitve«.

Eden izmed ciljev Centra je ohraniti visoko stopnjo zadovoljstva tako na strani uporabnikov, kot na strani zaposlenih. Ugotavljamo, da smo v letu 2021 analizo zadovoljstva pri uporabnikih in zaposlenih izvedli s podobnim vprašalnikom kot v letu 2020. Glede na potrebe, ki jih narekujejo zunanji dejavniki bomo vprašalnike o ugotavljanju zadovoljstva nekoliko prilagodili in ponovno analizo izvedli v prvi polovici leta 2022.

Z namenom lažjega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja smo zaposlenim v skladu z Pravilnikom o delu na domu omogočali delo od doma tudi takrat, ko epidemiološke razmere tega niso narekivale.

Poleg tega, da smo zagotavljali pogoje dela, smo skrbeli tudi za ustrezno izobrazbeno strukturo zaposlenih, skladno z načrtom izobraževanj in finančnimi zmožnostmi Centra. Za zaposlene Centra smo organizirali sedem izobraževanj, zaposleni pa smo imeli možnost udeležiti se seminarjev, ki so jih organizirale druge institucije. V obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 tako beležimo 2,82 izobraževalnih dni na zaposlenega. S ciljem izvajati naše poslanstvo na visoki strokovni ravni, utrjevati timsko delo, vključevati uporabnike v reševanje njihovega problema, biti sposobni načrtovati in učinkovito voditi socialno situacijo, gojiti dobre medosebne odnose v kolektivu, smo v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 zagotavljali strokovno supervizijo na več ravneh in sicer:

- supervizijo za področje izvajanja javnih pooblastil in socialno varstvenih storitev,
- supervizijo za potrebe zaposlenih v kriznem centru za mlade in
- supervizijo za potrebe socialnih oskrbovalk za izvajanje storitve Pomoč družini na domu.

Izobrazbena struktura zaposlenih:		Stopnja izobrazbe zaposlenih:	
ADMINISTRATIVNI TEHNIK	1,00	II	1,5
EKONOMIST	9,00	V	5
MENEDŽ. SOC. DEJ.	1,00	VI	15
ORG. SOCIALNE MREŽE	1,00	VII	63,14
OŠ	1,50	VIII	6
PEDAGOG	3,00		
POSLOVNA SEKRETARKA	5,00		
PRAVNIK	17,50		
PSIHILOG	4,00		
SOCIOLOG	5,00		
SOC.DELAVEC	34,64		
UPR.VEDE	8,00		

Direktorica je v letu 2021 opravila letne razvojne razgovore z zaposlenimi iz dveh organizacijskih enot, in sicer z zaposlenimi iz Enot Lendava in Službe ZUPJS.

Na področju promocije zdravja so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- opravljanje predhodnih in obdobjnih zdravniških pregledov ter usposabljanje za varno delo,
- pošiljanje predlogov za pripravo zdravih jedi v službeni elektronski predalnik zaposlenih,
- predavanje z naslovom: Prednosti in slabosti dela od doma, ki ga je izvedla dr. Metoda Dodič Fikfak, dne 23.2.2021,
- pohod na Sotinski breg dne 27.5.2021,

- predavanje in predstavitev Pravidnika o preprečevanju, odpravljanju in obvladovanju primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnem mestu in Navodil za ravnanje uslužbencev CSD Pomurje v primeru nasilja s strani 3 oseb na delovnem mestu, ki ga je izvedla strokovna delavka Saša Car na Enoti Lendava (dne 19.5.2021) in na Enoti Ljutomer (dne 1.6.2021),
- izobraževanje na temo odnosov na delovnem mestu in asertivne komunikacije, ki ga je izvedla Tatjana Zidar Gale, dne 17.6.2021.

7. CILJ: Izboljšati delovno okolje

Krizni center za mlade Murska Sobota je od leta 2003 svojo dejavnost opravljal v najetih prostorih, ki so v lasti Mestne občine Murska Sobota. Stavba je bila zelo stara in dotrajana ter ni bila več varna za otroke. Potrebna je bila celovita prenova, na kar smo najemodajalca že nekaj let opozarjali, vendar ni imel interesa za prenavo, zato smo se v mesecu januarju preselili v nove prostore na Prešernovi ulici v Murski Soboti.

8. CILJ: Dvigniti ugled Centra za socialno delo Pomurje v lokalnem okolju

Ker ugotavljamo, da je ugled centrov za socialno delo v Sloveniji precej okrnjen, smo si kot cilj v letu 2021 zadali dvigniti ugled Centra za socialno delo Pomurje v lokalnem okolju. V ta namen smo med drugim s sodelovanjem z mediji in drugimi institucijami ter preko FB strani CSD Pomurje uporabnike naših storitev ter širšo javnost seznanjali z delovanjem Centra, problematiko ter o novostih na področju socialnega varstva:

DATUM	MEDIJ	VSEBINA	OSEBA CSD
	RTV SLO, Slovenska kronika	Umrljivost v Pomurju	Sandra Fekonja
	RTV SLO	DP v funkcionalni obliki	Sandra Fekonja
	RTV SLO	Solidarnostni dodatek dijaki/šudentje	Sandra Fekonja
	IDEA TV	Intervju epidemija	Sandra Fekonja
	RADIO MURSKI VAL, RADIO MAXI	Aktualno stanje v Pomurju	Sandra Fekonja
Februar 2021			
	DELO	Osebna asistenca	Sandra Fekonja
	MURSKI VAL	Stanje v Pomurju	Sandra Fekonja
	RADIO MAXI	Stanje v Pomurju	Sandra Fekonja
	SOBOTAINFO	SPLETNI ČLANEK, STANJE V POMURJU PREGLED V ČASU EPIDEMIJE	Sandra Fekonja
	IDEA TV	Domača kronika, stanje v Pomurju	Sandra Fekonja
	MRR – pomurski madžarski radio	Predstavitve KCM + nova lokacija	
	Vse pomurske občine po elektronski pošti	Predstavitve KCM + nova lokacija	Simona N. Bokan
	NEPUJSAG – lokalni madžarski časopis	Predstavitve KCM + nova lokacija	
	RADIO ROMIC	Medvrstniško nasilje	Saša Car, Boris Rakuša
	RTVO SLO DNEVNIK	Predstavitve KCM	Sandra Fekonja
	RTV SLO TEDNIK	Predstavitve KCM	Sandra Fekonja
	RTV SLO ENOTA LENDAVALA	Socialna slika Pomurja, s poudarkom na Lendavi	Sandra Fekonja
	Občinske novice Veržej, Križevci	Denarni transferji	Alenka Mužinič Zver
MAREC 2021			
	PLANET TV	Dogodek v Lendavi	Sandra Fekonja
	Sobotainfo, IDEA TV, Mariborinfo	Dogodek v Lendavi	Sandra Fekonja
	Občina Beltinci, Lendavainfo	Nova soba za stike na CSD Pomurje, enota Lendava	Lidija Dolenčič
	Romano Them	Poziv k prijavam nasilja v družini	Saša Car
	Pomurec, Murski val, Romic, Vestnik, RTV SLO- dnevnik,	Poziv k prijavam nasilja v družini tiskovna konferenca	Sandra Fekonja Saša Car

	Nepujsag, RTV madžarski radio televizija		
	Novičke Občina Turnišče	Denarne pomoči VD	Alenka Mužinič Zver
APRIL 2021	Hidak - MOSTOVI	Soba za stike predstavitev	Lidija Dolenčič
	RTV SLO - tednik	KCM in duševne stiske otrok	Sandra Fekonja
MAJ 2021	Spletni mediji, FB	Mednarodni dan družine	Maja Durič, Nina Žitek, Brigita BF, Damir Kotnik, Urška Rous, Nika Radišič, Anja Andrejč, Tadeja Horvat, Andreja Kornhauser
	Spletni mediji, FB	Obisk ministra MDDSZ Janez Kralj Ciglar	Sandra Fekonja
JUNIJ 2021	Spletni medij, FB	Srečanje rejnikov in rejnic, promocija rejništva	Sandra Fekonja
	Enote MS, Ljutomer	Podporna skupina za pomoč svojcev s težavami v duševnem zdravju	Erna Fišinger Petra Gyurica
	Murski val	Informativni izračun	Sandra Fekonja
	Občine, spletni mediji (Pomurec, vestnik.si, RTV SLO, FB, ZD MS, Ljutomer, GR, Lendava, Splošna bolnišnica MS, Društva upokojencev- MS, Ljutomer, GR, DSO Kuzma, Rakičan, PU MS)	Nasilje nad starejšimi, članek, plakat, obiski institucij	Sandra Fekonja Danijela Cug Manuela Moršič Saša Car
JULIJ 2021	Radio Maxi	Avtomatizirani izračun OD SU, VR,	Saša Car
	Občine po Pomurju, Mediji	Obvestilo o avtomatiziranih izračunih	Cvetka Bogdan, Saša Car
	Rtv SLO	Pomoč na domu – starejši	Anja Andrejč
AVGUST 2021	FB, Lendavainfo, madžarski radio, FB LU	POLETNI TABOR ZA OTROKE 2x Lendava	Mateja Pamič, Lara Lazar, Kristina Sečnjak, Tadeja Horvat, Saša Car
	FB, Lendavainfo, madžarski radio, FB LU	Romski tabor Dolga vas	Mateja Pamič, Lara Lazar, Kristina Sečnjak, Tadeja Horvat Saša Car, Sandra Fekonja
	Darovanje za šolske potrebščine	ADRA Lendava	Lidija Dolenčič
SEPTEMBER 2021	Darovanje šolskih potrebščin, mladinski center GR	Enota GR	
	Fb, Domania	Nismo sami	Enota Lendava
	Občina Lendava, fb	Skupaj pod eno streho	Enota Lendava
	Murski val, RTV SLO	Svetovni dan Alzheimerjeve bolezni	Sandra Fekonja Nina Žitek Saša Car
	Sprehod za spomin, stojnice	Svetovni dan Alzheimerjeve bolezni	Vse enote CSD Pomurje po UE
	MURSKI VAL	Intervju ob dnevu Alzheimerjeve bolezni	Sandra Fekonja, Nina Žitek
OKTOBER 2021	Vestnik	Kolumna: Premalo nas je	Sandra Fekonja
	Vestnik	Mnenje o predlogu Zakona o spremem. In dopl. Zakona o str. vartvu	Sandra Fekonja
	FB	Mednarodna konferenca Budimpešta	Anja Andrejč Karolina Šajt
	Strokovni posvet, fb	Izzivi nameščanja otrok v zavod	Sandra Fekonja
	Stojnica v Ljutomeru	Mednarodnega dneva boja proti revščini,	Str. delavci
	FB	Teden otroka	KCM, Saša Car
NOVEMBER 2021	Novičke Občina Ljutomer	Alzheimer -	Sabina K. Krapež, Mojca Strnišnik
	Novičke Občina Ljutomer	Mednarodna konferenca na Madžarskem	Dr. Anja Andrejč
	Novičke Občina Ljutomer	Boj proti revščini	Cvetka Bogdan, Simona Kralj Karba, Larisa Deutsch
	Novičke Občina Ljutomer	Poziv krepitev družini - promocija	Sandra Fekonja, dr. Anja Andrejč
	Fb, Občina Lendava	Druženje rejniških družin + eko socialna kmetija Korenika	Marjana Remškar
	Murski val	Med. dan nasilja	Saša Car
	RTV Slo TV + RA	Med. dan nasilja	Sandra Fekonja
	FB objava	Med. dan nasilja	Saša Car
	Vestnik, Večer časopis	Med. dan nasilja	Sandra Fekonja

DECEMBER 2021	Madžarski radio	Starejši	Mateja Pamič
	Moja zloženka – Preberi me če si v stiski	Obiski OŠ iz MOMS	Saša Car Sandra Fekonja Danijela Cug
	Mednarodni dan invalidov	Objava FB	
	Mednarodni dan človekovih pravic	Objava FB	Saša Car

9. Dodatne aktivnosti Centra:

Center je ob mednarodnem dnevu družine, ki ga vsako leto obeležujemo 15. maja, pripravil niz kratkih predavanj z naslovom Izzivi sodobnih družin. Strokovni delavci so se dotaknili tem, povezanih z družino in s storitvami, ki jih nudijo centri za socialno delo. V letu 2021 smo že drugo leto zapored mednarodni dan družine obeležili v času, v katerem so se številne družine soočale z izzivi, ki jih prinaša epidemija. Dnevno smo se soočamo s podatki o posledicah, ki jih epidemija pušča tako na posameznikih kot tudi v družinah. Zaradi vseh izzivov in težav je podpora družinam v teh razmerah bila še toliko bolj pomembna. Odziv na strokovni posvet je bil izjemen, saj so se ga udeležili predstavniki sodišča, policije, zdravstva, šol in vrtcev, domov za starejše, nevladnih organizacij in Skupnosti centrov za socialno delo.

Ob svetovnem dnevu ozaveščanja o nasilju nad starejšimi, ki ga obeležujemo 15. junija, smo obiskali vse zdravstvene domove v regiji, Splošno bolnišnico Murska Sobota, domove za starejše, društva upokojencev in Policijsko upravo Murska Sobota, in jim izročili plakat, ki smo ga izdelali sami na Centru in ki opozarja na to, da imajo tudi starejši pravico živeti v mirnem in varnem okolju brez nasilja.

Mesec september je mesec Alzheimerjeve bolezni. Center je v sodelovanju z Združenjem Spominčica organiziral Sprehod za spomin z namenom obeležitve svetovnega dneva Alzheimerje bolezni. Vse Enote (Ljutomer, Gornja Radgona, Lendava in Murska Sobota) so tako pripravile v svojem mestu stojnice, kjer so ljudje dobili zloženke o demenci in pridobili informacije o tej bolezni (kako se sporazumevati, kam po pomoč, kakšni so prvi znaki demence). Prav tako je bil izpeljan Sprehod za spomin. Namen tega je bil osveščanje o demenci, bolezni sodobnega časa. Sprehodu za spomin so se pridružili domovi za starejše, varstveno delovni centri, društva upokojencev, vrtci, policijske postaje, Društvo Vitica, Domania, Mozaik in drugi.

Ob Dnevu duševnega zdravja je Center pripravil Živo knjižnico, na kateri so osebe s težavami v duševnem zdravju delile dragocene zgodbe iz svojega življenja z radovednimi bralci.

Na Centru smo tudi ob mednarodnem dnevu boja proti revščini (17. oktober) izvedli vrsto aktivnosti. Zaposleni CSD Pomurje smo skupaj z Društvom socialnih delavcev Prekmurja in Prlekije zbirali stari papir, od prodaje katerega smo izkupiček namenili socialno ogroženim posameznikom oz. družinam v našem okolju. V Lendavi in Ljutomeru so strokovni delavci CSD Pomurje postavili stojnico z namenom ozaveščanja o problematiki revščine ter predstavitve javnih pooblastil ter socialno varstvenih storitev ter drugih nalog, za katere je pristojen center za socialno delo. Center je sodeloval tudi z vzgojno izobraževalnimi zavodi, kjer je bila revščina skozi razumljiv način, tudi skozi procesno dramo, predstavljena otrokom, učencem in dijakom.

V Krizem centru za mlade oziroma v Dnevnom centru Kekec smo skupaj z otroci v okviru Tedna otroka izvedeli delavnice na temo jesen. Pridružili so se nam še starostniki in tako smo z medgeneracijskim sodelovanjem izmenjali mnenja, znanje in izkušnje.

Center je meseca avgusta sodeloval na okrogli mizi mednarodne konference z naslovom "Care, family, future", ki je potekala v Budimpešti, v okviru madžarskega predsedovanja Svetu Evrope. Vsebina konference je bila pridobivanje in ohranjanje rejnikov in rejnic ter skrb za otroke s posebnimi potrebami v rejništvu. Svoje prakse smo podelili strokovnjaki iz Madžarske, Slovenije, Slovaške, Poljske, Francije, Romunije, Bolgarije, Švice in Nemčije.

Epidemija povezana s COVID 19 je močno posegla tudi v najstništvo. Spremenili so se odnosi, otroci, ki so prej imeli prej možnost umakniti se vsaj v šolske prostore in tam najti zaupno osebo, so ostali doma. Stiske otrok so se povečale, zato smo na Centru izdali zloženko, v kateri imajo otroci zbrane vse informacije in kontaktne številke, kamor se lahko obrnejo in poiščejo pomoč, ko so v stiski, so žrtve nasilja v domačem okolju ali medvrstniškega nasilja. Zloženke smo razdelili po vseh osnovnih šolah UE Murska Sobota, ki je projekt Moja zloženka finančno podprla.

V mesecu marcu je Center organiziral tiskovno konferenco nasilje v družini, kjer so poleg predstavnikov Centra sodelovale še predstavnice Varne hiša Pomurja in Prvega pomurskega materinskega doma s svetovalnico Karitas.

V mesecu juniju je Center izvedel srečanje rejnic in rejnikov Pomurja. V Sloveniji se v zadnjih letih srečujemo s številnimi izzivi na področju izvajanja rejniške dejavnosti. Kljub vsem oviram je izvajanje rejništva posebno poslanstvo, rejnice in rejnike skrb za otroke v rejništvu obogati in zapolnjuje.

Razpolagamo s 28 službenimi mobilnimi telefoni za potrebe izvajanja nalog koordinacije za obravnavo v skupnosti, delovanje interventne službe, terenskega dela, klicanje na mobilne številke uporabnikov, potrebe dnevnega centra Kekec in dosegljivost pomočnikov direktorice in direktorice tudi izven delovnega časa.

Razpolagamo s 16 službenimi vozili, namenjenimi za potrebe opravljanja osnovne dejavnosti; za opravljanje terenskega dela in udeležbo na izobraževanjih, posvetih.

5. NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

Nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela ne beležimo.

6. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

6.1. IZVAJANJE JAVNIH POOBLASTIL IN NALOG PO ZAKONU

Izvajanje javnih pooblastil po različnih zakonih in podzakonskih aktih predstavlja najboljše nalogo Centra. Pri javnih pooblastilih gre večinoma za ukrepanje za zavarovanje pravic in koristi posameznikov ali skupin, ki so v posebnih okoliščinah ali imajo posebne potrebe.

leto	2019	2020	2021
št. nalog	168.206	168.162	162.738

1. VARSTVO OTROK IN DRUŽINE

Na področju varstva družine in otrok gre za naloge in strokovna opravila s področja razmerij med starši in otroki v skladu z veljavno zakonodajo, najzahtevnejše so naloge v zvezi z odločanjem po Družinskem zakoniku

Kadar starši svoje starševske skrbi ne izvršujejo in odpovedo v skrbi za mladoletne otroke je center za socialno delo preko javnih pooblastil dolžan izpeljati ukrepe za varstvo koristi mladoletnih otrok. Center je dolžan preveriti in raziskati primer vsakega posameznega otroka za katerega obstaja sum, da je ogrožen ter otroku in družini nuditi ustrezno pomoč ali izvesti ukrepe za varstvo koristi otroka, če je to potrebno. Center ima osrednjo vlogo pri obveščanju, odkrivanju in prijavljanju primerov ogroženih otrok. Otrok je ogrožen takrat, ko ga starši ali skrbniki neposredno ogrožajo ali je ogrožen s strani drugih družinskih članov npr. sorojenca, roditeljevega partnerja in podobno. Zloraba otroka znotraj družine zajema zanemarjanje otroka, fizično nasilje in druge oblike nasilja in čustveno zlorabo.

Zahtevnejše primere obravnavamo na strokovnem timu za družino, kjer si strokovni delavci razdelijo naloge v zvezi s primerom ali pa posamezne zadeve obravnavata vsaj dva strokovna delavca skupaj, torej v paru. Pri strokovnem delu že dalj časa ugotavljamo vedno več nasilja, ki se dogaja v družinah in posledično obravnavamo vedno več zelo zahtevnih zadev, ki terjajo multidisciplinaren pristop. Praksa je pokazala, da je sklic medinstitucionalnega tima v določenih primerih nujen in da je taka vloga Centra

v sodelovanju z drugimi službami, ki so vpletene v problem zaščite ogroženih otrok, bolj prepoznavna. Medinstitucionalno sodelovanje je torej zelo pomembno tako v času postopka in tudi pozneje, v primeru, ko uspemo družino mobilizirati za sodelovanje v procesu pomoči družini. Pomembno je tudi, da se težji primeri supervizirajo.

V okviru preprečevanja nasilja v družini so na centrih za socialno delo zaposleni koordinatorji, ki nudijo strokovno podporo delavcem. Za pomursko regijo je koordinatorica zaposlena na sedežu Centra. Skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje, sestavljena iz strokovnih delavk Centra, enota Murska Sobota, regijsko koordinatorico za obravnavo nasilja, policijskim inšpektorjem PU MS in psihologinjo ZD Murska Sobota je organizirala strokovno srečanje med centri za socialno delo, policijo in zdravstvom z namenom izboljšanja medsebojnega sodelovanja in učinkovitejše obravnave nasilja v družini. Pomembno je, da se javnost vedno znova ozavešča o problematiki nasilja v družini, ki pa ne sme biti samo skrb centrov za socialno delo in policije, ampak vseh institucij in tudi druge laične javnosti, saj bomo lahko le na tak način dosegli ničelno toleranco do nasilja. Zakon o preprečevanju nasilja v družini je namreč prvi slovenski zakon, ki jasno opredeljuje različne vrste nasilja ter naloge in sodelovanje različnih državnih organov in nevladnih organizacij pri obravnavi nasilja v družini. Vsebinsko na temo nasilja v družini je Center predstavil v različnih medijih.

Otroci, kot ena izmed najranljivejših skupin, so najbolj zavarovani. Zakon namreč določa, da je otrok žrtev nasilja, tudi če je le navzoč pri izvajanju nasilja nad drugimi družinskimi člani. Izjemno pomembna je dolžnost prijave. Organi in organizacije, ki pri svojem delu izvedo za okoliščine, na podlagi katerih je lahko sklepati, da gre za nasilje v družini, so o tem dolžni takoj obvestiti center za socialno delo, policijo ali državno tožilstvo ter izvesti vse postopke in ukrepe, ki so potrebni za zaščito žrtve glede na stopnjo njene ogroženosti. Ko Center prejeme informacijo o sumu nasilja v družini, se nemudoma odzove, prouči informacijo, o sumu kaznivega dejanja obvesti policijo ter izvede vse potrebne ukrepe za zaščito žrtve. Žrtvam se nudi svetovalna pomoč z namenom prekinitve nasilnega odnosa in povečanja varnosti. Center ni dolžan nuditi pomoči le žrtvam nasilja, temveč tudi povzročiteljem nasilja, ki jih je potrebno seznaniti z različnimi oblikami pomoči. V primeru nasilja so posebne skrbi deležni mladoletni otroci, saj ima doživljanje in izpostavljenost nasilju za otroke dolgoročne posledice, ki se na otrocih manifestirajo na različnih področjih, tako na čustvenem, fizičnem, socialnem, kot tudi na področju izobraževanja.

Dalj časa je otrok izpostavljen nasilju, večje so posledice, zato je izjemno pomembno, da se nasilje čim prej zazna in prijavi. V primeru, da je otrok v družini ogrožen center za socialno delo po uradni dolžnosti uvede javno pooblastilo za varstvo koristi otrok, v okviru katerega ugotavlja sum ogroženosti otroka, predvsem z namenom, da se družini nudi pomoč in da se ustvarijo razmere za zdrav, skladen osebni razvoj otroka. Nudenje pomoči v okviru nalog za preprečevanje nasilja, postopkov za varstvo koristi otrok in vključitev družine v svetovalno delo si strokovni delavci ne moremo predstavljati brez multidisciplinarnega timskega dela, kar pomeni, da se v obravnavo morajo vključiti tudi drugi strokovni delavci različnih institucij, ki bistveno lahko pripomorejo k sami učinkoviti obravnavi načrta pomoči družini.

V postopke za varstvo koristi otroka so se vključevale tudi psihologinje Centra, saj nam je v letu 2021 uspelo doseči, da so psihologinje zaposlene na vseh enotah Centra.

Strokovno delo Centra ne sme in ne more biti samo ukrepanje v okviru javnih pooblastil oziroma zakonov, ampak je usmerjeno v nudenje pomoči posamezniku ali družini, v kolikor si seveda le ti želijo spremembe in je usmerjeno v tovrstno pomoč, ki bo po meri posameznika, ki se je odločil, da bo pomoč sprejel. Velikokrat se zgodijo pri družini premiki, ki na zunaj niso vidni, so pa pomembni za uporabnika iz katerih potem lahko gradi svoje nadaljnje življenje.

Za uspešno razreševanje socialnih stisk posameznikov, družin in skupin prebivalstva bi bilo v našem okolju nujno treba uvesti več programov za otroke, mladostnike, zlasti programe, namenjene otrokom in mladostnikom po izhodu iz rejništva ali zavodskega varstva. Sami smo v letu 2012 pripravili in ustanovili Dnevni center za otroke in mladostnike Kekec. Nujno bi potrebovali tudi svetovalni center za otroke in mladostnike.

Za uporabnike in izvajalce je boljše (to nalaga tudi Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu), da so javna pooblastila in storitve ločene, npr. strokovni delavec ne more delati svetovalno oz. storitev pomoč družini za dom, če istočasno dela z njim na ukrepih za varstvo koristi otrok. Tu si vlogi nasprotujeta. V skladu z Družinskim zakonikom center za socialno delo v nekaterih postopkih, zlasti na področju varstva koristi otrok nastopa v vlogi predlagatelja ukrepov pred sodiščem, istočasno pa svetovalno dela z družino. Da lahko v čim večji možni meri zagotavljamo svetovalno delo s tako družino, predloge za izrek ukrepov po Družinskem zakoniku za sodišče pripravlja direktorica, ki prav tako zastopa Center na vseh narokih na sodišču. Ugotavljamo, da je včasih težko razmejiti ali gre pri posamezniku za storitev ali za

javno pooblastilo, kar povzroča dileme predvsem pri beleženju storitev. Socialno delo se pogosto znajde v nasprotujočih si vlogah oz. pozicijah, ko hkrati pomaga in nadzoruje. Prevladati mora dejavnost v smislu skrbi za dobrobit stranke ali uporabnika.

STATUSNA RAZMERJA

- **Mnenje sodišču o dovolitvi sklenitve zakonske zveze otroku, ki je dopolnil 15 let**

Namen naloge: varstvo otrokovih pravic in koristi – ugotavljanje utemeljenih razlogov zaradi katerih bi lahko sodišče dovolilo sklenitev zakonske zveze otroku, ki je dopolnil 15 let.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Mnenje sodišču o dovolitvi sklenitve zakonske zveze iz drugih razlogov**

Namen naloge: ugotavljanje razlogov za sklenitev zakonske zveze med otroki bratov in sester, med otroki polbratov in sester, med skrbniki in varovancem.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Pridobitev popolne poslovne sposobnosti otroka, ki je postal roditelj**

Namen naloge: ugotavljanje razlogov za pridobitev popolne poslovne sposobnosti otroka, ki je postal roditelj.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Družinsko in/ali partnersko svetovanje – urejanje odnosov v družini**

Namen naloge: opolnomočenje družinskih članov za njihov prispevek k obstoju, spreminjanju in skladnem razvoju družine s strokovno oporo (v primeru nasilja med družinskimi člani, odvisnosti, težav v duševnem zdravju, stisk, brezposelnosti,..)

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	3	3	6

- **Predhodno svetovanje**

Namen naloge: starše oziroma drugo osebo opozoriti na varstvo koristi otroka pri urejanju razmerij z otrokom, na dober vpliv sporazumnega urejanja teh razmerij, staršema pomagati ob možnosti razpada zakonske zveze oziroma zunajzakonske skupnosti in ugotoviti ali so njuni odnosi omajani do te mere, da je zveza vsaj za enega od njiju nevzdržna, ali pa obstaja še možnost ohranitve njune zveze. Opozoriti na varstvo otrokovih interesov, če si starši niso med seboj enotni pri izpolnjevanju starševske skrbi o odločitvah, ki bistveno vplivajo na otrokov razvoj.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	187 ¹	275	279

¹ Podatek od 15.4.2019 do 31.12.2019 (nova naloga po Družinskem zakoniku)

- **Strokovno svetovanje paru**

Namen naloge: predstavlja novo obliko svetovanja zakoncema oziroma zunajzakonskima partnerjema s ciljem skupnega partnerskega in družinskega življenja. Strokovno svetovanje paru je namenjeno parterjema s težavami v medosebnih odnosih, zakoncema oz. zunajzakonskima partnerjema z mladoletnimi otroci, nad katerimi imata starševsko skrb pred postopkom razveze/prekinitve zunajzakonske skupnosti.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	2 ²	1	1

- **Družinska mediacija**

Če v predhodnem svetovanju zakonca vztrajata pri razvezi zakonske zveze oziroma zunajzakonska partnerja pri prenehanju zunajzakonske skupnosti, ju strokovni delavec centra za socialno delo seznanj s posledicami, ki nastanejo z razvezo zakonske zveze zanj in za družinsko skupnost ter jima predstavi namen in postopek mediacije. Uporabnike se skozi mediacijo spodbuja k mirnemu in sporazumnemu reševanju sporov, ki izhajajo iz družinskih razmerij, vključitev pa je možna pred začetkom sodnega postopka, med sodnim postopkom ali po zaključenem sodnem postopku. Starša se opomni zna razmejitev partnerske in starševske skrbi in usmerja k dogovarjanju v največjo korist otroka. Družinsko mediacijo izvajajo mediatorji, ki so uvrščeni na seznam mediatorjev pri MDDSZEM in naj bi se izvajala tako znotraj CSD kot tudi pri zunanjih izvajalcih. Pravilnik o izvajanju mediacije po Družinskem zakoniku je bil sprejet šele 18. novembra 2019, zato se mediacija v letu 2019 na Centru še ni izvajala. Center ima usposobljenih sedem mediatorjev.

MEDIACIJA PRED SODNIM POSTOPKOM

	MEDIACIJA	KOMEDIACIJA
število dodeljenih zadev	9	9
število sprejetih zadev	9	9
število uspešno zaključenih postopkov mediacije (spor med strankama je bil v celoti rešen s sklenitvijo sporazuma ali s predlogom za sklenitev sodne poravnave)	2	2
število neuspešno zaključenih postopkov mediacije	1	1
število delno uspešno zaključenih postopkov mediacije	0	0
število postopkov, v katerih je bilo soglasje za mediacijo umaknjeno pred prvim srečanjem	3	3
število postopkov, ki bili pričeti v letu 2021 in so se ali se bodo zaključili v letu 2022	3	3

² Podatek od 15.4.2019 do 31.12.2019 (nova naloga po Družinskem zakoniku)

MEDIACIJA PO SODNEM POSTOPKU

	MEDIACIJA	KOMEDIACIJA
število dodeljenih zadev	2	2
število sprejetih zadev	2	2
število uspešno zaključenih postopkov mediacije (spor med strankama je bil v celoti rešen s sklenitvijo sporazuma ali s predlogom za sklenitev sodne poravnave)	2	2
število neuspešno zaključenih postopkov mediacije	0	0
število delno uspešno zaključenih postopkov mediacije	0	0
število postopkov, v katerih je bilo soglasje za mediacijo umaknjeno pred prvim srečanjem	0	0
število postopkov, ki bili pričeti v letu 2021 in so se ali se bodo zaključili v letu 2022	0	0

- **Ugotavljanje obstoja zunajzakonske skupnosti**

Namen naloge: ugotovitev dejanskega stanja pri uveljavljanju pravic ali dolžnost v postopkih, ki jih vodi CSD in so odvisni od vprašanja obstoja življenjske skupnosti moškega in žensk. Center ugotavlja, ali so izpolnjeni pogoji za tako skupnost, in o tem vprašanju odloči v postopku o pravicah.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

RAZMERJA MED STARŠI IN OTROKI

- **Določitev in sprememba osebnega imena**

a) *Soglasje k določitvi ali spremembi osebnega imena*

Namen naloge: pravica otroka do osebnega imena – če otrokovi starši niso živi ali ne morejo izpolnjevati starševske skrbi, določi ime otroku oseba, ki ji je zaupana skrb za otroka v soglasje s CSD, ali skrbnik zaprosi za spremembo otrokovega imena v soglasju s CSD.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	3	0

b) *Pomoč pri sporazumu staršev glede določitve ali spremembe osebnega imena*

Namen naloge: pomoč staršem glede doseganja sporazuma ter varstvo otrokovih koristi – določitev ali sprememba osebnega imena otroku.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	4	4	1

- **Priznanje očetovstva**

Namen naloge: varstvo otrokovih pravic in koristi.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	651	779	610

Pred postopkom urejanja očetovstva se opravi PSP, saj se izkoristi prisotnost obeh staršev oziroma bodočih staršev in se ju seznaniti z določili zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki urejajo razmerja med starši in otroki, torej s postopkom priznanja očetovstva ter z dolžnosti staršev, da se dogovorijo pri kom bo otrok živel v vzgoji in varstvu, določitev osebnih stikov otroka s staršem, ki fizično ne živi z njim ter s obliko preživljanja otroka, ki pa mora biti v pisni obliki potrjeno s strani sodišča, saj večina staršev izkazuje različna bivališča. Večina bodočih očetov prizna otroka pred rojstvom, kar je povezano s pravico uveljavljanja pravice do očetovskega dopusta.

- **Mnenje sodišču v sodnih postopkih za varstvo koristi otroka**

Namen naloge: pomoč sodišču pri sprejemanju odločitev glede koristi otrok v postopkih o varstvu, vzgoji in preživljanju otroka, stikih, izvajanju starševske skrbi in podelitvi starševske skrbi sorodniku.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	51	35	39

- **Obvestila o uskladitvi preživnin**

Namen naloge: uskladitev določene preživnine, obvestila o novi višini glede na količnik uskladitve preživnine pošlje CSD ob vsakokratni uskladitvi in novem znesku preživnine upravičencu in zavezancu.

Družinski zakonik je prinesel spremembe tudi na področju preživnin. Na podlagi določil Družinskega zakonika so starši dolžni preživljati svoje otroke do polnoletnosti, po polnoletnosti pa če se redno šolajo in niso zaposleni oziroma vpisani v evidenco brezposelnih oseb, in sicer le do prvega zaključka določene stopnje šolanja. Obveznost preživljanja traja najdlje do otrokovega dopolnjenega 26. leta starosti.

Novost predstavljajo tudi določila Družinskega zakonika, s katerimi je jasno opredeljeno, da so otroke dolžni preživljati tudi tisti starši, ki jim je odvzeta ali omejena starševska skrb ali starši, katerih otrok je nameščen k drugi osebi, v rejništvo ali zavod ter starši, katerih otrok je postavljen pod skrbništvo.

Z izvršilnim naslovom določena preživnina se uskladi enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji. Uskladitev se v skladu z Družinskim zakonikom opravi v mesecu januarju.

Z vidika strokovne naloge uskladitve preživnin, ki jo izvajajo CSD, je torej razen meseca uskladitve sprememba tudi glede spremljanja izpolnjevanja pogojev za preživljanje otrok s strani staršev ter ni več samo pomembno izpolnjevanje pogoja vključenosti v šolanje, temveč naj bi CSD tudi imel podatek glede vrste šolanja. Potrebno je namreč preveriti, ali je upravičen vključen v šolanje višje stopnje, kot že ima pridobljeno stopnjo izobrazbe, v preživninskem delu sistema ISCS pa še ni zagotovljen prenos navedenih podatkov.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	5.687	5.706	4.267

- **Ugotavljanje preživninske dolžnosti pri odpustu iz državljanstva**

Namen naloge: izdaja potrdila, ali ima oseba poravnane preživninske obveznosti iz zakonske zveze in iz razmerja med starši in otroki do oseb, ki živijo v Sloveniji

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	4	7	0

- **Mnenje CSD izven sodnih postopkov**

a) *Mnenje o ogroženosti otroka zaradi socialnega položaja družine za sprejem otroka v vrtec*

Namen: podaja mnenje vrtcu o socialnih razmerah družine in ali gre za ogrožanje otroka zaradi neugodnega socialnega položaja celotne družine.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1	4	5

b) *Mnenje o prešolanju otroka*

Namen: podaja mnenja osnovni šoli o prešolanju učenca na drugo šolo v smislu varovanja njegovih koristi ter ugotavljanja socialnih razmer v kateri otrok živi, kako lahko prešolanje vpliva na otrokov nadaljnji razvoj.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

c) *Socialno poročilo o otroku pri usmerjanju otrok s posebnimi potrebami*

Namen: priprava socialnega poročila o otroku, ki ga pripravi strokovni delavec kot sodelujoči pri komisiji za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1	1	0

č) *Soglasje na odločbo Zavoda RS za šolstvo o usmeritvi otroka s posebnimi potrebami*

Namen: priprava soglasja na odločbo o usmeritvi otroka s posebnimi potrebami, ugotovitev koristi otroka za usmeritev otroka s posebnimi potrebami v posebne programe vzgoje in izobraževanja, ki ga izvaja socialnovarstveni zavod v primeru odločanja o celodnevem varstvu otroka.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

d) *Mnenje v zvezi z izdajo dovoljenja za delo otrok, mlajših od 15 let*

Namen: mnenje o ogroženosti otroka – njegove varnosti, zdravja, morale, izobraževanja in razvoja, glede na delo, ki ga bo otrok opravljal.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

POSEBNO VARSTVO OTROK IN MLADOSTNIKOV

• **Ukrepi za varstvo koristi otroka**

a) Predlog za ukrep sodišču

Bistvena sprememba na področju varstva koristi otrok po Družinskem zakoniku je prenos odločanja o ukrepih iz centrov za socialno delo na sodišča.

Po Družinskem zakoniku sta določeni dve vrsti ukrepov, o katerih odloča sodišče, in sicer:

- začasne odredbe
- ukrepi trajnejšega značaja.

❖ Začasne odredbe

Namen naloge: Podaja predloga za izdajo začasne odredbe na sodišču, če je verjetno izkazano, da je otrok ogrožen in ga je potrebno začasno zaščititi pred končno odločitvijo. Vrste začasnih odredb so zlasti:

- odredba, s katero otroka odvzame staršem in ga namesti k drugi osebi, v krizni center, v rejništvo ali v zavod,
- odredba o vstopu v stanovanje ali druge prostore, v katerih se otrok nahaja, proti volji staršev,
- odredba o prepovedi ali omejitvi stikov,
- odredba o načinu izvajanja stikov,
- odredba o vzgoji in varstvu otroka,
- odredba o preživljanju otroka,
- odredba o prepovedi prehoda državne meje z otrokom,
- odredba o izselitvi nasilnega člana iz skupnega stanovanja,
- odredba o prepovedi približevanja otroku osebam, ki ga ogrožajo,
- odredba o zavarovanju na premoženju staršev ali otroka,
- odredba o zdravniškem pregledu ali zdravljenju.

Predlog za izdajo začasne odredbe se lahko vloži pred ali po vložitvi predloga za izrek ukrepa trajnejšega značaja.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	23	24	24

❖ Ukrepi trajnejšega značaja:

Namen naloge: Varstvo otroka z izrekom ukrepa trajnejšega značaja, ti so:

- omejitev starševske skrbi,
- odločitev o zdravniškem pregledu ali zdravljenju,
- omejitev ali odvzem pravice do stikov,
- odvzem otroka staršem,
- namestitev otroka v zavod,
- odvzem starševske skrbi.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	23	28	28

b) Nujni odvzem otroka

Namen naloge: Nujno varstvo otroka z odvzemom, kadar je v domačem okolju otrok tako hudo ogrožen, da ga je mogoče zaščititi le s takojšnjim dejanjem odvzema. Nujni odvzem otroka se časovno lahko izvede pred ali po izdaji katere koli začasne odredbe oz. pred ali po vložitvi predloga zanjo ter pred ali po vložitvi predloga za izrek ukrepa trajnejšega značaja. Nujni odvzem izvede CSD tako, da odvzame otroka in ga namesti k drugi osebi, v krizni center, v rejništvo ali v zavod, še preden sodišče odloči o predlogu za izdajo začasne odredbe.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	5	6	7

c) Izvajanje stikov pod nadzorom

Namen naloge: Nuditi pomoč in podporo otroku in staršem med stiki, prisotnost pri izvajanju stikov, posredno ugotavljanje ali potekajo stiki v otrokovo korist in kakšna oblika stikov je zanj primerna.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	10	10	18

č) Mnenje o ukrepih za varstvo koristi otrok

Namen naloge: pomoč in podpora otroku in staršem (kadar CSD ni predlagatelj postopka)

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	4	6

d) Načrt pomoči družini in otroku

Namen naloge: nuditi pomoč in podporo družini-otroku in staršem med reševanjem stisk in težav

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	23	28	34

- **Rejništvo**

Rejniško dejavnost izvajajo osebe z veljavnim dovoljenjem za izvajanje rejniške dejavnosti. Enkrat mesečno, razen v času poletnih počitnic, se rejnice srečujejo na skupini rejnic.

Mesečna rejnina sestoji iz oskrbnine in plačila dela. Oskrbnino sestavljajo sredstva za materialne stroške, ki od 1. 7. 2019 dalje znašajo 298,27 evrov in denarni prejemek v višini otroškega dodatka, kot je določen za najnižji dohodkovni razred za prvega otroka in sicer v višini 117,05 evrov. Plačilo dela rejnici znaša 135,68 evrov. Skupna rejnina znaša 550,99 evrov oz. 433,94 evrov, če je oseba v rejništvu starejša od 18 let.

Rejništvo je posebna oblika varstva in vzgoje otrok, nameščenih v rejniško družino na podlagi veljavne zakonodaje, in je namenjena otrokom, ki začasno krajši ali daljši čas ne morejo bivati v biološki družini.

Naloge pri izvajanju rejništva so obsegale terenske obiske, individualne razgovore, sestanke individualne projektne skupine, obiske v šolah, sodelovanje z drugimi institucijami, svetovanje rejnicam z namenom,

da spremljamo razvoj otrok v rejništvu ter izpolnjevanje obveznosti, dogovorjenih z rejniško pogodbo. Velik poudarek pri delu je bil odnos z otrokom v rejništvu in glasu otroka.

a) Delo s kandidati za rejnike

Namen naloge: pridobitev informacij, izdelava ocene in priprava kandidatov na rejništvo

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	3	1	3

b) Namestitvev otroka v rejništvo

Namen naloge: zagotoviti, da se otrokom pri osebah, ki niso njihovi starši, omogoči zdrava rast, vzgoja, izobraževanje, skladen osebnostni razvoj in usposobitev za samostojno življenje in delo.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	4	5	7

c) spremljanje rejništva

Namen naloge: delo z rejniško družino, otrokom, matično družino, delo IPS, urejanje vseh otrokovih zadev in spremljanje celotnega otrokovega razvoja, to je: zdravje, šolanje, čustveni razvoj in vedenje, družbene in družinske odnose ter odnose z vrstniki, skrb zase, za otrokovo identiteto, družbeni vtis, delo za otrokov odhod iz rejniške družine.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	71	69	67

d) delo z rejniki

Namen naloge: delo z rejniki, urejanje statusa rejnika

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	34	34	33

• **Skrbništvo za otroke**

Otroka, ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo, postavi sodišče pod skrbništvo in mu imenuje skrbnika. Namen skrbništva je zaščita pravic in koristi otroka. Otroka postavi sodišče pod skrbništvo s ciljem poskrbeti za varstvo, vzgojo in oskrbo otroka. Skrbnik mladoletnika je dolžan skrbeti enako kot starši za mladoletnika ter poskrbeti za vsestranski osebnostni razvoj varovanca, da se usposobijo za samostojno življenje.

Skrbništvo nad mladoletnikom preneha, ko postane mladoletnik polnoleten, ko sklene zakonsko zvezo, ali ko ga kdo posvoji, ali če je postal roditelj in mu je z odločbo sodišča priznana popolna poslovna sposobnost

a) Postavitev skrbnika za posebni primer (kolizijski skrbnik)

Namen naloge: Varstvo otrokovih pravic in koristi s postavitvijo skrbnika za posebni primer otroku, nad katerim izpolnjujejo starši starševsko skrb (npr. v primeru spora med njim in starši, za sklenitev posameznih pravnih opravil med njimi ter v drugih primerih, če so njihove koristi v navzkrižju – v postopku dedovanja, pridobitev/prodaja premoženja...). Skrbnika imenuje CSD ali sodišče.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	68	98	34

b) Predlog za imenovanje / razrešitev skrbnika

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi otroka ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo. Otroka postavi pod skrbništvo sodišče s ciljem, poskrbeti za njegovo varstvo, vzgojo in oskrbo (z ureditvijo skrbništva je skrbnik dolžan skrbeti za otroka enako kot starši).

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	17	6	6

c) Mnenje sodišču o osebi skrbnika

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi otroka ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo. Otroka postavi pod skrbništvo sodišče s ciljem, poskrbeti za njegovo varstvo, vzgojo in oskrbo (z ureditvijo skrbništva je skrbnik dolžan skrbeti za otroka enako kot starši).

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	1	1

č) Popis premoženja in izročitev v upravljanje skrbniku

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi otroka ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo, varstvo njegovega premoženja.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1	1	2

d) Spremljanje skrbnikovega dela

Namen naloge: Varstvo otrokovih pravic in koristi, usmerjanje skrbnika pri opravljanju skrbniških funkcij.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	8	14	12

e) Dovoljenje centra za socialno delo

Namen naloge: Varstvo koristi otroka in njegovih premoženjskih ter drugih pravic, saj sme skrbnik določene naloge opraviti le z dovoljenjem CSD.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	1	9

f) Reševanje ugovora zoper delo skrbnika

Namen naloge: Varstvo otrokovih pravic in koristi.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

g) *Neposredno izvajanje skrbniških nalog*

Namen naloge: Varstvo otrokovih pravic in koristi.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	11	13	14

- **Posvojitve**

a) *Delo s prijavitelji*

Namen naloge: pridobitev informacij, izdelava socialnega in psihološkega poročila ter priprava parov na posvojitvev.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	2	2	1

b) *Delo s kandidati za posvojitelje*

Namen naloge: delo s kandidati za posvojitelje in priprava na posvojitvev

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1	0	0

c) *Posvojitvev*

Namen naloge: delo z biološkimi starši otroka, priprava kandidatov za posvojitelja na posvojitvev, priprava predloga za posvojitvev, spremljanje namestitve otroka v družini za posvojitvev

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1	1	0

č) *Dostop do osebnih podatkov bioloških staršev ali posvojenega otroka*

Namen naloge: obravnava pobude posvojene osebe ali bioloških staršev za seznanitev z osebnimi podatki bioloških staršev oz. posvojene osebe.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1	1	1

d) *Dostop do podatkov o zdravstvenem stanju bioloških staršev*

Namen naloge: v primeru zdravstvene ogroženosti posvojene osebe, pridobiti podatke o zdravstvenem stanju bioloških staršev.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Podelitev starševske skrbi sorodniku**

Namen naloge: poskrbeti za koristi otroka s posebno obliko varstva otroka, ki nima živih staršev, tako da se njegovemu sorodniku podeli celota obveznosti in pravic staršev.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Mnenje o vnaprej izraženi volji staršev**

Namen naloge: poskrbeti za koristi otroka s posebno obliko varstva otroka, ki nima živih staršev ali so ti trajnejše nezmožni izvajanja starševske skrbi.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Sodelovanje pri izvrševanju sodnih odločb**

Namen naloge: sodelovanje pri izvrševanju sodnih odločb v zadevah glede varstva in vzgoje otroka, glede osebnih stikov z otrokom ter glede neposrednega odvzema otroka zaradi namestitve k drugi osebi, krizni center, rejništvo ali zavod.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	3	0	3

OBRAVNAVA OTROK IN MLADOLETNIKOV

- **Obravnava otrok in mladostnikov zunaj sodnega postopka**

a) Obravnava otrok zaradi suma storitev prekrškov ali kaznivih dejanj

Namen naloge: pomoč in obravnava otrok s težavami v odraščanju.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	20	30	24

b) Obravnava otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju (brez KD).

Namen naloge: pomoč otrokom in mladoletnikom pri prepoznavanju in reševanju težav v odraščanju.

Leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	19	11	12

- **Odloženi pregon**

Namen naloge: doseči, da mladoletnik s plačilom, delom ali kako drugače povrne škodo, ki jo je povzročil s kaznivim dejanjem.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	4	0

- **Obravnava mladoletnika v predkazenskem postopku**

Namen naloge: spremljanje in pomoč mladoletniku v predkazenskem postopku.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	3	3	11

- **Obravnava mladoletnika v kazenskem postopku ali v postopku o prekršku**

Namen naloge: spremljanje in pomoč mladoletniku med kazenskim postopkom in med prekrškovnim postopkom

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	49	43	32

- **Vzgojni ukrepi po kazenskem zakoniku**

a) *Namestitev mladoletnika v vzgojni zavod ali zavod za usposabljanje*

Namen naloge: Kadar mladoletniku strokovna pomoč v njegovem okolju ne zadošča, ali je njegovo okolje za njegov razvoj neprimerno, ga je potrebno iz njega izločiti.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

b) *Namestitev mladoletnika v prevzgojni dom*

Namen naloge: Pomoč in prevzgoja mladoletnika z namestitvijo v prevzgojni dom, kadar sodišče oceni, da ga je zaradi teže kaznivega dejanja potrebno izločiti iz njegovega okolja in mu omejiti svobodo.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

c) *Navodila in prepovedi po kazenskem zakoniku*

Namen naloge: mladoletnim storilcem kaznivih dejanja s strokovno pomočjo, z nadzorstvom nad njimi, z njihovim strokovnim usposabljanjem in razvijanjem njihove osebne odgovornosti, zagotovijo njihova vzgoja, prevzgoja in ustrezen razvoj. Gre za ukrepe individualne preventive in instrument socializacije. Ukrepi morajo biti prilagojeni in osredotočeni na mladoletnika in njegovo osebnost.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	1	9

č) *Nadzorstvo organa socialnega varstva*

Namen naloge: psihosocialna pomoč mladoletniku in njegovi družini ter socialno delo z mladoletnikovo mrežo (šolo, prijatelji, sosese, sorodniki ...), izvajanje in spremljanje ukrepa nadzora organa socialnega varstva.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	8	4	12

- **Namestitev mladoletnika v mladoletniški zapor**

Namen naloge: pomoč in svetovanje mladoletniku med in po prestani kazni.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Vzgojni ukrepi po zakonu o prekrških**

a) *Navodila in prepovedi po zakonu o prekrških*

Namen naloge: z načrtnim vodenjem in pomočjo mladoletnim storilcem, ter z razvijanjem njihove osebne odgovornosti se zagotovi njihova vzgoja in ustrezen razvoj.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	5	3	1

b) *Nadzorstvo organa socialnega varstva*

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1	0	4

MNENJE SODIŠČU V POSTOPKU DELOŽACIJE

Namen naloge: izdelava mnenja sodišču o tem ali bi takojšnja izvršba na stanovanje ali stanovanjsko hišo, ki je dolžnikov dom, ogrozila preživljanje dolžnika ali njegovih družinskih članov.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	16	19	23

MNENJE O SOCIALNIH RAZMERAH DRUŽINE ZA DODELITEV NEPROFITNEGA STANOVANJA V NAJEM

Namen naloge: podaja mnenja občini ali stanovanjskemu skladu o socialnih razmerah družine za odstopanje od površinskih normativov pri dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem, za dodelitev neprofitnega stanovanja za določen čas, kjer je začasna preselitev potrebna zaradi varstva interesov otrok ter za ugotavljanje prednostne kategorije prosilcev, kjer gre za ženske in ženske z otroki, žrtve nasilja v družini.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	18	15	15

2. VARSTVO ODRASLIH

NALOGE ZA PREPREČEVANJE NASILJA V DRUŽINI

Namen naloge: preprečiti izvajanje nasilja v družini in spodbuditi razvoj varnih družinskih odnosov, podpora pri izvajanju nalog, povezanih s preprečevanjem nasilja v družini, pomoč žrtvi in povzročitelju nasilja.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	92	115	94

V letu 2021 so se naloge strokovne podpore (po telefonu, e-pošti, osebno) na posameznih enotah izvajale različno, v skladu s potrebami, kar je bila praksa že pretekla leta. Kljub razglašeni epidemiji in spremenjenih okoliščin zaradi korona virusa, se je strokovna podpora in pomoč žrtvam nasilja izvajala nemoteno.

Koordinatorica, katera ima sedež na Območni enoti CSD Pomurje, se je redno vključevala v obravnavo konkretnih primerov, katere so obravnavali strokovni delavci po enotah in prevzemala nalogo opravljanja razgovorov PSP s povzročitelji nasilja v družini. Koordinatorica prevzema opravljanje SVS PSP s povzročitelji nasilja za enote Lendava, Ljutomer, Gornja Radgona in za odrasle povzročitelje za enoto Murska Sobota. Razgovori so bili načeloma opravljeni, po posameznih enotah v skladu s krajevno pristojnostjo zadeve, v času razglašene epidemije in z namenom preprečevanja okužbe s korona virusom je bilo nekaj razgovorov opravljeni po telefonu, vendar le kadar je koordinatorica presodila, da je možno razgovor opraviti tudi na tak način ali na željo uporabnika. Koordinatorica je bila vabljen k sodelovanju na multidisciplinarnih timih, kar je bil tudi dogovor, ter se v težjih primeri vključevala s strokovno podporo. S strokovnimi delavkami, ki delajo na področju obravnave nasilja v družini smo se srečale na aktivih, kjer smo obravnavale aktualne primere ter izmenjevale primere dobre prakse med delom.

V času od spremenjenih okoliščin zaradi porasta okužb smo na Centru žrtve nasilja in povzročitelje vedno sprejemali ne glede na omejitve, seveda ob spoštovanju vseh preventivnih ukrepov. Tudi v interventni službi smo bili pripravljeni z mrežo namestitev in se aktivno vključevali v iskanje pomoči žrtvam. Ob porastu okužb smo se srečevali s problematiko nameščanja žrtve, saj so nekatere varne lokacije bile ali polno zasedene ali se soočale z okužbami, tako da nameščanje ni bilo vedno mogoče, kljub temu pa nam je tudi v takih situacijah uspelo najti najprimernejšo rešitev za namestitev žrtve.

V sodelovanju s policijsko upravo Murska Sobota smo bili aktivni na socialnih omrežjih, kjer smo pozivali k prijavi nasilja v družini, saj smo se zavedali, da je navedena situacija pomenila še zoženje življenjskega kroga žrtve, apelirali smo na celotno laično javnost, da prijavijo nasilje. Center ima v sodelovanju s Policijsko upravo Murska Sobota in Zdravstvenim domom ustanovljeno univerzalno preventivno skupino »Medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje«. Tudi v okviru te skupine smo bili aktivni, predvsem smo apelirali na vrtce in šole, da so še posebej dovzetni na spremembe pri otrokovem vedenju.

Organizacija aktivnosti na področju obravnave nasilja UE Murska Sobota, UE Lendava, UE Ljutomer in UE Gornja Radgona

Izvedena so bila letna delovna srečanja med Policijsko postajo Murska Sobota, Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona ter CSD Pomurje. Delovnih srečanj se je, poleg strokovnih delavcev iz posamezne enote, udeleževala tudi direktorica CSD Pomurje, Sandra Fekonja. Ugotavljalo se je dobro medsebojno sodelovanje obeh institucij, zlasti ažurna izmenjava informacij. S strani direktorice Sandre Fekonja je bilo policistom ponovno predstavljeno delu na področju Ukrepov za varstvo koristi otrok v skladu z Družinskim zakonikom in pojasnjene okoliščine in pristojnosti Centra Policijske postaje so bile ponovno zaprosene za aktivno sporočanje in vključevanje Centra, kadar obravnavajo dogodke, kjer so prisotni mld. otroci.

Sodelovanje na regijskem nivoju

- Pod okriljem regijske koordinacije in v sodelovanju s CSD Pomurje, enota Murska Sobota in PU Murska Sobota se je že v preteklih letnih izoblikovala skupina, ki izvaja strokovne posvete s področja nasilja za pomursko regijo. **Medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje**«, kot primer dobre prakse izvajanja preventivne dejavnosti in medinstitucionalnega delovanja.

- Letni delovni medinstitucionalni posvet, ki ga v soorganizaciji s koordinatorico organizira PU Murska Sobota (prisotni predstavniki in predstavnice centrov za socialno delo, policije, sodišča in zdravstva v regiji) – je bil zaradi porasta okužb prestavljen v leto 2022
- Sodelovanje na državnem aktivu KPN na SCSD, ki je leto deloma potekal po ZOOM aplikaciji
- Vodenje aktiva za strokovne delavce in delavke CSD Pomurja s področja obravnave nasilja
- Redni sestanki z ekipo ki deluje v Interventni službi CSD Pomurja
- Kontinuirano sodelovanje s Policijsko upravo (sprotne izmenjave informacij in pregled težav in dilem ter iskanje dobrih rešitev v praksi, priprave na posvete)

Aktualni izzivi na področju obravnave nasilja v družini na CSD – v letu 2021

- Od razglasitve epidemije virusa COVID – 19 do danes ugotavljamo, da žrtve nasilja v tem času nasilje v družini doživljajo bolj pogosto, nasilje, ki ga izvajajo povzročitelji nasilja je bolj intenzivno.
- Povečan obseg skupnega preživljanja časa žrtev nasilja s povzročitelji nasilja ter večja socialna izolacija žrtvam nasilja otežuje možnosti za umik.
- Ženske žrtve nasilja v tem času v še večji meri prevzemajo opravljanje neplačanih gospodinjskih del ter dodatnih del v povezavi s šolanjem otrok.
- Strategije preživetja, ki so jih žrtve nasilja uporabljale doslej, v novih situacijah pogosto več ne zadostujejo.
- Pri žrtvah nasilja opazimo porast težav v duševnem zdravju, pojavljajo se strahovi v povezavi z izgubo zaposlitve in revščino ter povečano skrb za lastno zdravje in zdravje bližnjih.
- Obravnava primerov je ob novih okoliščinah v povezavi z epidemijo kompleksnejša, bolj zahtevna.
- Na CSD beležimo vse več primerov, v okviru katerih prihaja do nasilja v družini ob delitvi premoženja (med zakoncema, starši, otroki). Tako žrtve nasilja kot povzročitelji nasilja od CSD pričakujejo pomoč pri delitvi premoženja, kar presega pristojnosti CSD.
- Žrtve nasilja se pogosto po tem, ko prejmejo različne oblike pomoči in podpore odločijo za odhod od povzročitelja nasilja in se nato ponovno vrnejo k povzročitelju.
- Na vabila za razgovor s povzročitelji nasilja na CSD se odzove približno polovica vabljenih, manj kot polovica od teh, ki se udeležijo razgovora na CSD sprejme napotitev na dodatne ponujene storitve. V redkih primerih posamezniki priznavajo nasilno vedenje in izražajo pripravljenost k spreminjanju le tega in tudi nadalje sodelujejo v storitvah znotraj ali zunaj pluralne mreže.

Priporočila GREVIO – na ravni EU

Koordinatorica je spremljala tudi poročanje o nasilju v družini na ravni EU. Tako je v oktobru 2021 Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (GREVIO), ki deluje v okviru Sveta Evrope, izdala poročilo o implementaciji Istanbulske konvencije. V njem so med drugim pohvalili sprejetje Zakona o preprečevanju nasilja v družini in spremembe kazenske zakonodaje (predvsem nova kazniva dejanja zalezovanja in prisilne sklenitve zakonske zveze ter spremembe pri kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost po modelu soglasja). Sloveniji pa so podali tudi več priporočil.

Predlagali so, da Slovenija več pozornosti posveti tudi drugim oblikam nasilja nad ženskami, npr. spolnemu, psihičnemu nasilju, zalezovanju in spolnemu nadlegovanju. Poudarili so, da je potrebno zagotoviti obvezna izobraževanja za vse, ki pri svojem delu prihajajo v stik z žrtvami ali povzročitelji nasilja na podlagi spola, ker se bo le na ta način povečalo zavedanje o vzrokih in posledicah nasilja in zmanjšala možnost sekundarne viktimizacije. Potrebno bi bilo zagotoviti celovito zbiranje podatkov v vseh fazah postopkov in pred vsemi institucijami, ker le tako zbrani podatki lahko nudijo podlago za sprejetje dodatnih ukrepov. Predlagali so tudi ustanovitev centrov za pomoč žrtvam posilstva in drugih kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, v katerih bi žrtve na enem mestu bile deležne celovite obravnave, podpore in usmeritev. V postopkih odločanja o starševski skrbi morajo sodišča upoštevati

nasilje v družini, kateremu je bil izpostavljen otrok. Slovenija mora po priporočilih zagotoviti tudi primerna sredstva (tako v obliki zaposlitev kot v obliki financiranja) za delovanje služb na področju boja proti nasilju nad ženskami.

Poročilo o delu s povzročitelji nasilja v družini

Koordinatorica za preprečevanje nasilja opravlja razgovore z povzročitelji nasilja za vse enote CSD Pomurja, razen za enoto Murska Sobota, kjer prevzema samo razgovore s povzročitelji, kateri nimajo ml. otrok.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	55	76	71

Ugotavljamo, da je, podobno kot leta prej, najpogostejši povzročitelj nasilja v družini partner, pripravljenost v vključitev v oblike pomoči pa zelo nizka. Tako so redki uporabniki bili pripravljeni na sodelovanje bodisi z DNK ali pa so sprejeli SVS OP.

Interventna služba Centra

Center za socialno delo Pomurje pri izvajanju te naloge pokriva področje UE Lendava, UE Ljutomer, UE Murska Sobota in UE Gornja Radgona.

V Interventno službo CSD Pomurje (v nadaljevanju IS) je vključenih 9 strokovnih delavcev (od tega 6 iz enote CSD Pomurja Gornja Radgona, 2 iz enote CSD Pomurja Murska Sobota in koordinatorica za preprečevanje nasilja iz sedeža CSD Pomurje). Vsi strokovni delavci so vključeni po lastni želji in so za opravljanje dodatnega dela tudi podali svoja soglasja. Interventna služba deluje na način tedenske stalne pripravljenosti, tako je vsak teden od petka od 13.00 ure do naslednjega petka do 7.00 ure v stalni pripravljenosti po en strokovni delavec, kateri ima pri sebi interventni telefon in vso potrebno dokumentacijo. S sprejemom Družinskega zakonika je bilo na MDDSZ določeno, da sta z mesecem aprilom 2019 v stalni pripravljenosti po dva strokovna delavca (enka – tisti ki ima pri sebi telefon in vodi zadeve in dvojka – katero enka vključuje glede na zahtevnost intervencij). Strokovnim delavcem je za izmenjavo informacij in podporo tudi vedno na voljo posvet s koordinatorico, katera se vključi, v kolikor presodi, da je le-to potrebno. Z namenom izvajanja izobraževanja smo se letos strokovni delavci vključeni v izvajanje interventne službe udeležili dvodnevnega usposabljanja - team buildinga, ki je potekalo v mesecu oktobru. Naš cilj je, bil da se kot skupina, ki izvaja zahtevne nepredvidljive naloge povežemo, zgradimo zaupanje in usmerimo v povezovalni tim, kar je vse predpogoj za uspešno izvajanje Interventne službe. Za dobro delovanje tima je sodelovanje in medosebno zaupanje članov ključnega pomena za doseganje ciljev, to je uspešnega zaključka intervencij. Ogledali smo si Center za tujce v Postojni, dogovorjen ogled Kriznega centra Marelična hiša je bil zaradi okužb s covid odpovedan, zato smo ga nadomestili s pogovorom s koordinatorico za preprečevanje nasilja Južna primorska mag. Damjano Jurman, s katero smo izmenjali izkušnje pri delu ter evalvirali procese in odnose. Menim, da je bil cilj dosežen, ter si tudi v prihodnje želim tovrstnih usposabljanj.

Po ZPND in Ukrep PP je bilo v okviru IS v letu 2021 opravljenih 45 intervencij.

Organizacijska enota v katero je spadala intervencija	2019	2020	2021
Murska Sobota	17	14	25
Lendava	6	12	8
Gornja Radgona	5	6	8
Ljutomer	1	6	4
SKUPAJ	31	38	45

Število intervencij v letu 2021:

Mesec	Št. intervencij po Pravilniku o prepovedi približevanja določeni osebi oz. kraju	Ostale intervencije (Do 18 let)	Ostale intervencije (Nad 18 let)	Št. interven. povezanih z migranti/begunci	Št. interven. povezanih z mlad. tujci brez spremstva	Št. informativnih telefonskih razgovorov	Št. interven. po telefonu	Št. interven. na terenu	Skupaj
JANUAR	4	1	1	0	1	0	5	1	6
FEBRUAR	5	3	0	0	1	0	5	3	8
MAREC	3	2	1	0	1	0	4	2	6
APRIL	3	9	1	2	6	0	3	10	13
MAJ	2	4	0	0	2	0	3	3	6
JUNIJ	2	6	1	0	5	0	3	6	9
JULIJ	5	2	2	0	1	0	6	3	9
AVGUST	7	0	4	0	0	1	6	4	11
SEPTEMBER	1	1	2	0	0	0	3	1	4
OKTOBER	2	1	0	0	0	1	2	0	3
NOVEMBER	7	0	1	0	0	0	7	1	8
DECEMBER	4	0	1	0	0	0	5	0	5
Skupaj	45	29	14	2	12	2	52	34	88

Od 1.1.2021 do 31.12.2021 je bilo opravljenih 88 intervencij (v l. 2020: 105), od tega po telefonu 52 in na terenu 34.

Problematika nasilja v družini je pogosto zelo kompleksna, spremljajo jo še druge težave: npr: alkoholizem ali druge odvisnosti, težave v duševnem zdravju, materialna stiska, ki žrtve še močneje drži v odvisnem odnosu s povzročiteljem nasilja, zaradi spremenjenih okoliščin povezanih z epidemijo in omejitvami gibanja, pogosto strategije preživetja, ki so jih izoblikovale žrtve niso več zadoščale, potrebno je bilo iskati nove rešitve in se prilagajati inovativnim pristopom pomoči žrtvam. Najpogostejši obliki družinskega nasilja, s katerimi se srečujemo, sta psihično in fizično nasilje, ki se prepletata. Vsako fizično nasilje se začne s psihičnim nasiljem, kar je značilno za dinamiko nasilnega odnosa, saj povzročitelj vrši nad žrtvijo najprej psihične pritiske z namenom vzpostavitve nadzora in zlorabe moči. V okviru Interventne službe smo tako obravnavali skoraj polovico vseh zadev v okviru nalog za preprečevanje nasilja/izrečenih ukrepov prepovedi približevanja, s čimer se je pokazalo, kako pomembno je delovanje interventne službe, ki ima možnost izven poslovnega časa najhitreje nuditi svetovalna in psihosocialna pomoč žrtvam nasilja.

V mesecu juliju in decembru smo izvedli ukrep nujnega odvzema otroka (skupaj 5 otrok) ter podali predlog na sodišče. Oba predloga sta bila s strani sodišča potrjena, vsi otroci pa nameščeni v KC Palčica. Obravnavali smo 19 mdl. beguncev brez spremstva torej, mdl., ki so na nezakonit način prestopili državno mejo. IS je v vseh primerih se odzvala na klic policijske postaje in smo delovali skupaj s policisti v skladu s Protokolom o medsebojnem sodelovanju, večjih težav nismo zaznavali.

V letu 2021 smo obravnavali še nekaj intervencij povezanih z oskrbo starejših oseb in iskali primerne namestitvene možnosti. Ker so domovi za stare polni in tudi ne zagotavljajo namestitve v času delovanja IS, smo se dogovorili z Domom starejših Kuzma, da bomo v primerih potrebe po nujni namestitvi vzpostavili kontakt in tako osebo k njim tudi krizno začasno namestili.

OBRAVNAVA ODRASLIH STORILCEV KAZNIVIH DEJANJ

- **Posredovanje socialnega poročila preiskovalnemu sodniku o življenjskih razmerah obdolženca**

Namen naloge: Seznanitev preiskovalnega sodnika s socialnimi razmerami uporabnika.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	39	26	20

- **Obravnavna med prestajanjem kazni zapora, po prestani kazni zapora in storilcev prekrškov**

a) *Odložitev izvršitve in prekinitev prestajanja kazni zapora*

Namen: Izdelava predloga ali mnenja o odložitvi izvršitve zaporne kazni zaradi razlogov, določenih z zakonom.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	9	10	7

b) *Sodelovanje centra za socialno delo z zavodom za prestajanje kazni zapora*

Namen naloge: Pomoč obsojeni osebi v času prestajanja kazni zapora.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	61	39	27

c) *Pomoč obsojencu ob odpustu*

Namen: Priprava uporabnika na vrnitev v domače okolje.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	20	23	20

VARSTVO INVALIDOV

- **Postopek odločanja o statusu invalida, nadomestilu za invalidnost in pravici do dodatka za pomoč in postrežbo**

Namen naloge: Zagotavljanje varstva pravic in koristi oseb s posebnimi potrebami, ustvarjati pogoje za čim enakopravnejše in enakovrednejše življenje invalidov ob najširši družbeni podpori vseh, ki se z njimi na kakršen koli način srečujejo.

O odločanju o statusu

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	28	14	19
vodene	453	447	457

Odločanja o nadomestilu

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	27	18	19
vodene	429	432	438

Odločanja o dodatku za pomoč in postrežbo

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	21	19	20
vodene	215	206	217

- **Pravica do izbire družinskega pomočnika**

Namen naloge: zagotoviti invalidni osebi, starejši od 18 let, ki ima pravico do dodatka za tujo nego in pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih opravil, da ji starši nudijo varstvo, nego in pomoč, ali da ji to pomoč nudi druga oseba, ki jo invalidna oseba izbere sama.

Družinski pomočnik ima pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek v višini minimalne plače. Družinski pomočnik je prijavljen kot zaposlena oseba na centru za socialno delo, delno plačilo za izgubljeni dohodek in vse pripadajoče prispevke pa mu obračunava in nakazuje občina.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0
vodene	4	4	4

- **Vključitev v vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji**

Namen naloge: zagotavljanje oblik družbenega varstva invalidom v posebnih socialnih zavodih – dnevno varstvo.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	2	1	4
vodene	121	121	123

- **Vključitev v institucionalno varstvo**

Namen naloge: zagotavljanje organizirane in celovite skrbi za odraslo telesno in duševno prizadeto osebo, razvijanje individualnosti in harmoničnega vključevanja v skupnost in okolje, nameščanje v varstveno delovne centre – celodnevna oskrba.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	3	1	18
vodene	49	41	58

- **Pravica do osebne asistencije**

Osebna asistenca je nabor storitev, ki ljudem, ki v vsakdanjem življenju potrebujejo pomoč drugega, omogoča neodvisno in bolj kakovostno življenje. Storitve so prilagojene konkretnim potrebam posameznega uporabnika oziroma uporabnice, njegovim oziroma njenim sposobnostim, željam, pričakovanjem in življenjskim razmeram.

Do osebne asistencije je ne glede na dohodek in premoženje upravičen vlagatelj, ki:

- zaradi invalidnosti potrebuje pomoč pri opravljanju aktivnosti, vezanih na samostojno osebno in družinsko življenje, vključevanje v okolje, izobraževanje in zaposlitev;
- je državljan RS s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji ali tujec, ki ima stalno bivališče v RS;
- je star od 18 do 65 let;
- živi ali bi želel živeti v samostojnem ali skupnem gospodinjstvu zunaj celodnevne institucionalne oskrbe in
- potrebuje pomoč najmanj 30 ur tedensko.

Če je vlagatelj imel pravico do osebne asistencije pred dopolnjenim 65. letom starosti, je lahko upravičen do osebne asistencije tudi potem, ko dopolni to starost.

Vlogo za uveljavljanje pravice do osebne asistencije vlagatelj ali njegov zakoniti zastopnik vloži na krajevno pristojnem centru za socialno delo.

O pravici do osebne asistencije (število ur in vsebini) odloči center za socialno delo na podlagi mnenja strokovne komisije. Komisija je dvočlanska in imenovana z liste izvedenk in izvedencev, na kateri so strokovnjakinje in strokovnjaki s področja socialnega varstva, zdravstva ter predstavnice in predstavniki po vrsti invalidnosti. Na območju Pomurja opravlja naloge 8 strokovnjakov s področja socialnega varstva, 3 s področja zdravstvenega varstva in 5 predstavnikov uporabnikov, skupaj torej 16 izvedenk in izvedencev.

Osebno asistenco kot nepridobitno dejavnost lahko izvajajo nevladne organizacije, zavodi in samostojni podjetniki na podlagi odločbe ministrstva. Iz območja Pomurja izvaja osebno asistenco 25 izvajalcev, od tega 2 društvi, 9 zavodov in 14 samostojnih podjetnikov. Manjše število uporabnikov z območja Pomurja je izbralo izvajalca osebne asistencije iz drugega območja, zlasti zato, ker imajo na območju Pomurja stalni naslov, začasno pa bivajo drugje.

Uporabnik ali njegov zakoniti zastopnik za izvajanje pravice do osebne asistencije izbere izvajalca osebne asistencije izmed izvajalcev osebne asistencije, ki so vpisani v register izvajalcev osebne asistencije.

V letu 2021 je bilo v Pomurju 424 upravičencev do osebne asistencije z različnim obsegom pravice – od najmanj 30 ur pa vse do 168 ur tedensko, od tega jih 370 storitev koristi, 50 upravičencev pa ne. Razlogi, da upravičenci pravice ne koristijo, so različni. Nekateri so vključeni v varstveno delovni center, šolo ali druge socialno varstvene storitve in se jim ure vključitve odštevajo od storitev osebne asistencije ter tako ne morejo uveljavljati pravice do osebne asistencije, nekaj posameznikov pravice ne koristi iz osebnih razlogov ali zaradi tega, ker ne najdejo ustreznega asistenta.

Storitve osebne asistencije se na dan 31.12.2021 izvajajo pri 364 uporabnikih, pri 5 uporabnikih je pravica v mirovanju. Povprečno število odobrenih ur po odločbi na uporabnika je 81 ur na teden, po izvedbenih načrtih oz. realiziranih pa je v povprečju 61 ur na teden na posameznega uporabnika. Najnižje število ur, ki jih uporabnik uveljavlja, je 16, najvišje število ur pa 168.

V letu 2021 se je prenehala izvajati storitev osebne asistencije pri 14 upravičencih zaradi smrti upravičenca. V 30 primerih je bila vloga zavrnjena, v 9 primerih je bil postopek ustavljen bodisi zaradi umika vloge (8) ali smrti vlagatelja (1).

• **Pravica do komunikacijskega dodatka**

Komunikacijski dodatek je pravica, ki se lahko dodeli gluhi, slepi ali gluhoslepi osebi, ki izmed storitev osebne asistencije potrebuje zgolj pomoč pri komunikaciji in spremstvu.

Upravičenec do komunikacijskega dodatka se lahko odloči za:

- uveljavljanje osebne asistencije v obsegu do 30 ur na mesec ali
- denarno nadomestilo v višini dodatka za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb, ki je določen v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje in trenutno znaša 150,00 evrov.

Vlogo za pravico do komunikacijskega dodatka vlagatelj ali njegov zakoniti zastopnik vloži na krajevno pristojnem centru za socialno delo.

V letu 2021 je v Pomurju pravico do komunikacijskega dodatka uveljavljalo 155 upravičencev (v letu 2020 151). Nobeden od njih se ni odločil za pravico v obliki osebne asistencije do 30 ur mesečno.

KOORDINATOR INVALIDSKEGA VARSTVA

Poleg vodenja upravnih postopkov za uveljavljanje pravice do osebne asistencije in komunikacijskega dodatka, so bile aktivnosti koordinatorja invalidskega varstva usmerjene v aktivno sodelovanje z izvajalci osebne asistencije tako na območju Pomurja kot v širšem prostoru, saj živi nekaj upravičencev izven naše krajevne pristojnosti ali imajo izbrane izvajalce osebne asistencije, ki imajo sedež izven pomurske regije.

V letu 2021 je koordinator opravil 64 storitev Prve socialne pomoči, v katerih so bili vlagatelji, njihovi zakoniti zastopniki ali ožji družinski člani seznanjeni z namenom osebne asistencije, s potekom upravnega postopka o odločanju o pravici ali zaradi svetovanja pri sami uveljavitvi pravice oz. pri izvajanju le-te. Kljub ukrepom zaradi COVID 19, je, kadar so potrebe upravičenca to narekovale, koordinator opravljal tudi terenske obiske. V letu 2021 je opravil 60 terenskih obiskov, v posameznih primerih s strokovnimi delavkami enot CSD Pomurje ali z izvajalci osebne asistencije. Ker gre za upravičence, ki po večini sodijo v rizično skupino v primeru okužbe, je bila ocena, da se ne nujni obiski preložijo na kasneje oz. se izvede telefonski stik z upravičenci. Obseg nalog v okviru invalidskega varstva je prevelik za samo enega koordinatorja invalidskega varstva, na kar smo opozorili tudi pristojno ministrstvo. Predvidoma s 1.6.2022 se načrtuje zaposlitev še enega koordinatorja invalidskega varstva.

- **Institucionalno varstvo v drugi družini**

a) Izbor izvajalca institucionalnega varstva v drugi družini

Namen naloge: zagotavljanje institucionalnega varstva širšemu krogu upravičencev ter možnosti sklepanja pogodb z izvajalci, ki nimajo dovoljenja za delo, a so pripravljeni in motiviran ter primerni za izvajanje institucionalnega varstva v drugi družini.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

b) Namestitvev upravičenca v institucionalno varstvo v drugi družini

Namen naloge: omogočiti upravičencu izbor storitev v mreži z zagotavljanjem različnih možnih oblik namestitvev, prilagoditev potrebam upravičenca in iskanje najboljših rešitev zanj.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Pravica gluhe osebe do tolmača**

Namen naloge: po zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika Center ureja pravico gluhe osebe do tolmača. Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik v postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe in ima pravico uporabljati znakovni jezik tudi v vseh drugih življenjskih situacijah, v katerih bi ji gluhoti pomenila oviro pri zadovoljevanju njenih potreb. Na podlagi odločbe izda Center gluhi osebi izkaznico, s katero lahko uveljavlja pravice, enkrat letno pa ji izda vavčerje za plačilo tolmača v obsegu 30 ur letno oziroma skupaj največ 100 ur letno za gluhe osebe, ki imajo status dijaka ali študenta, ki imajo dodatne potrebe povezane z izobraževanjem.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	3	2	0
vodene	20	22	22

UPORABNIKI S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

- **Obravnava v skupnosti**

Namen naloge: individualno načrtovanje pomoči in storitev uporabniku po končanem zdravljenju v psihiatrični bolnišnici ali nadzorovani obravnavi, pri urejanju življenjskih razmer, psihosocialni rehabilitaciji, vsakdanjih opravilih in vključevanju v vsakdanje življenje na podlagi načrta obravnave.

Naloga koordinatorja je organizirati paket storitev po meri uporabnika. Vloga koordinatorja obravnave je v svojem bistvu zagovorniška in terja občutljivost na posameznikove potrebe. Potrebe posameznika so odraz njegovih dosedanjih izkušenj, osvojenih spretnosti, obstoječe socialne mreže ter drugih dejavnikov, ki pomembno vplivajo nanj. Pri skupnem načrtovanju uporabnikove prihodnosti je izrednega pomena njegova pripravljenost za sodelovanje in zmožnost za urejanje, spreminjanje življenjskih okoliščin.

V letu 2021, zaradi še zmeraj aktualnih epidemioloških razmer (covid 19), ni bilo mogoče izvajati vseh nalog koordinacije obravnave v skupnosti na način, kot so bile izvedene v nespecifičnih razmerah. Težave z navedeno situacijo so se kazale predvsem v manj pogostih stikih z uporabniki, ki so se želeli vključiti v obravnavo, saj pričetek obravnave temelji na vzpostavitvi delovnega odnosa in se običajno začne razvijati v času, ko je uporabnik še na zdravljenju v psihiatrični bolnišnici ali socialnovarstvenem zavodu. Obiski bolnišnic in socialnovarstvenih zavodov so namreč bili zaradi epidemioloških razmer okrnjeni.

V letu 2021 smo več pozornosti namenili spodbujanju podpore svojcem oseb s težavami v duševnem zdravju in sicer kot obliko podporne skupine. Stresne situacije, občutki nemoči, izčrpanost, strah in druga neprijetna čustva pogosto spremljajo svojce oseb s težavami v duševnem zdravju oziroma njihove bližnje. V podporni skupini svojcem oziroma bližnjim nudimo varen in zaupen prostor, kjer lahko spregovorijo o svojih občutkih in izkušnjah.

Ob dnevu duševnega zdravja smo v letu 2021 organizirali prvi odprt dogodek, namenjen osebam z izkušnjo težav v duševnem zdravju in strokovni ter laični javnosti, Živo knjižnico z naslovom »Branje pod krošnjami malo drugače«. Živa knjižnica deluje kot vsaka druga knjižnica, v njej si bralec sposodi knjige in jih vrne, ko jih prebere, le da so njene knjige ljudje. Knjige so predstavniki in predstavnice, ki se soočajo s težavami v duševnem zdravju, bralec je pa lahko kdorkoli, ki ga tematika zanima. Dogodek bomo organizirali tudi v prihodnjih letih.

V letu 2021 se je nadaljevalo dobro sodelovanje s Centrom za duševno zdravje, ZD Murska Sobota. Obe službi (CSD-KOS in Center za duševno zdravje ZD Murska Sobota) teoretično ponujata skoraj identično obravnavo, ki pa se v praksi kar precej razlikuje. Obravnava v skupnosti, ki jo izvajamo centri za socialno delo, terja zagovorniško držo, ki izhaja izključno iz perspektive uporabnika in temelji na krepitvi uporabnikove moči. Prednost Centra za duševno zdravje pa predstavlja stalen tim različnih strokovnih profilov ter možnost sprotne ocene zdravstvenega stanja uporabnika.

Tudi v tem letu se je nadaljevalo dobro strokovno sodelovanje s socialno službo Psihiatrične bolnišnice Ormož in oddelkom za psihiatrijo UKC Maribor, prav tako z Zavodom za zaposlovanje Murska Sobota, najpogosteje z regijsko rehabilitacijsko svetovalko. Med nevladnimi organizacijami prevladuje sodelovanje z Zavetiščem za brezdomne osebe in društvom Ozara.

Še zmeraj je bila pomoč uporabnikom pogosto usmerjena k uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter načrtovanju porabe denarja in poravnave dolgov. Uporabniki se sami pogosto ne znajdejo pri iskanju finančne pomoči ter razumevanju pogojev za pridobitev le-te. Velika večina obravnavanih uporabnikov so prejemniki DSP in so samski.

Geografsko področje Pomurja zahteva sodelovanje z štirimi enotami CSD, tako v smislu dela z uporabniki, kot v smislu strokovne podpore sodelavcem. V letu 2021 je bilo največ strokovne podpore usmerjene k enoti CSD Ljutomer in enoti Lendave.

Koordinatorke obravnave v skupnosti	2019	2020	2021
Erna Fišinger	39	30	37
Petra Gyurica	26	21	23
Skupaj	65	51	60

- **Obravnava obvestila o uvedbi postopka o pridržanju oseb v zdravstvenih organizacijah**

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi osebe na pridržanju v zdravstveni organizaciji.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	11	2	0
vodene	11	2	0

- **Predlog za sprejem osebe na zdravljenje/namestitve v zavod brez privolitve**

Namen naloge: V sodelovanju z zdravstvenimi institucijami v korist uporabnika predlagati sprejem osebe na zdravljenje/namestitve v zavod brez privolitve.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	9	6	9
vodene	9	9	12

SKRBNIŠTVO

- **Imenovanje / razrešitev skrbnika za posebni primer**

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi uporabnika s postavitvijo skrbnika za posebni primer ali skrbnika za določeno vrsto opravil odsotni osebi, katere prebivališče ni znano in ki nima zastopnika, neznanemu lastniku premoženja, kadar je potrebno, da nekdo za to premoženje skrbi, pa tudi v drugih primerih, kadar je to potrebno za varstvo pravic in koristi posameznika.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	160	60	62

- **Predlog za imenovanje / razrešitev skrbnika**

Namen naloge: Zavarovanje pravic in koristi osebe, ki je v postopku za postavitvev pod skrbništvo in imenovanje skrbnika.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	71	124	96

- **Mnenje sodišču o osebi skrbnika**

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi osebe, ki je v postopku za postavitvev pod skrbništvo. Velja za postopke kadar CSD ni predlagatelj postavitve pod skrbništvo

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	4	5	20

- **Popis premoženja in izročitev v upravljanje skrbniku**

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi uporabnika, varstvo njegovega premoženja.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	10	37	55

- **Spremljanje skrbnikovega dela**

Namen naloge: Varstvo uporabnikovih pravic in koristi, usmerjanje skrbnika pri opravljanju skrbniških funkcij.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	34	184	180

- **Dovoljenje centra za socialno delo**

Namen naloge: Varstvo koristi uporabnika in njegovih premoženjskih ter drugih pravic, saj sme skrbnik določene naloge opraviti le z dovoljenjem CSD.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	3	19	37

- **Reševanje ugovora zoper delo skrbnika**

Namen naloge: Varstvo uporabnikovih pravic in koristi.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	0	0	0

- **Neposredno izvajanje skrbniških nalog**

Namen naloge: Varstvo uporabnikovih pravic in koristi s tem, da prevzame skrbniške naloge strokovni delavec CSD.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	16	41	18

3. DRUGE NEOPREDELJENE NALOGE – »KRIZNE INTERVENCIJE«

Ker to niso naloge v okviru javnih pooblastil pa tudi ne naloge po zakonu, jih na centru za socialno delo izvajamo kot osnovno strokovno socialno delo – pomoč človeku v stiski. Značilnost teh nalog je, da obstaja pobudnik naloge, pritožnik, ki se (ponavadi) sklicuje na splošno moralno dolžnost reagiranja centra za socialno delo, ali pa da se uporabnik sam obrne na center ali da center oziroma delavci centra zaznajo krizni položaj, ki ni posebej zakonsko opredeljen in za izvajanje ukrepov socialna služba nima jasnih in določenih pooblastil. Naloge imajo elemente storitev in lahko v nadaljevanju preidejo v naloge po zakonu in javna pooblastila.

Namen naloge: Ponuditi konkretno pomoč, intervencijo posameznikom v položajih v katerih zaradi stisk in težav ogrožajo sebe oz. druge. Krizni položaji lahko definiramo, kot tiste, ki vsaj na prvi pogled zahtevajo neki odgovor, poseg, intervencijo, ki naj bi bila odgovor na neko bolj ali manj določeno grožnjo, nevarnost. Lahko gre za trenutna ali dolgotrajnejša stanja.

Krizni položaji so lahko:

1. osebni (prehodi, identitete, doživljajske, čustvene krize)
2. medosebni (konflikti, zamere, nesporazumi, nestrpnost)
3. materialni (finančni, stanovanjski)
4. statusni (brezposelnost, invalidnost, upokojitev, brez državljanstva)
5. posledica izgube (partnerja, otroka, prijateljev)

Nastanejo lahko kot posledica:

1. stigmatiziranosti (npr. odpustitev zasvojenega z prepovedanimi drogami),
2. prekrškov (lahko tudi povsem interakcijske narave npr. zanemarjen videz ali drugačen slog življenja)
3. sprememb v okolju (odpuščanje delavcev, spremembe v soseski)

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	46	49	67
vodene	52	55	78

POSTOPEK V ZVEZI Z OPROSTITVAMI PLAČIL SOCIALNOVARSTVENIH STORITEV

Namen naloge: omogočiti enakovreden dostop do socialnovarstvenih storitev vsem državljanom ne glede na gmotno stanje.

Vloga upravičenca za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila socialnovarstvene storitve se lahko vložijo v primeru institucionalnega varstva, nadomestne oblike bivanja in oskrbe zunaj mreže javne službe za upravičenca do institucionalnega varstva ali pomoč družini na domu. Občine za občane, ki nimajo dovolj lastnih sredstev za plačilo domske oskrbe in ki nimajo zavezancev ali so le ti plačilno nesposobni, doplačujejo stroške oskrbe. Delno si plačilo oskrbe v domovih povrnejo iz premoženja uporabnikov po njihovi smrti, seveda, če nepremičninsko premoženje obstaja.

Vloga upravičenca za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila socialnovarstvene storitve se lahko vložijo v primeru institucionalnega varstva, nadomestne oblike bivanja in oskrbe zunaj mreže javne službe za upravičenca do institucionalnega varstva ali pomoč družini na domu.

Občine za občane, ki nimajo dovolj lastnih sredstev za plačilo domske oskrbe in ki nimajo zavezancev ali so le ti plačilno nesposobni, doplačujejo stroške oskrbe. Delno si plačilo oskrbe v domovih povrnejo iz premoženja uporabnikov po njihovi smrti, seveda, če nepremičninsko premoženje obstaja.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1.138	585	1.224

4. PRAVICE IZ JAVNIH SREDSTEV

LETNE PRAVICE

Pooblastilo za odločanje o pravicah iz javnih sredstev je dodeljeno centrom za socialno delo, ki po spremembi socialne zakonodaje odločajo o štirih denarnih prejemkih in osmih subvencijah. Služba ZUPJS je v letu 2021 vodila postopke ugotavljanja upravičenosti do tako imenovanih letnih pravic, katerih veljavnost je eno leto oz. vezana na šolsko ali študijsko leto. Služba ZUPJS odloča o pravicah do štirih denarnih prejemkih in dveh subvencijah. Glavnino dela predstavlja vodenje postopkov o naslednjih pravicah iz javnih sredstev:

1. otroški dodatek,
2. državna štipendija,
3. znižano plačilo vrtca,
4. subvencija malice za učence in dijake,
5. subvencija kosila za učence.

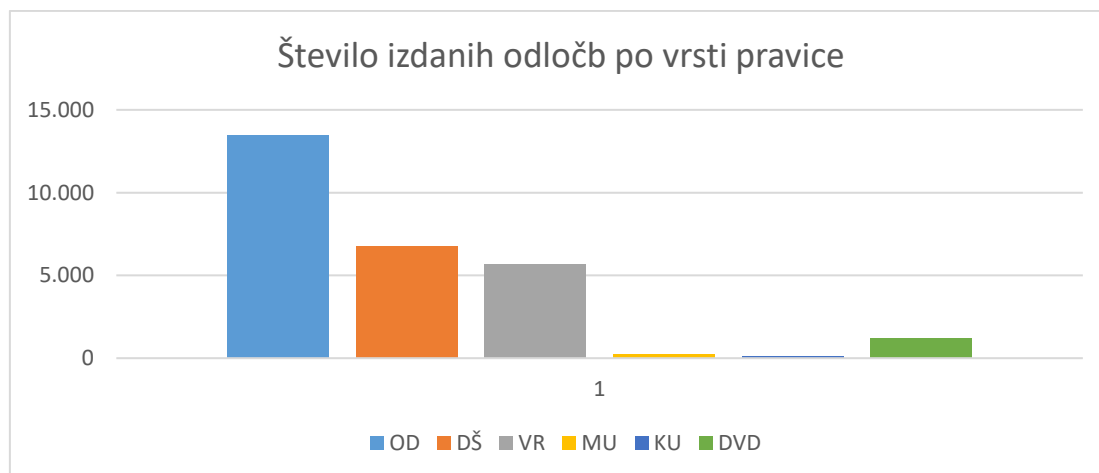
Službi ZUPJS je dodeljena tudi pristojnost za odločanje o pravici do dodatka za veliko družino.

Odločanje o pravicah iz javnih sredstev je kompleksna in strokovno zahtevna naloga, saj morajo strokovni delavci poleg ZUPJS, ki določa enotna merila in pogoje za uveljavljanje pravic, upoštevati tudi zakone, ki urejajo posamezno pravico (Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Zakon o vrtcih, Zakon o štipendiranju...) in podzakonske akte.

Spodnja tabela prikazuje število odločb, ki jih je izdal CSD Pomurje, po posameznih pravicah iz javnih sredstev v letih 2019, 2020 in 2021.

Pravica	Št. odločb 2019	Število odločb 2020	Število odločb 2021
OD	14.034	14.561	13.472
DŠ	6.569	7.214	6.741
VR	5.872	5.829	5.678
MU	195	212	210
KU	126	138	120
DVD	1.147	1.179	1.203
Skupaj:	27.943	29.133	27.424

Sledi grafični prikaz števila izdanih odločb po vrstah pravice.

- **Otroški dodatek**

Otroški dodatek je dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otrok. V Republiki Sloveniji je otroški dodatek selektivna pravica, saj država želi izboljšati položaj družin z nižjimi dohodki in zmanjšati revščino. Pravica se pridobi s prvim dnevom naslednjega meseca po vložitvi vloge, v primeru rojstva otroka pa od rojstva, če je vloga vložena v 30 dneh od rojstva otroka. Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev ali druga oseba za otroka s prijavljenim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dejansko živi v Republiki Sloveniji, in sicer do 18. leta starosti.

Višina otroškega dodatka se določi glede na uvrstitev družine v dohodkovni razred, ki od 1. 1. 2018 ni več določen v odstotku od povprečne mesečne plače vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji za koledarsko leto pred vložitvijo zahteve, ampak v nominalnih mejah.

V obdobju od 01.01.2021 do 31.12.2021 je bilo izdanih 13.472 odločb o otroškem dodatku.

- **Državna štipendija**

Državna štipendija je namenjena spodbujanju izobraževanja in doseganju višje ravni izobrazbe. Je dopolnilni prejemek, namenjen kritju stroškov, ki so povezani s šolanjem. ZUPJS določa meje dohodkov za ugotavljanje upravičenosti do državne štipendije, ostale pogoje pa določa zakon, ki ureja štipendiranje.

Dijaki prvo vlogo za uveljavljanje državne štipendije vložijo v mesecu **avgustu**, **študenti** prvo vlogo vložijo v mesecu **septembru**. Za nadaljnje prejemanje štipendije po novem **ni** potrebno več oddati vloge.

Če ob odločanju o upravičenosti do državne štipendije Center ni razpolagal s podatkom o oceni in bivanju, se je o dodatku za uspeh in bivanje odločalo naknadno z dopolnilno odločbo. Dopolnilna odločba s katero je Center naknadno odločil o dodatkih je bila izdana le na podlagi zahteve dijaka oziroma študenta.

Služba ZUPJS za štipendiste spremlja tudi zaključek izobraževanja in odloča o vračilih državnih štipendij. Z upravičenci sklepamo dogovore o obročnem vračilu neupravičeno prejete državne štipendije.

V obdobju od 01.01.2021 do 31.12.2021 je bilo izdanih 6.741 odločb o državni štipendiji.

Znižano plačilo vrtca

Znižano plačilo vrtca je subvencija, do katere so upravičeni starši, ki so otroka vključili v javni ali zasebni vrtec. ZUPJS določa meje dohodkov za uvrstitev v dohodkovni razred na podlagi katerih se določi plačilo staršev za vrtec. Starši, ki ne uveljavljajo znižanega plačila za vrtec, vrtec izstavi račun v višini 77% od cene programa (najvišji dohodkovni razred). Oprostitev plačila vrtca so po ZUPJS deležni le otroci, ki so v rejništvu.

Štiri pomurske občine (Beltinci, Ljutomer, Puconci, Rogaševci) imajo sprejet sklep na podlagi katerega omogočajo staršem uveljavljanje posebnih okoliščin pri znižanem plačilu vrtca (stanovanjski kredit za reševanje stanovanjskega problema). Če vlagatelj izpolnjuje pogoje navedene v sklepu občine, se plačilo vrtca ustrezno zniža.

V obdobju od 01.01.2021 do 31.12.2021 je bilo izdanih 5.678 odločb o znižanem plačilu vrtca.

- **Subvencija malice za učence in dijake**

Subvencija malice pripada tistim učencem in dijakom, ki se redno izobražujejo, so prijavljeni na malico in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, ne presega zneska, ki ga določa ZUPJS. Subvencija malice za učence pripada v višini cene malice. Za dijake ZUPJS določa tri višine subvencije: 100%, 70% in 40%. Izvajalec na osnovi podatkov o povprečnem mesečnem dohodku na osebo, ugotovljenem v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, upošteva višino subvencije pri plačilu malice. Če nobena od povezanih oseb učenca ali dijaka ne razpolaga z veljavno odločbo o pravici do otroškega dodatka ali državne štipendije, se uvrstitev v dohodkovni razred, ugotovljen na način, kot to velja za otroški dodatek, ugotovi na podlagi vloge za priznanje pravice do subvencije malice. Brezplačna malica pripada učencem in dijakom, ki so nameščeni v rejniško družino, prosilcem za azil ter otrokom, ki so nameščeni v zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

V obdobju od 01.01.2021 do 31.12.2021 je bilo izdanih 210 odločb za subvencijo malice.

- **Subvencija kosila**

Subvencija kosila je naslednja vrsta subvencije prehrane do katere imajo pravico učenci, ki se šolajo po programu rednega izobraževanja, so naročeni na šolsko kosilo in če dohodki družine ne presegajo zneska, ki ga določa ZUPJS. Izvajalec na osnovi podatkov o povprečnem mesečnem dohodku na osebo, ugotovljenem v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, upošteva višino subvencije pri plačilu kosila. Če nobena od povezanih oseb učenca ne razpolaga z veljavno odločbo o pravici do otroškega dodatka ali državne štipendije, se uvrstitev v dohodkovni razred, ugotovljen na način, kot to velja za otroški dodatek, ugotovi na podlagi vloge za priznanje pravice do subvencije kosila. Brezplačno kosilo pripada le učencem, ki so nameščeni v rejniško družino.

V obdobju od 01.01.2021 do 31.12.2021 je bilo izdanih 120 odločb za subvencijo kosila.

- **Dodatek za veliko družino**

Dodatek za veliko družino je letni prejemek namenjen družini, ki ima v koledarskem letu vsaj en dan tri ali več otrok starih do starosti 18 let, po 18. letu pa, če so otroke starši dolžni preživljati v skladu z določbami zakona, ki ureja družinska razmerja. Določeni sta dve višini dodatka za veliko družino: dodatek za veliko družino s tremi otroki ter dodatek za veliko družino s štirimi ali več otroki.

Od leta 2019 so do dodatka za veliko družino ponovno upravičene vse velike družine, ne glede na dohodkovni položaj. Višina dodatka za družine s tremi otroki je v letu 2021 znašala 404,48 EUR, s štirimi ali več otroki pa 491,52 EUR.

Spodnja tabela prikazuje število prejemnikov dodatka za veliko družino po mesecih in izplačana sredstva v obdobju od 01.01.2021 do 31.12.2021.

Mesec	Izplačana sredstva	Prejemniki
Januar	2.513,92	7
Februar	1.704,96	5
Marec	896,00	3
April	446.218,24	1.059
Maj	8.830,72	22
Junij	7.946,24	20
Julij	3.005,44	9
Avgust	2.457,60	10
September	4.480,00	15
Oktober	4.392,96	13
November	4.131,84	10
December	3.584,00	11
SKUPAJ:	490.161,92	1.174

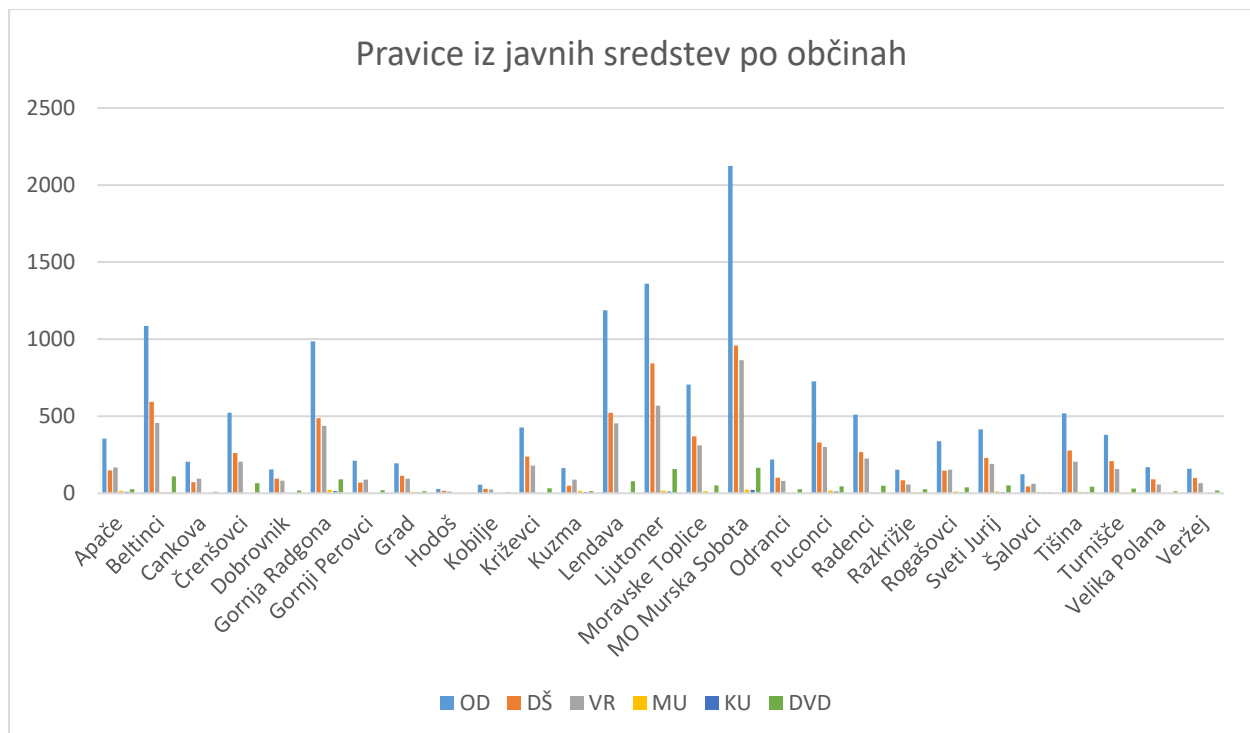
Dodatek za veliko družino je letu 2021 prejelo 1.174 upravičencev. Izplačilo dodatka za veliko družino za 1.059 upravičencev za leto 2021 je bilo v mesecu aprilu 2021, ostalim upravičencem je bil dodatek za veliko družino izplačan v mesecu izpolnitve pogojev..

V obdobju od 01.01.2021 do 31.12.2021 so izplačana sredstva za dodatek za veliko družino zanašala 490.161,92 EUR.

Spodnja tabela prikazuje število izdanih odločb v obdobju od 01.01.2021 do 31.12.2021 po občinah.

OBČINA	OD	DŠ	VR	MU	KU	DVD	SKUPAJ
Apače	354	148	168	15	9	26	720
Beltinci	1.085	593	457	7	6	109	2.257
Cankova	204	72	94	0	1	10	381
Črenšovci	522	261	204	2	0	65	1.054
Dobrovnik	155	94	83	3	0	17	352
Gornja Radgona	985	488	437	21	14	90	2.035
Gornji Petrovci	211	70	88	4	0	19	392
Grad	194	114	94	10	5	14	431
Hodoš	28	15	12	0	0	1	56
Kobilje	56	28	23	0	0	7	114
Križevci	428	237	179	3	0	33	880
Kuzma	163	49	89	15	7	14	337
Lendava	1.187	523	455	0	0	79	2.244
Ljutomer	1.360	843	568	18	11	156	2.956
Moravske Toplice	706	369	311	13	0	51	1.450
Murska Sobota	2.124	959	864	23	21	165	4.156
Odranci	219	100	80	1	0	27	427
Puconci	726	330	300	17	12	45	1.430
Radenci	511	266	226	7	3	49	1.062
Razkrižje	152	85	58	7	4	26	332
Rogašovci	338	146	152	11	6	39	692
Sveti Jurij ob Ščavnici	415	230	190	11	8	50	904
Šalovci	124	45	62	8	6	6	251
Tišina	518	278	204	10	6	43	1.059
Turnišče	380	209	157	4	1	31	782
Velika Polana	169	90	57	0	0	13	329
Veržej	158	99	66	0	0	18	341
SKUPAJ:	13.472	6.741	5.678	210	120	1.203	27.424

Sledi grafični prikaz števila izdanih odločb po občinah.

1. Informativni izračun

V mesecu juniju 2021 smo centri za socialno delo začeli z izdajo informativnih izračunov. Informativni izračuni so se začeli izdajati za pravico do otroškega dodatka, znižano plačilo vrtca, subvencijo malice in subvencijo kosila, kasneje bo sledila še pravica do državne štipendije. Prvi informativni izračuni za priznanje pravice do otroškega dodatka in znižanega plačila vrtca subvencije vrtca, so veljali s 1. julijem 2021.

Namen informativnega izračuna je, da se stranki omogoči čimprejšnje izvrševanje pravic, do katerih je upravičena. Z informativnim izračunom se začasno odloči o upravičenosti do pravice, njeni višini in obdobju upravičenosti. Informativni izračun ima enako vsebino kot odločba in bo stranki vročen na enak način kot velja pravilo za vročanje odločb za pravice iz javnih sredstev (navadno vročanje z dostavo v hišni predalčnik, šteje se da je vročitev opravljena 21 dan od dneva odpreme, ki je označen na informativnem izračunu). Če se upravičenec ne strinja z ugotovitvijo v informativnem izračunu, bo lahko vložil ugovor, o katerem odloča center za socialno delo. Rok za vložitev ugovora je 15 dni od dneva vročitve. Ministrstvo je pripravilo predlog ugovora. Ugovor obravnava center za socialno delo in izda odločbo, zoper katero ima stranka pravico do pritožbe. Pri informativnem izračunu je pomembno, da se pravica začne izvrševati z dnem odpreme informativnega izračuna in vložen ugovor ne zadrži izvrševanja informativnega izračuna. Če oseba ne vloži ugovora, se informativni izračun šteje za dokončno odločbo centra za socialno delo. Oseba, ki zoper informativni izračun ni ugovarjala, nima pravice do pritožbe.

2. Obvestila o mirovanju štipendijskega razmerja v šolskem oziroma študijskem letu 2020/21

V mesecu februarju 2021 smo 344. upravičencem do državne štipendije poslali obvestila o mirovanju štipendijskega razmerja v šolskem/študijskem letu 2020/21. Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije Covid-19 (ZIU00PE, 58. člen) je določil, da štipendistu v šolskem oziroma študijskem letu 2020/2021 štipendijsko razmerje miruje, štipendija pa se ne izplačuje, če štipendist do 30. septembra 2020 ni zaključil izobraževalnega programa oziroma ni pridobil višje ravni izobrazbe. Na podlagi navedenega je vsem štipendisti, ki zaradi posledic epidemije do 30. septembra 2020 niso

zaključili izobraževalnega programa, štipendijsko razmerje v šolskem oziroma študijskem letu 2020/2021 mirovalo, kar pomeni, da se je rok za zaključek izobraževalnega programa brez obveznosti vračila štipendije podaljšal do 30. septembra 2021. V kolikor štipendist do 30. septembra 2021 ne bo zaključil izobraževalnega programa, bo moral vrniti štipendije, prejete za zaključni letnik izobraževalnega programa ali za dodatno študijsko leto po izteku izobraževalnega programa, če je bil v dodatnem letu upravičen do štipendije. Mirovanje vašega štipendijskega razmerja v šolskem oziroma študijskem letu 2020/2021 zaradi posledic epidemije je nastopilo po samem zakonu, center za socialno delo je o mirovanju odločil po uradni dolžnosti. Po prejemu obvestilo o mirovanju se je na CSD Pomurje obrnilo veliko upravičencev do državne štipendije, ki so želeli dodatna pojasnila, kar smo jim tudi nudili.

3. Preverjanje zaključka izobraževanja za upravičence do državne štipendije

Služba ZUPJS je v mesecu marcu 2021 začela s preverjanjem zaključka izobraževanja za upravičence do državne štipendije za šolsko oziroma študijsko leto 2017/18 in 2018/19. Vseh upravičencev je bilo 217. Zaključek izobraževanja smo preverjali na vzgojno izobraževalnih ustanovah. Štipendistom, ki izobraževanja niso zaključili v roku, smo izdali odločbe o dolgu. Pred izdajo odločbe smo štipendistom dali možnost, a se izjavijo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za izdajo odločbe. Vloge za odlog vračila neupravičeno prejete državne štipendije smo odstopili na MDDSZ, ki je pristojno za odločanje. Z upravičenci, ki so prosili za odlog vračila ali obročno vračilo, smo sklenili dogovore o času in načinu vračila neupravičeno prejete državne štipendije.

4. Podaljšanje pravic zaradi epidemije

Na podlagi Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije Covid-19, so se pravice iz javnih sredstev, ki se iztečejo v mesecu, ko je bila razglašena epidemija, s tem zakonom podaljševale za čas enega meseca. Zadnje podaljšanje pravic je bilo v mesecu maju 2021.

5. Novela ZVrt-G

Dne 9.6.2021 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih. Spremembe so začele veljati s 1.9.2021 in so na področju znižanega plačila vrtca prinesle velike spremembe. Starši, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva otroka, so plačila za mlajšega otroka oproščeni. Starši so oproščeni plačila za vrtec za tretjega in vsakega nadaljnjega otroka iz iste družine, ne glede na to, ali je v vrtec vključen hkrati s svojim sorojencem. Sredstva za sofinanciranje plačil staršev, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva otroka oziroma imajo v vrtec vključenega tretjega in vsakega nadaljnjega otroka se zagotavljajo iz državnega proračuna.

Za že priznane pravice do znižanega plačila vrtca, ki so bile veljavne na dan 1.9.2021 ni bilo potrebno izdajati odločb in staršem ni bilo potrebno vložiti vloge. Upravičenci so bili o novih oprostitvah plačila vrtca seznanjeni z obvestilom, ki je bilo pripravljeno v ISCS2. Služba ZUPJS je 614. upravičencem poslal obvestilo o novi višini znižanega plačila vrtca po ZVrt-G.

Spremembe ZVrt-G so med upravičence prinesle veliko dilem, zato se je povečalo število vprašanj (po telefonu, e-pošti) na katere smo podali odgovore.

6. Nepravilno upoštevanje Covid dodatkov pri letnih pravicah

Zakon o interventnih ukrepih je vplival tudi na način upoštevanja dohodkov pri letnih pravicah. V skladu z določbo prvega odstavka 59. člena ZOIUPOP2VE se ne glede na prvi odstavek 109. člena ZDoh-2 v davčno osnovo za odmernost leto 2020 ne všttevajo Covid dodatki pri zaposlenih v mreži javne službe na področju socialnega varstva, izvajalcih krizne namestitve, v mreži javne zdravstvene službe in Uradu RS za oskrbo in integracijo invalidov.

Ker smo centri pri odločanju o letnih pravicah prejeli podatke s Covid dodatki, smo v mesecu oktobru 2021 od MDDSZ prejeli seznam pravic, kjer je bilo o letnih pravicah odločeno na podlagi napačnih podatkov. Na seznamu za CSD je bilo 524 upravičencev, katerih dohodke je bilo potrebno natančno preveriti in ponovno odločati o vseh pravicah družine, na katere je napačen podatek o dohodku vplival na pravice. Z obnovo postopka smo vnesli nov dohodek o bruto višini dohodka in izdali nove odločbe. V mesecu decembru smo odločili o vseh obnovah postopka, upravičenci pa so dobili poračun denarnih prejemkov izplačan pri nakazilu otroškega dodatka v mesecu januarju in februarju 2022.

7. Solidarnostni dodatki v letu 2021

Zakon o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije Covid-19 (PKP7), ki je začel veljati 31.12.2020, je prinesel nabor enkratnih solidarnostnih dodatkov, ki sodijo v pristojnost MDDSZ. Upravičencem do pravic iz javnih sredstev smo nudili informacije glede uveljavljanja in izplačil solidarnostnih dodatkov, ki so bili vezani na pravice iz javnih sredstev.

Povečan je bil dodatek za velike družine. Znesek letnega dodatka za velike družine se je za čas do konca epidemije povečal za 100 evrov za družine s tremi otroki in za 200 evrov za družine s štirimi ali več otroki. Za obstoječe upravičence do dodatka za veliko družino je bilo izplačilo izvedeno 31.1.2021, vsem ostalim, ki so pravico do dodatka za velike družine pridobili kasneje v času epidemije, se je izplačilo izvedlo po pridobitvi pravice do dodatka za veliko družino. Enkratni solidarnostni dodatek so prejeli tudi starši oz. rejniki za otroka do 18. leta s stalnim ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki dejansko živi v Sloveniji. Dne 31.3.2021 je bilo izvedeno izplačilo za tiste starše, ki prejemajo otroški dodatek in za rejnike otrok, starih do 18 let. Tisti, ki do otroškega dodatka niso upravičeni, so morali do 31.1.2021 oddati vlogo prek eUprave.

MESEČNE PRAVICE

Na osnovi Zakona o socialno varstvenih prejemkih se uveljavljajo naslednje pravice:

1. denarna socialna pomoč,
2. izredna denarna pomoč,
3. varstveni dodatek,
4. subvencija najemnine,
5. zdravstveno zavarovanje,
6. pogrebnine/ posmrtnine.

Spodnja tabela prikazuje število odločb, ki jih je izdal CSD Pomurje, po posameznih pravicah iz javnih sredstev v obdobju 2019 - 2021.

	2019	2020	2021
Denarna socialna pomoč	16.525	17.449	16.537
Varstveni dodatek	4.925	4.885	5.063
Subvencija najemnine	717	795	893
Osnovno zdravstveno zavarovanje	16.264	17.336	16.488
Dopolnilno zdravstveno zavarovanje	16.036	17.139	16.287
Izredna denarna socialna pomoč	10.727	11.713	11.619
Pogrebnina	780	830	829
Posmrtnina	767	815	811

Ugotavljamo, da izredno denarno socialno pomoč še vedno uveljavlja vedno več zaposlenih z nižjimi dohodki in nizkimi pokojninami, ker jim lastni dohodki ne omogočajo osnovnega preživetja. V letu 2021 sicer beležimo nekoliko manjše število izdanih odločb o pravicah iz javnih sredstev, izjema sta pravici do varstvenega dodatka in subvencije najemnine. Še vedno pa beležimo v letu 2021 skupno več izdanih odločb kot v letu 2019.

Predmet izrednih denarnih socialnih pomoči so še vedno nakup kurjave, plačilo stroškov (npr. elektrike), nakup obleke in obutve pa tudi za nakup hrane in drugih osnovnih potrebščin. Izredne denarne socialne pomoči lahko center za socialno delo izplača tudi v funkcionalni obliki, tj. nameni jih neposredno za plačilo električne energije, komunalnih stroškov ipd.

- **Denarna socialna pomoč**

Namen denarne socialne pomoči je zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

V obdobju 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je bilo izdanih 16. 537 odločb o denarni socialni pomoči.

- **Obvezno zdravstveno zavarovanje in kritje razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev**

Namen - Do kritja prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje in do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev so upravičeni tisti, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči ali izpolnjujejo pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči. Do te pravice niso upravičeni tisti, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev varstvenega dodatka.

V obdobju 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je bilo v 16.488 primerih odločeno o pravici do osnovnega zdravstvenega zavarovanja.

V obdobju 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je bilo v 16.287 primerih odločeno o pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev.

- **Varstveni dodatek**

Namen varstvenega dodatka je zagotavljanje kritje življenjskih stroškov, ki nastanejo v daljšem časovnem obdobju in niso stroški za zagotavljanje minimalnih življenjskih potreb. Namenjen je osebam, ki si materialne varnosti ne morejo zagotoviti zaradi okoliščin, na katere sami ne morejo vplivati. Upravičenci so trajno nezaposljive osebe in/ali so starejši od 63 let (ženske) ali od 65 let (moški).

V obdobju 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je bilo izdanih 5.063 odločb o varstvenem dodatku.

- **Izredna denarna socialna pomoč**

Namen - Do izredne denarne socialne pomoči je upravičena oseba, ki iz razlogov, na katere ni mogla ali ne more vplivati, zaide v položaj materialne ogroženosti ali če ima izredne stroške, vezane na preživljanje, ki jih z lastnim dohodkom ne morete pokriti.

V obdobju 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je bilo izdanih 11.619 odločb o izredni denarni socialni pomoči.

- **Enkratna izredna denarna socialna pomoč pri kritju stroškov pogreba in enkratna izredna denarna socialna pomoč po smrti družinskega člana**

Namen pomoči je pomoč pri kritju stroškov pogreba in pomoč po smrti družinskega člana – vezani sta na upravičenost do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka ali na dohodkovni položaj posameznika.

V obdobju 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je bilo izdanih 829 odločb o pomoči pri kritju stroškov pogreba in 811 odločb o pomoči po smrti družinskega člana.

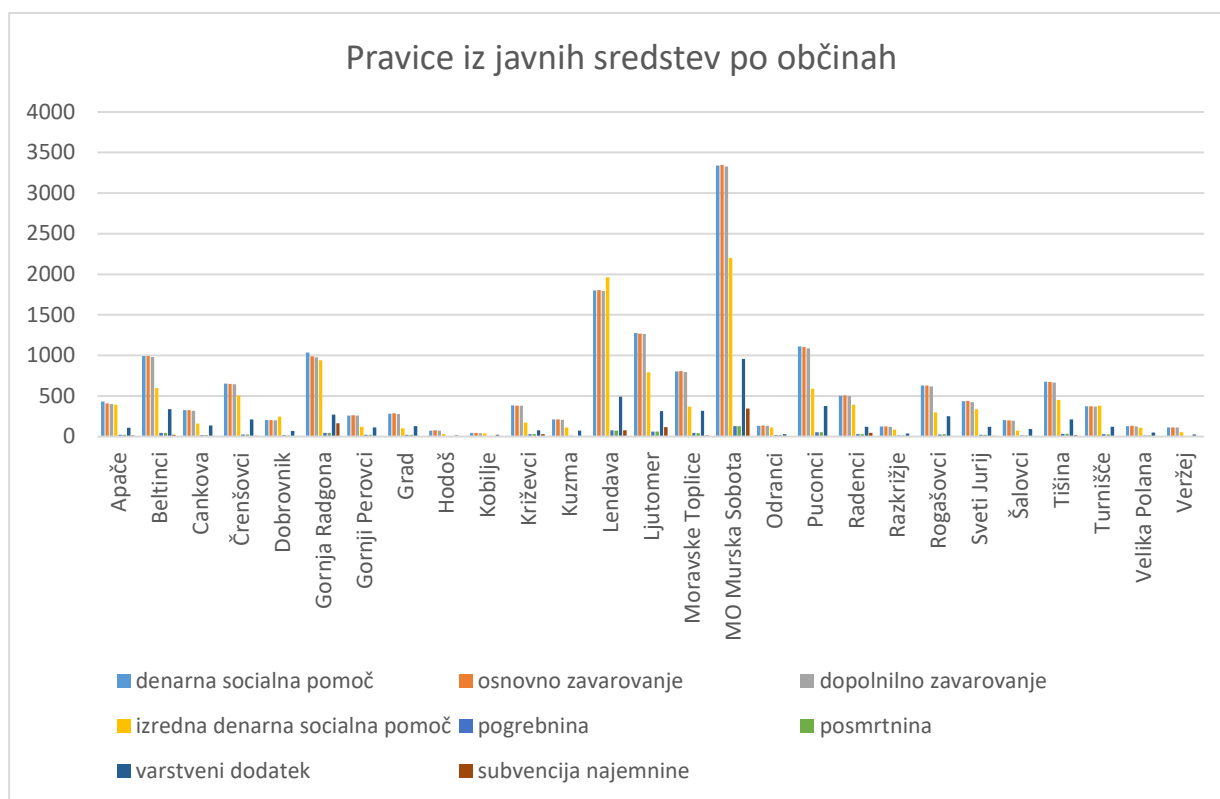
• **Subvencija najemnine**

Namen - Subvencijo najemnine lahko uveljavijo najemniki v neprofitnem stanovanju, bivalni enoti, namenskem najemnem stanovanju, tržnem stanovanju in hišniškem stanovanju. Upravičenost do subvencije se ugotavlja na podlagi ugotovljenega dohodka najemnika in oseb, ki so navedeni v najemni pogodbi.

V obdobju 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je bilo izdanih 893 odločb o najemnini.

Prikaz: pravice iz javnih sredstev po občinah

	denarna socialna pomoč	osnovno zavarovanje	dopolnilno zavarovanje	izredna denarna socialna pomoč	pogrebna	posmrtnina	varstveni dodatek	subvencija najemnine
Apače	431	410	400	391	23	23	109	12
Beltinci	991	994	980	596	45	44	336	23
Cankova	327	327	319	159	19	19	135	0
Črenšovci	652	650	646	506	27	27	211	9
Dobrovnik	203	203	199	246	17	15	68	6
Gornja Radgona	1.034	987	977	940	44	44	272	164
Gornji Perovci	259	263	258	119	22	22	111	1
Grad	283	285	280	102	20	20	128	2
Hodoš	74	75	74	29	2	2	12	0
Kobilje	45	45	43	39	2	2	21	0
Križevci	383	379	379	172	28	28	75	28
Kuzma	211	211	208	114	8	7	73	0
Lendava	1.799	1.806	1.794	1.961	78	72	491	77
Ljutomer	1.275	1.270	1.264	792	63	63	312	118
Moravske Toplice	802	806	793	367	47	41	319	15
MO Murska Sobota	3.338	3.349	3.328	2.200	127	128	955	347
Odranci	134	135	133	114	16	16	29	1
Puconci	1.111	1.104	1.085	589	55	53	377	7
Radenci	502	506	500	392	31	31	122	45
Razkrižje	123	126	121	85	13	13	38	0
Rogašovci	630	629	616	298	27	28	249	4
Sveti Jurij	437	438	424	339	20	20	121	8
Šalovci	202	200	197	74	15	15	94	3
Tišina	676	674	666	453	32	32	212	17
Turnišče	373	373	369	382	28	26	119	0
Velika Polana	130	131	123	107	15	15	50	1
Veržej	112	112	111	53	5	5	24	5

Socialna aktivacija – poskusno izvajanje pristopa k socialni aktivaciji

Socialna aktivacija je projekt, ki je v letih od 2017 – 2020 financiran preko evropskih sredstev, vsebuje vzpostavitev celovitega modela socialne aktivacije ter razvoj kvalitetnih in dostopnih programov socialne aktivacije. V začetni fazi se bo celotna operacija izvajala kot poskusna socialno varstvena storitev oziroma kot »pilotni projekt«, v kasnejših fazah pa se bo ustrezno umestila v obstoječ sistem socialnega varstva. Socialna aktivacija je omogočila zaposlitev 48 socialnih aktivatorje, ki delajo na terenu z dolgotrajno brezposelnimi osebami in jih usmerjajo v programe socialne aktivacije.

V pomurski regiji so zaposleni 3 socialni aktivatorji, s sedežem v Ljutomeru.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	51	48	164
vodene	149	100	226

5. STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKI PREJEMKI

Pravice po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih so pravice do družinskih prejemkov in pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo. Pravice so vezane na otroka, uveljavlja pa jih eden od staršev.

DRUŽINSKI PREJEMKI – PRAVICE

- pomoč ob rojstvu otroka
- starševski dodatek
- dodatek za nego otroka
- delno plačilo za izgubljeni dohodek

- **Dodatek za nego otroka**

Starši, ki skrbijo za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo so upravičeni tudi do posebnega dodatka za nego otroka. Pravica se uveljavlja na podlagi zdravniške komisije. Dodatek za nego otroka je mesečni prejemek, znaša od 1. 7. 2019 102,40 evrov, za otroke s težjo motnjo v duševnem razvoju in težko gibalno oviranega otroka pa 204,80 evrov.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	259	236	240

- **Pomoč ob rojstvu otroka**

Starši s stalnim bivališčem v RS so lahko upravičeni tudi do enkratnega prejemka ob rojstvu otroka. Pomoč ob rojstvu otroka je namenjena nakupu opreme za novorojenca.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	894	711	1.005

- **Starševski dodatek**

Starši, ki ob rojstvu niso upravičeni do starševskega nadomestila lahko pridobijo pravico do starševskega dodatka. Le ta traja 365 dni od rojstvu otroka, pri čemer prvih 77 dni koristi mati, za ostale dni pa se starša lahko, podobno kot v primeru starševskega dopusta, dogovorita. Pogoj je, da imata prosilec in otrok stalno bivališče v RS in da tudi dejansko bivata v RS.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	197	154	183

- **Delno plačilo za izgubljeni dohodek**

V primeru nege in varstva otroka s težjo motnjo v duševnem ali težko gibalno ovirani imajo poleg dodatka za nego, v primeru izstopa s trga delovne sile ali začetka dela s skrajšanim delovnim časom, tudi pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek. Ta se izplačuje v obliki nadomestila plače v višini minimalne plače oziroma v sorazmernem deležu s krajšim delovnim.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek je osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev ali druga oseba, kadar prekine delovno razmerje ali začne delati krajši delovni čas zaradi nege in varstva otroka s težjo motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka ali otroka z boleznijo iz seznama hudih bolezni. Pravico lahko uveljavlja tudi eden od staršev, ki neguje in varuje dva ali več otrok, ki potrebujejo posebno nego in varstvo.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	23	29	29

ZAVAROVANJE ZA STARŠEVSKO VARSTVO - PRAVICE

- materinski dopust
- starševski dopust
- očetovski dopust
- krajši delovni čas

- pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok

Starši ali druge osebe imajo pravico do starševskega dopusta, če so zavarovanci po tem zakonu.

Materinski dopust je izključna pravica matere v trajanju 105 dni, zakon pa predvideva tudi izjeme pri koriščenju materinskega dopusta. Materinski dopust nastopi mati 28 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog.

Vsak od staršev ima pravico izrabiti 130 dni (skupaj 260 dni) starševskega dopusta, od tega je 30 dni neprenosljivega dopusta za mater. Starša se o izrabi starševskega dopusta pisno dogovorita 30 dni pred potekom materinskega dopusta. Starševski dopust se izrabi v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela. Ne glede na zakonsko možnost starševski dopust večinoma izrabijo matere, delež očetov je skorajda zanemarljiv.

Tudi posvojitelji so upravičeni do starševskega dopusta. Vsak od posvojiteljev ga lahko koristi 130 dni do zaključka 1. razreda osnovne šole.

Pravico do starševskega nadomestila imajo tiste osebe, ki imajo pravico do starševskega dopusta in so bile zavarovane pred dnevom nastopa starševskega dopusta. Pravico do starševskega nadomestila pa imajo tudi osebe, ki nimajo pravice do starševskega dopusta, če so bile zavarovane po tem zakonu najmanj dvanajst mesecev v zadnjih treh letih pred uveljavljanjem pravice do starševskega nadomestila. Osnova za izračun nadomestila so osnove v zadnjih 12 mesecih pred mesecem pred vložitvijo prve vloge (kot zadnji mesec se šteje osnova od katere so bili obračunani prispevki v predpreteklem mesecu od vložitve prve vloge za dopust).

Porodniški/materinski dopust, nadomestilo

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	696	658	720

Dopust, nadomestilo za nego in varstvo otroka/starševski dopust, nadomestilo

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	964	948	920

Očetovski dopust je dopust, namenjen očetom, da bi že v najnežnejši dobi otroka skupaj z mamo sodelovali pri negi in varstvu otroka. Očetovski dopust traja 30 koledarskih dni.

Oče izrabi prvi del očetovskega dopusta v trajanju najmanj 15 koledarskih dni v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela od rojstva otroka do najpozneje enega meseca po poteku starševskega dopusta v strnjenem nizu oziroma pravice do starševskega dodatka za tega otroka. Če jih izrabi manj kot 15 dni, mu preostanek do 15 dni propade. Oče lahko izrabi tudi celotnih 30 koledarskih dni v enem delu, npr. ob rojstvu otroka.

Oče izrabi drugi del očetovskega dopusta v trajanju največ 15 koledarskih dni v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela najpozneje do končanega prvega razreda osnovne šole otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	1275	1035	985

Eden od staršev, ki neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti, ima pravico delati krajši delovni čas, ki mora obsegati vsaj polovično tedensko delovno obveznost, če pa varuje najmanj dva otroka, ima pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega do končanega 1. razreda osnovne šole mlajšega otroka, pri čemer je eno leto izrabe pravice neprenosljivo za vsakega od staršev.

Pravice iz naslova krajšega delovnega časa

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	151	120	150

Pravica do plačila prispevkov za socialno varnost

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	157	116	113

Pravica do plačila prispevkov za socialno varnost pri negi in varstvu dveh otrok

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	242	230	271

Eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	16	19	13

6.2 SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

Socialnovarstvene storitve so namenjene pomoči posameznikom in družinam, kadar se znajdejo v socialnih stiskah in težavah in se vanje vključujejo prostovoljno, na podlagi sklenjenega dogovora (prva socialna pomoč, pomoč družini za dom, osebna pomoč in pomoč družini na domu).

Socialnovarstvene storitve se izvajajo kot javna služba ter nudijo strokovno oporo posameznikom in družinam pri premagovanju in odpravljanju socialnih stisk in težav. Obsegajo aktivnosti in pomoč za samopomoč posamezniku, družini in skupinam prebivalstva. Med storitve socialnega varstva spadajo:

- prva socialna pomoč,
- osebna pomoč,
- pomoč družini za dom
- pomoč družini na domu.
- Podpora žrtvam kaznivih dejanja

1. PRVA SOCIALNA POMOČ

Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A, 28/19, in 189/20 – ZFRO) v nadaljevanju ZSV) v 12. členu opredeljuje prvo socialno pomoč pri prepoznavanju in opredelitvi socialne stiske in težave, oceno možnih rešitev ter seznanitev upravičenca o vseh možnih oblikah socialno varstvenih storitev in dajatev, ki jih lahko uveljavi ter o obveznostih, ki so povezane z oblikami storitev in dajatev, kakor tudi seznanitev upravičenca o mreži in programih izvajalcev, ki nudijo socialno varstvene storitve in dajatve.

Prvo socialno pomoč nudi strokovni delavec v obliki usmerjenega pogovora v treh medsebojno povezanih delih.

V prvem delu strokovni delavec predstavi institucijo in sebe. Upravičencu omogoči, da pove o svoji stiski ali težavi vse informacije, ki se mu zdijo pomembne. Vzpodbuja ga, da izrazi tudi svoje ocene, stališča in vrednostne sodbe o stiski in težavi.

V drugem delu strokovni delavec nudi upravičencu strokovno pomoč in podporo pri reševanju njegovih stisk ali težav in ga vzpodbudi k temu, da sam predstavi svoja pričakovanja in možne rešitve.

V tretjem delu strokovni delavec predstavi možne rešitve in načine reševanja njegove stiske in težave. Pri tem ga seznanja z vsemi vrstami storitev, ki so na voljo pri različnih izvajalcih. Napoti ga k strokovnim delavcem na ostalih področjih. Ob koncu srečanja strokovni delavec povzame vsebine razgovora, ponovi zaključke, ki sta jih skupaj oblikovala in pripravi zapis o ugotovitvah.

Prvi socialni pomoči, kot socialno varstveni storitvi, ki predstavlja za uporabnika prvi stik z institucijo smo namenili veliko pozornosti, saj ima kvalitetno opravljena storitev tudi vpliv na vse morebitne nadaljnje obravnave. V okviru storitve prva socialna pomoč smo obravnavali raznolike stiske naših uporabnikov. Visoka stopnja brezposelnosti, ki je še posebej značilna za našo regijo, se odraža tudi na stiskah ljudi. Poleg hudih materialnih stisk, zaznavamo tudi porast disfunkcionalnih odnosov v družini, nasilja v družini, težav v duševnem zdravju, raznih zasvojenosti, predvsem od alkohola.

Poprečni mesečni normativ na enega strokovnega delavca znaša 130 opravljenih storitev. Tako določen normativ se poveča za ustrezen delež upravnno-administrativnih nalog po merilu en delavec s V. stopnjo izobrazbe na vsakih 30 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitev, ter en delavec s IV. stopnjo izobrazbe na vsakih 40 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitev. Izvajanje storitev se organizira po merilu en strokovni delavec na vsakih 25.000 prebivalcev.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	4.702	4.236	5.825
vodene	4.893	4.445	6.068

2. OSEBNA POMOČ

Osebna pomoč po ZSV je namenjena odpravljanju socialnih stisk in težav. Obsega svetovanje, urejanje in vodenje. S tem posamezniku omogoča razvijanje, dopolnjevanje, ohranjanje in izboljšanje socialnih zmožnosti.

Pravilnik o Standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. [45/10](#), [28/11](#), [104/11](#), [111/13](#), [102/15](#), [76/17](#), [54/19](#) in [81/19](#)) v okviru storitve osebna pomoč opredeljuje tri oblike strokovne pomoči:

- Svetovanje
- Urejanje
- Vodenje

Poprečni letni normativ storitve na enega strokovnega delavca znaša 50 storitev v obliki svetovanja, 45 storitev v obliki urejanja in 40 storitev v obliki vodenja. Tako določen normativ se poveča za ustrezen delež upravnno-administrativnih nalog po merilu en delavec s V. stopnjo izobrazbe na vsakih 20 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitve ter en delavec s IV. stopnjo izobrazbe na vsakih 30 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitve. Izvajanje storitve se organizira po merilu 1 strokovni delavec na 30.000 prebivalcev.

- **Svetovanje** je organizirana oblika strokovne pomoči posamezniku v situacijsko pogojenih socialnih stiskah in težavah, ki jih sam ne zna ali ne zmore odpraviti, je pa pripravljen spremeniti svoje vedenje, poiskati ustrezne rešitve in urediti odnose z drugimi osebami v socialnem okolju.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	67	50	90
vodene	115	99	157

- **Urejanje** je oblika strokovne pomoči posamezniku, ki je zašel v socialne stiske in težave zaradi osebnostnih ali vedenjskih posebnosti ter pri tem ogroža tudi druge osebe. Za pomoč je potrebno sodelovanje ključnih dejavnikov v širšem okolju.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	9	6	8
vodene	15	14	15

- **Vodenje** je oblika podpore posamezniku, ki zaradi duševne prizadetosti, duševne bolezni ali drugih osebnostnih težav začasno ali trajno nesposoben za samostojno življenje.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	84	50	45
vodene	109	132	69

Včasih je težko razmejiti ali gre pri posamezniku za osebno pomoč ali že za javno pooblastilo.

Potreba po strokovni pomoči in podpri posameznikom ter družinam, kot se uporabnikom nudi v okviru storitev osebna pomoč se povečuje, saj se otroci, mladostniki, starši, odrasli ter starejši ljudje soočajo s številnimi stiskami in težavami (materialne stiske, težave v medosebnih partnerskih odnosih, težave pri vzgoji, zdravstvene težave, težave v psihičnem zdravju...). Epidemija koronavirusa Covid-19 in s tem povezane omejitve, spremembe ter posledice za posameznike in družine (izgube zaposlitve, šolanje na daljavo, delo od doma, neizvajanje nekaterih zdravstvenih in drugih storitev, socialna izolacija...), pa je žal prej prisotne stiske ter težave ljudi večinoma le še poglobila. Večinoma uporabnike napotimo v osebno pomoč znotraj Centra, k temu jih vzpodbudijo strokovni delavci pri obravnavi v drugih zadevah v Centru. Najpogosteje smo jih v letu 2021 napotili s področja varstva otrok in družine ter preprečevanja nasilja v družini, zaradi težav v družinskih in partnerskih odnosih ter osebnih stisk. Nekateri posamezniki se v storitev vključijo na lastno željo ali pobudo prijatelja ali sorodnika ter se sami obrnejo na strokovnega delavca z namenom vključitve v svetovalni proces. Nekaj osebnih pomoči se je izvajalo s krajšim svetovalnim procesom in zajemalo le enega do tri razgovore, precej pa jih je trajalo več mesecev in zajemalo veliko število razgovorov. Opažamo, da je za uporabnike ovira pri aktivnem sodelovanju v svetovalnem procesu še vedno to, da niso pripravljene svojih težav reševati ob pomoči strokovne osebe, in da se storitev izvaja na CSD, ki po prepričanjih ljudi obravnava problematično populacijo (izvaja ukrepe za zaščito otrok, posreduje v družinah s težavami, nudi materialno pomoč socialno ogroženim...). Pri tistih posameznikih, ki pomoč sprejmejo in sodelujejo v procesu, pa se kažejo številni pozitivni učinki storitve.

Skupaj osebne pomoči

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	160	106	143
vodene	239	245	241

3. POMOČ DRUŽINI ZA DOM

Pomoč družini za dom, kot jo opredeljuje ZSV, je ena najpomembnejših storitev Centra v obliki svetovalnega dela oz. ponujanja pomoči družinam v kriznih položajih za njeno ohranitev.

Po 12. členu Zakonu o socialnem varstvu storitve pomoč družini za dom obsega:

- strokovno svetovanje in pomoč pri urejanju odnosov med družinskimi člani,
- strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke
- usposabljanje družine za opravljanje njene vloge v vsakdanjem življenju.

Pomoč družini za dom je strokovno voden proces, v katerega vstopajo na podlagi dogovora dva strokovna delavca, družinski člani in ostali člani družine in sorodniki, ki živijo z obravnavano družino.

Pomoč družini za dom se uporabi:

- kadar socialne stiske in težave upravičenca izhajajo iz neurejenih odnosov v družini in so rešljive le tako, da se ustvarijo možnosti za spremembe v družini kot celoti,
- kadar družina išče strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke, ker težave presegajo sposobnost družine in jih je mogoče korigirati le v procesu spreminjanja družinskih vzorcev,
- kadar socialne stiske dveh ali več družinskih članov zahtevajo trajnejšo podporo in vodenje, ker si družina brez tega ne more zagotoviti normalnih pogojev za obstanek in razvoj.

Preventivni vidik pri teh storitvah se kaže v tem, da z delom s celotno družino pri otrocih (lahko tudi pri drugih družinskih članih), pri katerih se že nakazujejo psihosocialne motnje, preprečimo ali vsaj omilimo nadaljnji razvoj v negativni smeri. Ta storitev zajema pogovore z družinskimi člani, sklepanje dogovorov o izvajanju storitev, več obiskov na domu in sodelovanje z različnimi institucijami (zdravstvo, šole, vrtci...).

Psihosocialna pomoč družinam je strokovno podprta konkretna in direktna pomoč družinam s težavami v funkcioniranju in psihosocialno problematiko. Usmerjena je na ohranjanje in izboljšanje socialnih zmožnosti konkretne družine kot celote in njenih družinskih članov. Storitve obsega neposredno pomoč staršem pri učenju in izvrševanju starševske vloge, aktivnega prevzemanja vlog za opravljanje družinskih opravil, razvijanje higienskih in delovnih navad, pomoč pri socializaciji družine in posameznih družinskih članov, pomoč pri učenju v smislu pridobivanja delovnih navad, pomoč pri organizaciji prostega časa ter drugih, za posamezno družino pomembnih opravil. V okviru socialnovarstvene storitve smo uporabnike seznanjali z možnostmi v okolju, tako so se prostovoljno vključevali v terapevtsko in zakonsko svetovanje.

V okviru svojega dela storitev pomoč družini za dom izvaja več strokovnih delavcev, odvisno od težave družine, ocene možnosti za delo z družino kot celoto, odvisno od ocene motivacije sodelujočih družinskih članov in temu primernih uporabljenih metod dela.

Zahtevnejše zadeve obravnava tim za družino, kjer si strokovni delavci razdelijo posamezne naloge.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	59	46	127
vodene	135	105	190

4. PODPORA ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ

Namen naloge: Strokovna podpora žrtvam kaznivih dejanj, s prepoznavanjem stiske upravičenca, seznanjanjem, usmerjanjem ter strokovnim svetovanjem z namenom, da bi žrtvi kaznivega dejanja omogočili ustrezno psihološko, socialno in finančno izboljšanje položaja zaradi storitve kaznivega dejanja.

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	22	83	47

6.3 NALOGE CENTRA ZA SOCIALNE DELO V VLOGI KOORDINATORJA V LOKALNI MREŽI PLURALNIH PROGRAMOV SOCIALNEGA VARSTVA

Naloga koordinatorja lokalne mreže je povezovanje in usklajevanje področij socialnega varstva z namenom, da se uporabnikom zagotovijo različne oblike pomoči ter možnosti za socialno vključenost.

Naloga na področju lokalne mreže so v letu 2021 zaradi nenadnih, izrednih razmer epidemije bile usmerjene v vzpostavljanje mreže in virov pomoči med ukrepi zajezitve epidemiologije.

Kljub epidemiološkim razmeram je bilo delo usmerjeno tudi k podpori pri pripravi razpisov za preventivne programe, s katerimi se želi omogočiti ter razširiti možnosti izbire za uporabnike. Ti programi so:

S področja socialnega varstva:

- Dnevni center Kekec
- Preživljajmo skupaj
- Prostovoljno delo
- Skupina starih ljudi za samopomoč
- Krepitev družin

S področja mladine:

- Veseli trenutki z otroci v rejništvu

Center je poleg že obstoječih preventivnih programov v letu 2021 pričel z izvajanjem novega programa Krepitev družin, ki se izvaja na enotah v Murski Soboti in Lendavi, z uvajanjem pa so začeli tudi na enotah v Gornji Radgoni in Ljutomeru.

V povezovanju na lokalni ravni je Center sodelal z NIJZ ter zdravstvenimi domovi G. Radgona ter Murska Sobota v projektu SOPA – skupaj za odgovorno pitje alkohola. Osnovni namen projekta je zmanjšati čezmerno pitje alkohola in njegove učinke na zdravje ter vzpostaviti odgovoren odnos do alkohola. V sklopu projekta se je aktivno sodelovalo na strokovnih srečanjih.

Center je tudi nosilec Regijskega izvedbenega načrta na področju socialnega varstva 2017-2020. Ker se je Regijski izvedbeni načrt iztekel, je bil organiziran sestanek z namenom načrtovanja nadaljnjih potreb po posameznih enotah CSD Pomurje za leto 2021.

V mesecu oktobru je bila načrtovana, z namenom, povezovanja, spoznavanja ter izmenjave delovnih izkušenj posameznih izvajalcev, predstavitev programa Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov ter Centra za duševno zdravje odraslih, kar pa je, zaradi epidemioloških razmer začasno, prestavljeno.

Nudila se je podpora pri pripravi razpisov za programe javnih del ZRSZ za socialno vključevanje posebej ranljivih skupin in sicer za občine na območju enote Lendava za mestno občino Lendava, na območju enote G. Radgona za mestno občino G. Radgona ter Sv. Jurij ob Ščavnici, na območju enote Ljutomer za mestno občino Ljutomer, Razkrižje, Križevci, Veržej in na območju enote Murska Sobota za mestno občino Murska Sobota, Puconci, Moravske Toplice, Cankova, Tišina, Rogašovci, Beltinci in Turnišče. Tako Center pokriva široko območje, na katerem se nudi laično pomoč in podporo ranljivim skupinam, družinam, otrokom in posameznikom.

V sklopu skupnostnih akcij je Center v letu 2020 v sodelovanju z RIS Rakičan vključil do 10 otrok socialno šibkejših družin v zimski tabor z območja Murske Sobote. Poletni in jesenski tabor se zaradi epidemioloških razmer ni izvajal.

Organizirale so se humanitarne akcije Božiček za en dan, Trije zimski botri, kamor so bili vključeni otroci socialno šibkejših družin. Povezali smo se s podjetjem Deltabloc, varnostne in protihrupne ograje d.o.o. Murska Sobota, ki je namenilo finančna in materialna sredstva dvema družinama v stiski iz občine Murska Sobota.

Za lažje usmerjanje uporabnikov v mreže pomoči oz. programe je v izdelavi Zbornik pluralne mreže za celotno Pomurje.

6.4 NALOGE PSIHOLGINJ

Psihologinje Centra so se v letu 2021 poleg opravljanja nalog na svojem strokovnem področju vključevale v postopke, ki jih vodijo drugi strokovni delavci ter niso razvidne iz Baze socialnih podatkov. Psihologinje na Centru opravljajo naloge iz strokovnega področja, na katerem delajo primarno, in sicer dr. Anja Andrejč na enoti Ljutomer socialno varstvene storitve (osebna pomoč, pomoč družini za dom), Nika Radišič na enoti Gornja Radgona predhodno svetovanje, Leonida Nemet na enoti Murska Sobota predhodno svetovanje ter Urška Rous na enoti Lendava socialno varstvene storitve (prva socialna pomoč) ter ukrepi za varstvo koristi otrok. Psihologinje so opravile posamezne naloge oziroma opravila (razgovore, psihološko diagnostiko, izdelale psihološko poročilo in mnenje...) ali sodelovale v paru s strokovnim delavcem, ki je nosilec zadeve, tako da so skupaj z njim opravile posamezno nalogo oz. opravilo (sodeluje pri razgovoru, opravi razgovor z otrokom, obisku na domu...).

Psihologinje so članice in sodelujejo v strokovnem timu enote CSD, sodelujejo v internih timih na drugih področjih ter medinstitucionalnih timih.

Psihologinje izdelajo psihološko poročilo in mnenje ali psihološko oceno v primerih, ko je to potrebno na podlagi zakonskih predpisov (prijavitelji za posvojitvev otroka, kandidati za izvajanje rejništva) ali na podlagi presoje in predloga strokovnega tima za varstvo otrok in/ali direktorice (v postopku ocenjevanja ogroženosti otrok, priprave predloga za sodišče ipd.), kar je razvidno iz tabele.

Psihološka obravnava za namen izdelave psih. poročila in mnenja na področju varstva otrok (opravljanje osebnih pogovorov, vrednotenje in izdelava poročila) je trajala za posamezen primer od 18-27 ur (od tega čas za pogovore 5-10 ur), za izdelavo ocene primernosti kandidatov za rejništvo 30-40 ur (čas za pogovore in obisk na domu 16 ur), za izdelavo ocene primernosti kandidatov za posvojitvev 30-40 ur (čas za pogovore in obisk na domu 8-12 uri).

Psihologinje za psihološko ocenjevanje ter pripravo psiholoških poročil in mnenj pri svojem delu potrebujejo ter uporabljajo psihodiagnostične pripomočke oziroma sredstva (psihološke vprašalnike, lestvice, testi), ter druge neformalne tehnike, ki so v pomoč predvsem pri razgovorih z otroki.

Psihologinje so se vključevale tudi v postopke, ki jih vodijo drugi strokovni delavci po posameznih področjih, kar je razvidno iz druge tabele. V okviru postopkov ukrepov za varstvo otrokovih koristi, so se psihologinje največkrat vključevale na način, da so s strokovnim delavcem, ki vodi zadevo, opravile terenske obiske, pogovore s starši ali otroki, pogovore z otroki v sodelovanju s kriminalisti, ter sodelovale na multidisciplinarnih timih.

Na področju rejništva so se vključevale v individualno in skupinsko delo z rejnicami, kar je zajemalo pogovore z rejnicami in vodenje skupine za rejnice, spremljanje rejništva ter v okviru tega izvajanje pogovorov z otroki v rejništvu in sodelovanje v individualni projektni skupini, nenazadnje pa tudi pri promociji rejništva. V okviru postopkov predhodnega svetovanja, so se psihologinje najpogosteje vključevale z namenom izvedbe pogovora z otrokom. Psihologinje so sodelovale tudi v dodatnih programih, ki jih izvaja Center za socialno delo Pomurje, in sicer na primer Laična pomoč družinam.

Podatki za psihologinjo Leonido Nemet na enoti Murska Sobota se nanašajo na obdobje od 01.05.2021 do 31.12.2021, in sicer za skrajšani delovni čas 4 ure na dan. Podatki za psihologinjo Urško Rous na enoti Lendava se nanašajo na obdobje od 01.10.2021 do 31.12.2021. Podatki za psihologinjo Niko Radišič na enoti Gornja Radgona se nanašajo na obdobje od 01.02.2021 do 31.12.2021.

EVIDENCA PSIHOLOŠKIH POROČIL IN MNENJ CSD POMURJE

Leto 2021	Murska Sobota	Ljutomer	Gornja Radgona	Lendava	SKUPAJ
Ukrepi za varstvo otrok					5
Nadzor nad izvajanjem starševske skrbi		1			
Namestitvev v zavod					
Odvzem	1 (Nika)				
Drugo	1 (Leonida)	1			
Rejništvo					2

Kandidati za rejništvo	1 (Anja)				
Rejniki sorodniki			1		
Posvojitev					2
Prijavitelji za posvojitev	1 (Leonida)				
Enostranska posvojitev	1 (Leonida)				
Druga področja					3
- skupno mnenje z drugimi strok. del.	1 (Nika in Urška)	1	2 (Nika-mnenje v začasni odredbi, ko center ni predlagatelj)		
- ZPND					
SKUPAJ	6	3	3		12

Priprava posameznega poročila s področja varstva otrok je trajala od 18 do 27 ur (od tega čas za pogovore 5-10 ur), Priprava psihološke ocene kandidatov za posvojitev in rejništvo 30- 40 ur (od tega čas za pogovore okrog 8-12 ur)

EVIDENCA POGOVOROV PSIHOLGINJ Z OTROKI IN ODRASLIMI (Z DODANO/ UPORABLJENO PSIHODIAGNOSTIKO)

Leto 2021	Murska Sobota	Ljutomer	Gornja Radgona	Lendava	SKUPAJ
Ukrepi za varstvo koristi otrok	5 (Leonida) 16 (Urška) 1 (Nika)	8	5	8	
Rejništvo	4 (Urška)	4			
Posvojitve					
Skupno mnenje z drugimi strok. del.					
Socialno varstvene storitve	1 (Leonida) 2 (Urška)	4	1		
Predhodno svetovanje	2 (Leonida) 3 (Urška) 2 (Nika)	1		4	
Mnenje sodišču v postopkih varstva koristi otrok	3 (Urška)			3	
ZPND	1 (Urška)			3	
drugo	4 (Leonida) 11 (Urška) 1 (Nika)		2	1	
SKUPAJ	56	17	8	19	100

6.5 SMS PASS

Center je poleg osnovne dejavnosti od 31.5.2021 dalje Upravnim enotam in cepilnim centrom pomagal pri opravljanju posebne naloge vezane na pridobitev smsPASS-a, ki omogoča vpogled in uporabo digitalnega zelenega potrdila.

Zaposleni, ki so bili pripravljeni prevzeti opravljanje omenjene naloge, so se udeležili posebnega usposabljanja. Na Centru je to nalogo opravljal skupno 13 zaposlenih, od tega na Enoti Gornja Radgona 2, na Enoti Lendava 3, na Enoti Ljutomer 3 in na Enoti Murska Sobota 5 zaposlenih. Sprejemali smo obrazce za ureditev smsPass-a. V samem postopku smo morali preveriti identiteto vlagateljev, vnesti podatke v informacijski sistem MJU ter dokumentacijo posredovati pristojnim službam MJU. Prav tako smo uporabnikom, ki so se v zvezi z urejanjem smsPass-a obračali na nas posredovali vse potrebne informacije.

V letu 2021 smo na CSD Pomurje skupno opravili 215 nalog.

6.6 KRIZNI CENTER ZA MLADE MURSKA SOBOTA

- **Uvod**

Krizni center za mlade v Murški Soboti je odprl vrata za vse mladostnike in otroke 3.11.2003 in je organizacijska enota Centra. Krizni center za mlade (v nadaljnjem besedilu KCM) je organiziran regijsko, tako, da pokrivamo Upravno enoto Gornja Radgona, Ljutomer, Lendava ter Murska Sobota. V KCM-ju je zaposlenih 5 strokovnih delavcev in delamo izmensko. KCM je odprt 24 ur dnevno, vse dni v letu. V KCM manjka en strokovni delavec, ki bi se naj zaposlil s 1.6.2022.

V letu 2021 smo imeli pomoč dveh javnih delavk, kar je bilo dobrodošlo za delo v hiši, saj smo se v začetku leta selili, izvajali pa smo tudi dodatne programe.

Naše poslanstvo

KCM je namenjen predvsem pomoči otrokom in mladostnikom do 18. leta starosti, ki zaradi osebne stiske ali konfliktnega okolja, najdejo edino rešitev v umiku. Bodisi zaradi nevdržnih razmer doma, zaradi upora staršem iz različnih razlogov, zavrnitve in zanemarjanja s strani staršev, težav v šoli, osebne in čustvene prizadetosti itd. V KCM imajo otroci in mladostniki dostop do ustreznih informacij o možnostih reševanja osebne stiske in tudi možnost ter pravico, da se samostojno odločajo za katerokoli od ponujenih rešitev. Pri našem delu izhajamo iz Konvencije o otrokovih pravicah in otrokom glede na njihovo zrelost in sposobnosti dopuščamo možnost odločanja. Za delo KCM je podlaga Zakon o socialnem varstvu, Družinski zakonik in Zakon o preprečevanju nasilja v družini.

V KCM lahko pride otrok ali mladostnik sam ali po nasvetu in usmeritvi druge osebe (svet. službe, socialnih delavcev, preko centrov za soc. delo itd.) pomembno pa je, da se prostovoljno odloči, da ostane v KCM in sam čuti potrebo po pomoči, ob tem pa se mora sam odločiti, da bo prispeval k razreševanju njegovih težav in stisk. V KCM lahko ostane – če izhajamo iz krizne intervence, največ 21 dni. Sicer pa po DZ, na predlog matičnega CSD, namesti otroka oziroma mladostnika sodišče z začasno odredbo o namestitvi – kjer ni vprašanje volje oziroma želje otroka – temveč se izhaja iz največje koristi za otroka v danem trenutku.

Hiša, kamor smo se preselili s 1.1.2021 ima kapaciteto 6 postelj, ki so razdeljene na način, da je v treh sobah možnosti bivanja po dva otroka hkrati, in eno interventno sobo, kjer je še eno ležišče – to je kapaciteta kriznih nastanitev otrok in mladostnikov.

- **Vsebina in metode dela**

Vsebina dela zajema osebno pomoč mladim, svetovanje, nudenje zatočišča in oskrbe, skupno iskanje možnosti za reševanje težav, priprava mladih na vrnitev v njihovo primarno okolje. Nudenje možnosti kreativnega preživljanja prostega časa ter pomoč pri učenju.

Vsekakor pa je pri našem delu potrebno vključiti otrokove ali mladostnikove starše in druge pomembne zanj, ki so bistveni in pomemben dejavnik pri razreševanju stisk in težav, ki lahko predstavljajo podporo in so vir informacij ter idej, kako pristopiti, kako pomagati, katero pot izbrati. V bistvu so sami ustvarjalci svojega življenja, torej tudi sami soustvarjajo rešitve, ki jih vodijo k zelenemu cilju, ki je najbolj sprejemljiv za njih, tako za otroka kot za vso družino; ne glede na pričakovanja nas strokovnjakov. V tem je morda past našega dela, saj se zgodi, da razmišljamo na naš način, da ne zmoremo vedno, izstopiti iz naših miselnih okvirjev, pri vzpostavljanju odnosov in nato tudi soustvarjanju rešitev. V ospredju je potrebno imeti potencialne sogovornikov, oni sami so soustvarjalci in v njih so potenciali za rešitve, morda jih je potrebno le na pravi način usmerjati, ob tem pa je potrebno, da smo spoštljivi, da smo direktni nikakor pa ne direktivni, da smo empatični, da smo sposobni sprejeti človeka z vsemi njegovim lastnim potencialom in ne, da mu »solimo pamet, ker mi vemo, kaj je zanj najbolje«!

Vsebina dela v KCM je vezana na neposredne in posredne cilje programa dela.

Metode dela:

- interdisciplinarni pristop
- individualno in skupinsko delo – otroku ali mladostniku pustimo možnost izbire, da se

- odloči, s kom bo sodeloval timsko delo – ne samo znotraj KCM
- sodelovanje z drugimi ustanovami
 - organiziranje dnevnih aktivnosti in dejavnosti

Neposredni cilji:

- nuditi zavetišče, varen prostor in osebno pomoč otrokom in mladostnikom
- nuditi takšno vrsto pomoči, ki jo otrok oz. mladostnik potrebuje in izraža potrebo ter pripravljenost za sodelovanje in temelji na enakovredni participaciji
- pri našem delu izhajamo iz Konvencije o otrokovih pravicah
- nuditi informacije o možnostih za reševanje stiske, na podlagi katerih se lahko otrok ali mladostnik samostojno odloči za katerokoli ponujeno možnost
- raziskati vzroke za beg pri otroku ali mladostniku
- svetovalno delo s starši, mladostnikom ali otrokom – in če je potrebno tudi z vso družino
- pripravljalni postopek za vrnitev mladostnika v matično družino ali v drugo ustrezno okolje
- sodelovanje z vsemi institucijami, ki so pomembne in v otrokovo ali mladostnikovo korist
- sodelovanje in delo v strokovnih timih, bodisi na šolah, dijaških domovih, centrih za socialno delo
- nuditi otrokom in mladostnikom možnost kreativnega preživljanja prostega časa - s pripravo raznih tematskih delavnic, nudenje pomoči pri učenju otrokom in mladostnikom.

Posredni cilji:

- doseči uvid v težavo ali stisko in dinamiko odnosov v družini
- doseči uvid v razne možnosti reševanja težav in stisk
- preko svetovanja doseči odgovornejšo reakcijo in ravnanja posameznih članov družine
- doseči, da otrok ali mladostnik sam prevzame odgovornost za sprejemanje samostojnih odločitev in posledično vsega kar odločitev prinese.

Timsko delo

Temelji na naslednjih dejavnostih: redno spremljanje dejavnosti, ocenjevanje uspehov in neuspehov in razlogov za to, analiza posameznih primerov ali skupine, realizacija posameznih nalog, posebno pozornost dajemo kriznim situacijam posameznika, sodelovanje na kolegijih in strokovnih svetih matičnih centrov za socialno delo, sodelovanje z matičnimi šolami nastanjenih otrok in mladostnikov, preko sodelovanja z vsemi pomembnimi pomagamo širiti socialno mrežo nastanjenih otrok in mladost.

- **Dejavnosti KCM**

Delo v KCM v grobem delimo na tri ravni in sicer:

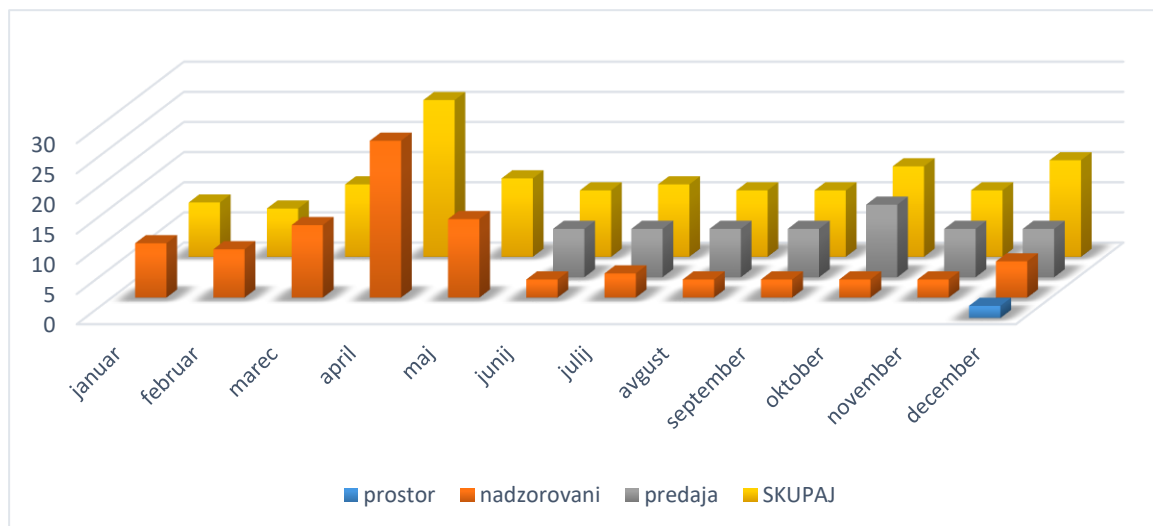
- otrokom in mladostnikom nudimo 24 urno varnost in zatočišče ter oskrbo, kadar je potreben hiter in začasen umik iz družine,
- pogovor z otrokom ali mladostnikom in njegovimi starši, ko prihajajo v našo hišo po dogovoru, svetovanje in spremljanje otroka oz. mladostnika po odpustu iz naše hiše, ki je časovno omejeno (na tri mesece oz. po potrebi),
- dejavnosti dnevnega centra (DC Kekec), v katere pa spadajo nudenje učne pomoči, aktivno preživljanje prostega časa in delo z otroki in mladostniki, ki potrebujejo vodenje, ter izvajanje tematskih delavnic in ustvarjalnih delavnic.

- **Stiki v Kriznem centru za mlade**

V okviru hiše nudimo varen prostor otrokom in staršem za stike, ki morajo biti nadzorovani zaradi nekompetentnosti enega izmed staršev. V primeru, da se razvezana starša ne moreta sporazumeti glede določitve stikov to opravi na CSD, kjer sprejmeta dogovor, ki je obvezujoč ali pa le-to opravi sodišče, ki lahko izrečene odločitev z začasno odredbo o stikih. Nudenje varnega prostora za stike otroka s staršem, ki sicer drugače ne bi mogli potekati oz. starš se sicer ne bi mogel srečati z otrokom oziroma bi se lahko srečal z njim na pristojnem centru za socialno delo. Kvaliteta stikov med otrokom in staršem v naši hiši, je na neprimerno višji ravni, saj se jim omogoči prostor, kjer se lahko otrok in starš

sproščeno pogovarjata, igrata in se ponovno spoznavata, saj so nadzorovani stiki po navadi takrat, ko otrok in starš dolgo časa nimata stika in se na novo vzpostavlja odnos, ki je lahko že nekoliko »pozabljen« oz. je bil prej drugačen in se sedaj na novo vzpostavlja. Strokovni delavec oz. delavka, ki stike nadzoruje je lahko bolj na strani in deluje kot opazovalec in ni v ospredju, seveda poseže, če je to potrebno, sicer pa je nekje ob strani kot »stranski opazovalec dogajanja«, ki ima na skrbi dobrobit otroka v smislu, da ne bi prišlo do negativnih doživetij. Skrbi, da se otrok dobro počuti, saj stiki dosežejo namen samo v primeru, da se otrok na stiku dobro počuti, brez vsiljevanja in nadlegovanja odraslih. Ob tem je ključnega pomena kako je otrok na stik pripravljen s strani tistega starša, pri katerem stalno živi. To bi naj tudi bila naloga in obveznost starša, da otroka na stik pripravi. Žal je v praksi velikokrat opaziti ravno nasprotno, namreč starš uporablja otroka kot orodje za »maščevanje«, nagajanje. Starši ne zmorejo uvideti korist stikov, ne zmorejo »dati na stran« čustev zamere, užaljenosti, jeze in gledati korist otroka, kaj je za otroka pomembno – dober odnos s staršem, emocionalna povezanost in občutek pripadnosti obema staršema. Razvezani partnerji, partnerji, ki se razidejo, žal velikokrat, niso sposobni ločiti odnos starš in odnos partner. Ko se partnerski odnos konča, starševski odnos ostane, v korist otroka je, da starša med seboj komunicirata v zvezi z otrokom in ne, da si »nagajata« preko otroka.

Tabela, kjer so prikazani vsi stiki v poročevalnem obdobju, ki so se zvrstili v KCM v tem poročevalnem obdobju:

Graf: stiki, razgovori

Na letni ravni je bilo 155 stikov (realiziranih oziroma tudi nerealiziranih, kjer bi naj potekala samo predaja otroka od enega do drugega starša).

Biti prisoten ob stikih otroka s staršem pomeni, da je strokovni delavec za uro ali dve ves čas prisoten v prostoru, kjer se nahaja otrok in njegov starš, otrok, ki je v rejništvu, rejnik in biološki starš itd. - spremlja komunikacijo med njimi, skrbi, da so varovane koristi otroka, opozarja starša (tudi rejnika) na določena vedenja ali izrečene besede, kaj je primerno in kaj ne, da pri otroku ne vzbuja občutka krivde, stiske, ki so povezane z vprašanje lojalnosti do starša ali do rejnika itd. Ob stikih se postavlja zelo veliko dilem - predvsem v smislu kako ravnati, kako se odzvati na določena vedenja, na povedano na verbalen in neverbalen način.

Potrebno je zapisati, da so stiki – bodisi, da so določeni s strani ali v dogovoru s strokovnimi delavci na matičnih CSD, določeni z začasno odredbo sodišča, v večini primerov težavni. Starši nimajo razčiščenih medsebojnih odnosov, njihova komunikacija običajno temelji na obtoževanju, izsiljevanju in grožnjah, v to zmešnjavo – čustveno in vedenjsko, so vpleteni tudi njihovi otroci, kar se zelo jasno pokaže na stikih oz. ob predaji na stike, ki potekajo bo navzočnosti zaposlenih v KCM.

Tako smo nemalokrat strokovni delavci prisotni ob obtoževanjih, preprih. Ob tem starši poskušajo preko pogovorov in srečevanj v KCM, pridobiti zaposlene »na svojo stran«, jih pridobiti za zavezništvo strokovnega delavca proti drugemu, zato je tako zelo pomembna strokovna drža zaposlenih, jasno izraženo stališče, da smo zaposleni v KCM na strani otroka! Ker jim ne uspe, se poslužujejo tudi prikritih načinov, celo prepovedanih, dogaja se, da starši na skrivaj snemajo predajo otrok, snemajo stike in nato

to predvajajo na sodišču, na dotični obravnavi. Vsled tega smo mnenja, da bi bilo v bodoče potrebno razmisliti kdo in kdaj je ob stikih prisoten.

Ob tem pa potekajo v naši hiši tudi tako imenovane predaje otrok za stike ob vikendih, v primerih, ko eden izmed staršev ne dovoli, da bi drugi starš prihajal po otroka na dom, pristajajo pa v stike – vendar ne želijo predaje otrok na njihovem domu in ni potrebe po nadzoru le-teh, si starši predajo otroke v prisotnosti enega izmed strokovnih delavcev zaposlenih v KCM. Kar znova pomeni, da moramo ritem hiše in vse aktivnosti, ki jih imamo v načrtu, z nastanjenimi otroci prilagoditi tem situacijam. Stiki so v večini določeni s sklepom s strani sodišča ali pa dogovorjeni na matičnih CSD v Pomurju.

Ob izvajanju opisanega dela se zavedamo izziva socialnega dela, ki je prav v nujenju varnega prostora za stike »nekompetentnemu staršu«, ki sicer ne bi mogel imeti stika z otrokom. Predvsem mislimo na stike tam in s tistim otrokom, ki je doživljal nasilje in zlorabe s strani tega nekompetentnega starša, ki se tudi preko stikov lahko sooča z dejstvom, da je »kriv« on kot odrasel za izvajano nasilje nad otrokom in obratno – otrok lahko preko teh nadzorovanih stikov z nekompetentnim staršem spozna, da ni on kriv za nasilje, ki je bilo izvajano nad njim, da ga ni izzval s svojim ravnanjem ali dejanjem in da ni on odgovoren za to doživljanje – ampak, da je to zavestno dejanje – bolj ali manj, odraslega v tem primeru starša! To deluje predvsem v terapevtskem smislu, vendar samo, če so starši pripravljene spreminjati svoje poglede in odnose z bivšim partnerjem, tako, da se zavejo, da je partnerski odnos razpadel, starševska vloga pa ostaja. Nujno se je naučiti komunicirati z bivšim partnerjem, seveda ob strokovnem delu strokovnega delavca, ki stike nadzoruje in jih izvaja.

Stiki, ki potekajo v naši hiši in tudi predaje, so v skladu z dogovori in odredbami s strani sodišča, ob upoštevanju vseh navodil NIJZ in resornega ministrstva.

- **Svetovanje – izven domska obravnava**

V okviru kriznega centra za mlade nudimo tudi svetovanje staršem in mladostnikom, ne da bi bili mladostniki nameščeni v naši hiši. Tako smo v poročevalnem obdobju imeli nekaj tako imenovanih izven domskih obravnav, kar je povezano tudi z dejavnostjo DC, tako smo opravili in kontinuirano vodili v osebno pomoč – (vodenje z dogovori) v 35 primerih, ki so bila kontinuirana in intenzivnejša, samo v 5 primerih je bila storitev kratkotrajna in ni bilo sklenjenega dogovora. Poleg teh svetovanj pa beležimo še 13 obiskov mladostnikov, ki so bili informativne narave oz. povezani z enkratnim obiskom zaradi trenutne težave in se jim je nudila pomoč v obliki nasveta in se niso več oglasili v hiši. V času razglašene epidemije je bilo moč zaslediti opazno več telefonskih klicev mladostnikov, ki so potrebovali pogovor, nasvet, nekoga, ki jih je poslušal, jim prisluhnil, pogovori so bili enkratno dejanje - tega nismo nikjer beležili (bilo pa jih je okoli 80). Prav tako beležimo 12 primerov obiskov staršev, ki so sami poiskali pomoč v naši hiši, pogovor je bil bolj informativne narave, ki se ni razvil v dalj časa trajajoče svetovanje. Svetovali smo tudi staršem o telefonu – v času epidemije, kako uporabljati računalnik, kako pomagati otroku, kam se lahko obrnejo po pomoč itd. (takih pogovorov je bilo preko 100 in jih tudi nismo nikjer beležili). Veliko je bilo telefonskih pogovorov – kratke inf. ali pa morda daljši pogovori, ki so se zaključili s povabilom, da se osebno oglasijo pri nas, pa se to ni zgodilo – tako mladostniki kot tudi starši. Poudariti je potrebno, da se težave med seboj prepletajo in povezujejo. Ob namestitvi mladostnika v našo hišo oziroma ob vključitvi v svetovalni proces se zapiše osnovni razlog za svetovanje. Ob delu z družino in mladostnikom se v večini primerih izkaže, da je to le vrh ledene gore težav, nesporazumov itd. Tako se mora svetovalni proces usmeriti v prvi vrsti v spoznavanje in prepoznavanje vlog družinskih članov, dinamiko družinskih odnosov, prepoznati se mora vzorec komuniciranja in vedenj družinskih članov. Obenem pa se dotaknemo celotne socialne mreže, ki je pomembna pri razreševanju nastalih konfliktnih situacij. Pomembno je spoznati način komunikacije znotraj družine in kako delujejo navzven, koliko je razvita njihova socialna mreža, kje najdejo oporo itd. Mladostniki, ki so bili oz. so nameščeni pri nas imajo velikokrat težave z okoljem, prav zaradi vedenjskih vzorcev, ki jih iznašajo iz družine. Smiselno je, da pri svojem delu izhajamo iz dejstva, da če želimo pomagati mladostniku, da se mora v prvi vrsti on sam zavedati odgovornosti za svoja dejanja in ravnanja, da je odgovoren za lastne odločitve in da je v tem procesu svetovanja skupaj s starši »glavna oseba«. Pomembno je, da s starši in mladostnikom vzpostavimo komunikacijo, nek odnos, ki mora temeljiti na iskreni pripravljenosti vseh za konstruktivno reševanje konfliktov. Tekom svetovanja vključimo vse pomembne osebe za mladostnika – njegovo socialno mrežo, ki bi lahko prispevale k hitrejši in ustrežnejši rešitvi konfliktnih situacij. V času svetovalnega procesa se dotaknemo vrednot družine, vedenjskih vzorcev, meja in pomena mej ter njih fleksibilnost, pravil itd.

- **Ostale aktivnosti**

V času poletnih šolskih počitnic smo izvedli – v večjem obsegu program »Preživljajmo skupaj«, ki smo ga združili z DC Kekec. Podrobno raziskali mesto Mursko Soboto, okolico Rakičana, obiskali, obiskovali smo tudi prireditvena prostem, ki so v MO M. Sobota in so brez vstopnin (lutkovne predstave, glasbene prireditve, razstave v mestnem parku, delavnice). Skupaj smo se odpravili tudi v mestni park, do telovadnih orodij in še marsičesa, saj so poletne počitnice namenjene tudi uživanju, pohajkovanju, nabiranju pozitivnih vtisov in spoznavanju bližnje in daljne okolice... V času počitnic smo skupaj z otroci imeli piknike in izlete v bližnji park, obiskovali smo razstave, dogodke v mestu in bližnji okolici, obiskal nas je lovec in predstavil delo in pomen lovstva, obiskali smo poklicno gasilsko četo v Murski Soboti. Sodelovali smo na OŠ Črenšovci na mednarodnem simpoziju z naslovom Avtonomija v šoli, s prispevkom. V okviru Tedna otroka smo v naši hiši izvedli delavnice in pogovor na temo kako se pogovarjamo, pogovarjajmo se. Delavnica je bila namenjena mladostnikom in staršem, ki so želeli prispevati svoja razmišljanja na to temo. Sodelovali smo pri pogovornih oddajah na Radiu Romica in Murski val. Sodelovali smo pri oddajah na internem TV kanalu, pri pripravi prispevka za TV Slovenija – o aktivnostih KCM v času Corona virusa, pripravili članek v občinskih glasilih občin v Pomurju. Mesečno pa dogodke o dejavnostih naše hiše objavljamo na naših spletnih straneh in Facebooku. Pripravljamo vabila in obvestila za DC Kekec itd. V mesecu juniju smo organizirali in uspešno izvedli dan odprtih vrat. V oktobru – ko je teden otroka izvedli medgeneracijsko delavnico – ustvarjanje.

- **Modri telefon Peter Klepec**

Od aprila 2006 izvajamo dodatno nalogo, ki je povezana s svetovanjem po telefonu otrokom in mladostnikom, to je Modri telefon Peter Klepec, ki je namenjen otrokom in mladostnikom, ki doživljajo kakršnokoli obliko nasilja, zlorabe. V poročevalnem obdobju je bilo zelo malo oz. nič klicev na številko modrega telefona, na katere smo se oglasili zaposleni iz našega KCM. Od vseh zabeleženih klicev ni bil niti eden tak, da bi lahko otroku oz. mladostniku konkretno svetovali. Večina klicev ni imela osnove za resen pogovor, vsebovali so veliko vulgarnosti in opolzlosti, dolgčas. Dogaja se, da kličejo tudi odrasli moški, ki jim je pač ponoči dolgčas.

Vsekakor smo mnenja, da smo velikokrat delavci »žrtve« verbalnega nasilja preko telefona, saj so besednjaki klicateljev prav neverjetni – vendar v poročevalnem letu bistveno manj kot v preteklosti.

Vsak pogovor po telefonu jemljemo resno, saj se zavedamo, da so otroci in mladostniki, ki imajo resne težave, ki so žrtve zlorab - v takšni ali drugačni obliki, pa morda pokličejo na številko modrega telefona in morda jim lahko z nasvetom, s tem, da jim prisluhnemo in jih vzamemo zares, usmerimo svetovalne službe, na CSD in jim morda na tak način pomagamo. Seveda je po telefonu svetovanje specifično, saj ni očesnega kontakta, ni možnost opazovanja in včasih se zgodi, da zelo resno in intenzivno iščemo možnosti pomoči, pa se ob koncu pogovora zgodi, da se mladostnik zelo prisrčno nasmeji oz. pove, da se je le šalil, ker mu je dolgčas itd.

- **Promocija in sodelovanje z drugimi institucijami**

V poročevalnem obdobju smo sodelovali v oddaji na Radiu Murski val, Mladi val s prispevki smo se predstavljali na Radiu Romica. Članki o našem delu so bili objavljeni v lokalnem časopisu Vestniku, Večer, v lokalnih občinskih glasilih in na spletnih straneh lokalnega značaja.

V letu 2021 smo prejeli različne donacije v obliki finančnih sredstev in v obliki izdelkov od naslednjih podjetij in posameznikov (niso zapisani po višini donacij): Geo-vrtina d.o.o., Megras, Mol Slovenija, Transpak, Lions klub M. Sobota, Arcont, Radgonske gorice, Elrad Internacional, ter nekaterih manjših zasebnikov in tudi fizičnih oseb, ki pa ne želijo biti imenovani, vse za potrebe in delovanje DC Kekec ter KCM.

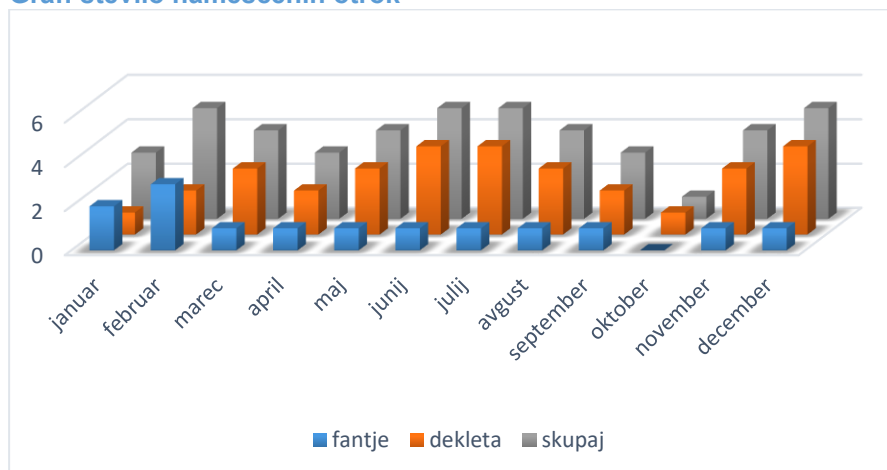
Ob začetku novega šolskega leta 2021/2022 smo z dopisom in kratkim opisom našega dela seznanili vse osnovne in srednje šole na področju regije, jih povabili, da nas obišejo oziroma mi obiščemo njih. Ponovno preko telefonskih pogovorov vzpostavili kontakte z vsemi svetovalnimi delavkami in delavci na osnovnih in srednjih šolah. Veliko časa in moči vlagamo v promocijo hiše, saj izhajamo iz poznanega reka »bolje več, kot premalo«. Vendar pa je vse to nekoliko okrnjeno - zaradi epidemioloških razmer, ki so se tekom leta spreminjale in jim je bilo potrebno temu primerno podrediti aktivnosti in dejavnosti..

O vseh dogodkih v hiši obveščamo javnost tudi z novičkami na fb strani DC Kekec.

- **Statistični podatki**

V času priprave poročila je v naši hiši poiskalo varen prostor 13 otrok in mladostnikov v starosti od 7. leta do 23. leta. Od tega 4 fantje in 9 deklet.

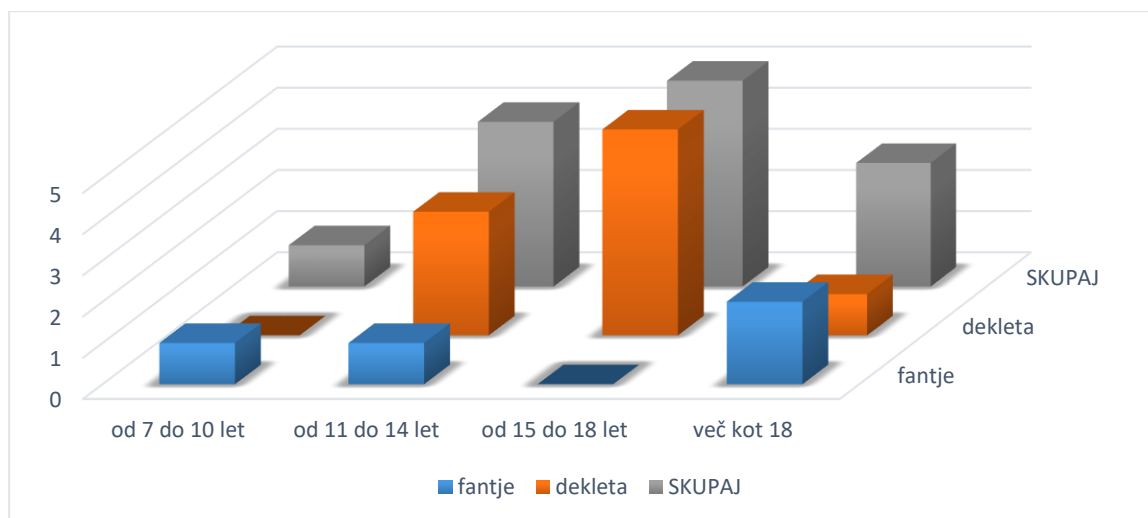
Graf: število nameščenih otrok

Povprečna starost otrok, ki so bivali pri nas je bila 14,6 let.

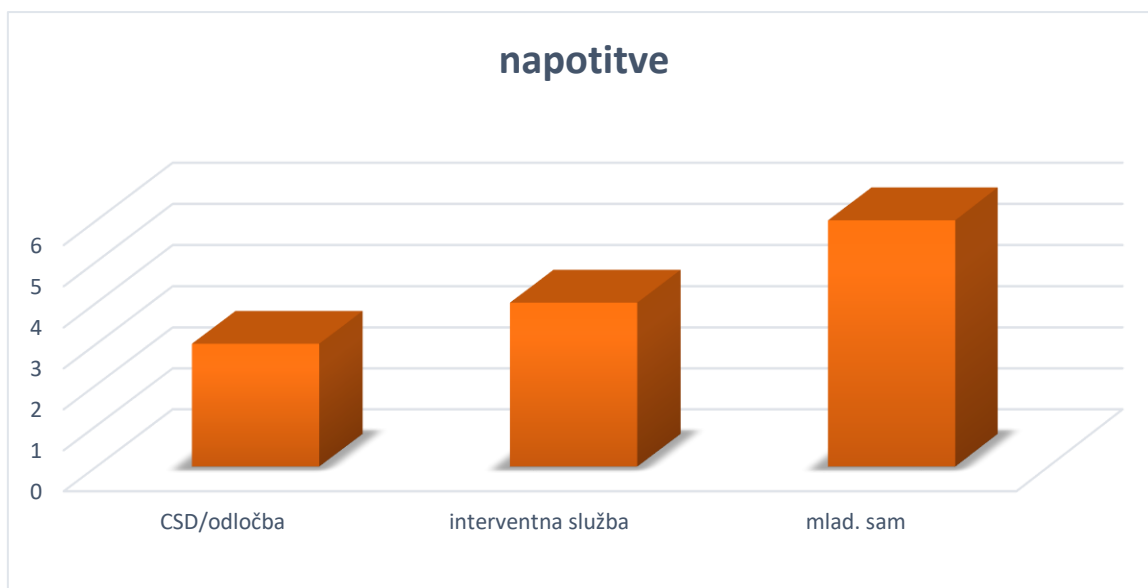
Od nastanjenih otrok oziroma mladostnikov je 7 otrok je obiskovalo osnovno šolo, 2 od teh osnovno šolo s prilagojenim programom. Nameščenih je bilo 6 srednješolcev in ena tujka , ki ni bila vključena v nobeno izobraževanje.

Graf: starostna struktura

Večina mladostnikov je bilo nameščenih v našo hišo na lastno željo in pobudo. V večini primerih je informacije o nas in našem delovanju posredoval matični center za socialno delo ali šola, v katero je bil mladostnik vključen. V posameznih primerih je posredovala tudi interventna služba oziroma pristojni CSD, v tem letu tri krat.

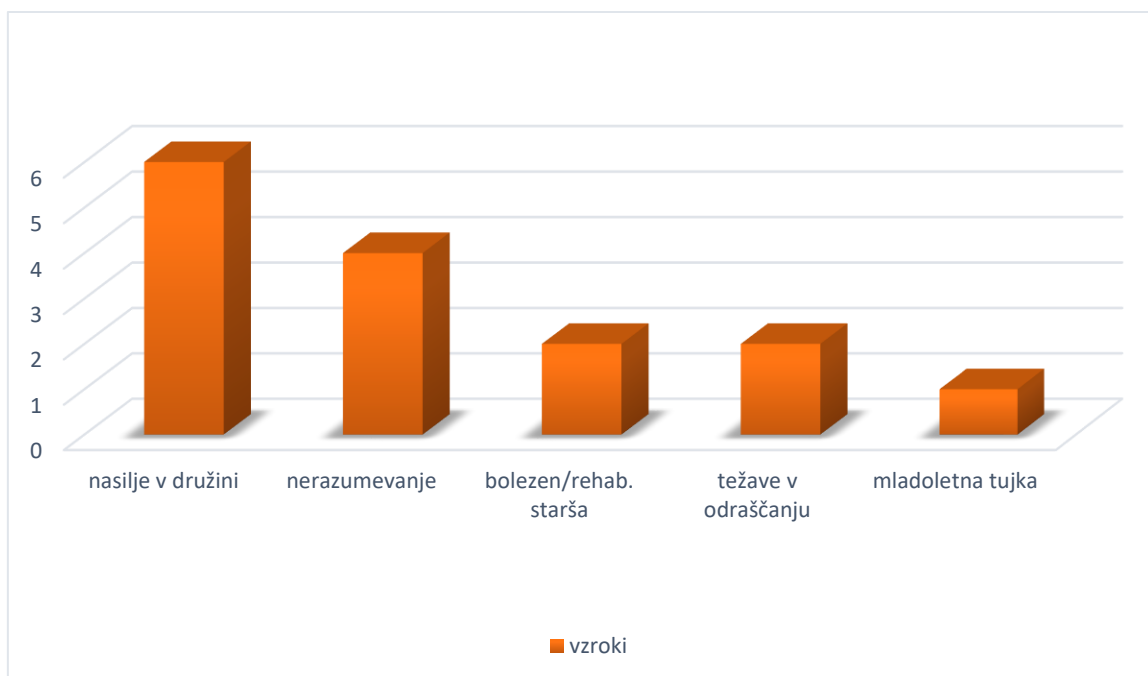
Graf: napotitve

Dejstvo je, da se v veliki večini primerov krizna namestitvev preoblikovala v dalj časa trajajočo namestitvev z obravnavo.

Vzroki namestitvev so bili naslednji (tabela):

Graf: vzroki namestitvev v KCM

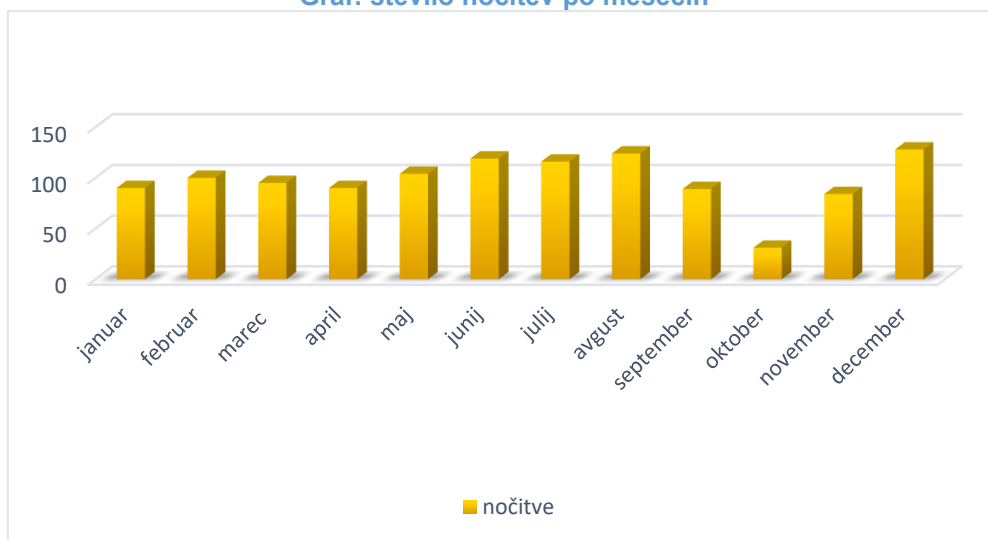

V večini primerov so bili otroci in mladostniki nameščeni zaradi psihičnega ali fizičnega nasilja v družini. Pogosto je bil vzrok tudi nerazumevanje med otrokom in staršem oziroma skrbnikom ali težave otrok in mladostnikov v odraščanju. Nekateri so potrebovali intenzivno učno pomoč, spet drugi so potrebovali pomoč in oskrbo v primeru bolezni starša.

Če seštejemo razloge namestitve, vidimo, da se število nameščenih in št. razlogov ujema, saj je označen samo tisti najbolj vpliven vzrok namestitve v našo hišo, sicer pa je namestitev otroka oz. mladostnika v naši hiši posledica prepletanja težav in problemov oz. razlogi namestitve niso tako ozki, da bi jih lahko poimenovali z eno besedo, velikokrat je npr. nerazumevanje s starši povezano z alkoholizmom staršev ali fizičnim, psihičnim nasiljem enega od staršev itd. To je skupek razlogov, da se mladostnik oz. otrok odloči za odhod iz matične družine, da poišče pomoč od zunaj, da je nameščen v naši hiši, bodisi ob pomoči strokovnih svetovalnih služb itd.

Tako je bilo v poročevalnem obdobju 1170 bivalnih dni oziroma, če napišemo drugače smo mladostnikom omogočili 1170 varnih in mirnih dni in noči. Povprečno so otroci oz. mladostniki bivali pri nas 90 dni oz. noči.

Graf: število nočitev po mesecih

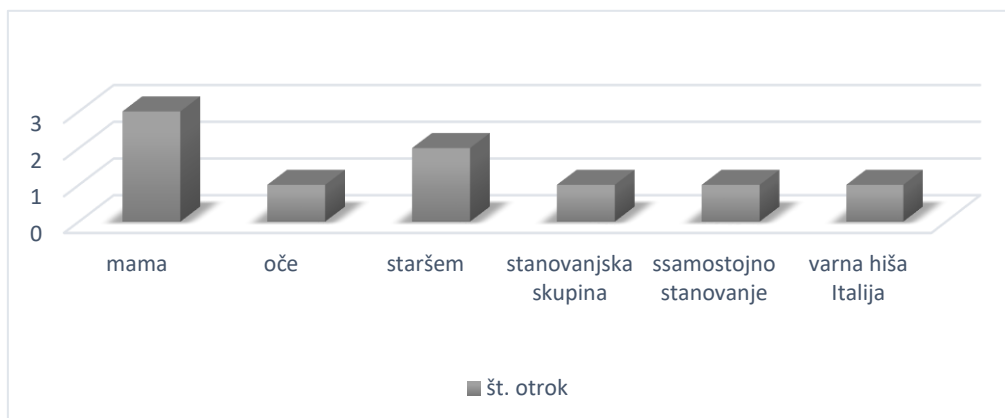

V kriznem centru za mlade so bivali od 4 dni do 273 dni.

V svetovanje so bili vključeni vsi starši oz. skrbniki. Svetovanje poteka v času bivanja mladostnika pri nas v KCM intenzivno – tudi 2 krat tedensko, in še mesec do dva, po odpustu, če so starši, skrbniki in mladostnik za sodelovanje in urejanje odnosov s pomočjo svetovalnega procesa.

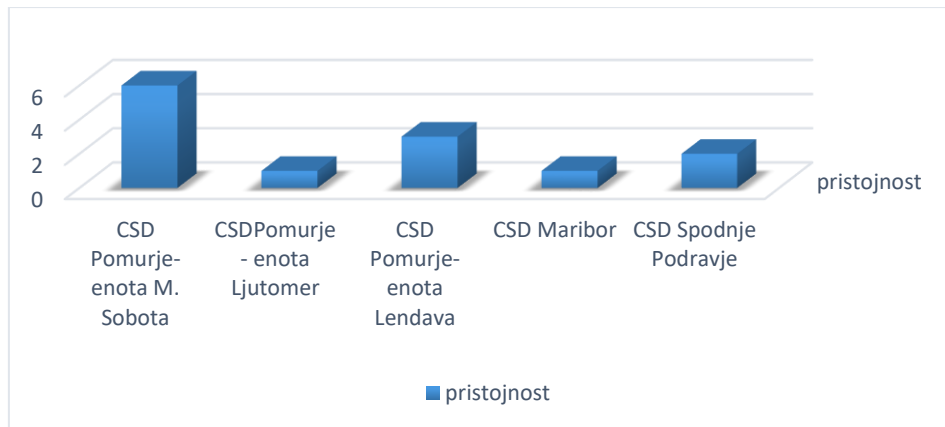
Po odhodu iz KCM so se nastanjeni otroci oz. mladostniki večinoma vrnil domov v svoje matično okolje oziroma enemu izmed staršev. Fant, ki je v KCM-ju postal polnoleten, dokončal srednjo šolo in se redno zaposlil, se je osamosvojil in šel v najemno hišo. Še en fant je bil nameščen v stanovanjsko skupino.

Graf: kam po Kriznem centru za mlade

Največ nastanjenih mladostnikov in otrok je bilo s področja, ki ga pokriva CSD Pomurje in sicer iz enote Murska Sobota, Lendava ter Ljutomer. Ena je bila s področja CSD Maribor in prav tako ena s področja CSD Spodnje Podravje.

Graf: pristojnost po CSD

Mladostnik, ki je nastanjen pri nas, ima tekom bivanja možnost in čas za razmislek, kaj se je zgodilo, kaj se sedaj dogaja z njim, kaj je do sedaj že bilo narejeno po njegovih sugestijah oz. pričakovanjih in kaj se še lahko v prihodnosti naredi, kaj lahko on sam prispeva in kako, kaj pričakuje od drugih v okviru razreševanje njegovih stisk in težav.

Zavedati se moramo, da otroci oz. mladostniki potrebujejo veliko mero poguma, da izstopijo iz nevdržnih razmer, v katerih živijo, da prekinajo ustaljeni način delovanja sistema v družini. Zato je zelo pomembna pomoč, ki jo ponudimo strokovni delavci v KCM. Z veliko mero suptilnosti in empatije je potrebno prepoznati, kaj otrok oz. mladostnik v družini preživlja in ga usmerjati k aktivnemu sodelovanju pri iskanju zanj optimalnih, najboljših rešitev iz njegovih težav. V naši hiši poskušamo organizirati življenje in aktivnosti ter dejavnosti tako, da nastanjeni otroci in mladostniki pridobivajo pozitivne izkušnje. Pridobivajo predvsem na občutku sprejetosti, varnosti na lastni samopodobi, preko določenih aktivnosti, z vključenostjo v dejavnosti v hiši. Potrebno je, da mladostnik doživi, začuti, da nekemu ni vseeno zanj, velikokrat prvič v naši hiši doživijo ta občutek, da nekemu ni vseeno zanj.

Naloga strokovnih delavcev zaposlenih v naši hiši pa je med drugim tudi ta, da ugotovimo kako in koliko lahko pomagamo in ali se je mladostnik sam aktiviral in koliko prispeval k razreševanju svoje stiske. Velik izziv za strokovnega delavca je, da daje mladostniku sporočilo in da seveda deluje v tej smeri, da mladostnik v svoji stiski ni sam in, da mu je pripravljen pomagati. Strokovni delavec mora imeti dovolj empatije, da začuti, kako se mladostnik, ki je bil zlorabljen, zanemarjen, izigran,... počuti. Kako doživlja situacije, ko je izpostavljen nekemu, ki ima fizično, simbolno, ekonomsko moč oz. nadvlado. Obenem pa je pomembno, če želi takemu mladostniku zares pomagati, da ohrani zdravo distanco, da ohrani mejo, da se ne »zlije z njim«, saj mu potem ne bo pomagal tako, da bi bila pomoč učinkovita. V primeru, da ne vemo, kaj reči ob takšnih izpovedih, je bolje molčati, empatično poslušati in z govornico telesa kazati naklonjenost in to, da čutimo z mladostnikom. Na tak način smo bolj empatični kot pa, da smo obremenjeni z dejstvom, da moramo na vse imeti odgovore in vem deliti »pametne nasvete«, nikakor pa ne moremo izhajati samo iz občutka!

Pri delu z mladostnikom so pomembna vprašanja, vendar bistveno pomembnejše je, kako, na kakšen način vprašanja postavimo, na kakšen način vprašamo, s kakšnim tonom v glasu, s kakšnim pogledom itd. Pri delu z zlorabljenimi, trpinčenimi in zanemarjenimi. Bistveno je, da naredimo skupaj z njimi premik v življenju – to je, da začnemo postavljati vprašanja na njemu sprejemljiv način, da ga z načinom postavljanja vprašanja ne spravljamo v zadrego. Skozi razgovore z mladostnikom definiramo problem, sam spregovori o tem, kaj je že poskušal in kaj je še pripravljen storiti za razreševanje njegove stiske. Potrebno je, da mladostnik, tudi s pomočjo strokovnega delavca, pride do uvida v svojo situacijo, da sam ugotovi lastno odgovornost in sposobnost za razreševanje svojih težav. Velikokrat pa smo strokovni delavci v vlogi zagovornika otrok in mladostnikov naproti staršem oz. skrbnikov in tudi do drugih institucij (predvsem šole), če je to potrebno. Skupaj z mladostnikom – včasih tudi s starši, se trudimo pridobiti za sodelovanje vse pomembne osebe in informacije, da se stiska mladostnika lahko začne razreševati.

Zavedamo pa se, da bi bilo potrebno ustrezno odgovoriti na specifične težave in potrebe mladostnikov in njihovih staršev, zato smo se odločili, da ponudimo programe, ki jih še razvijamo in v katere bomo vključili mladostnike in starše.

Razvijamo nove oblike dela v Pomurju. S tem želimo omogočiti mladostnikom in staršem priložnost za učenje in kreiranje odnosov na novih temeljih v družini, da spoznajo in trenirajo ravnanja, prepoznajo krize in jih uspešno rešujejo, ... Izhajamo iz tega, da mora mladostnik in starš dobiti dovolj asertivne moči, da bo lahko nekaj spremenil, če le-te ne dobi, začne znova uporabljati stare metode in ravnanja in se stanje v večini primerov še stopnjuje v negativni smeri.

Hitra pomoč, načrtovana obravnava je bistvena in predpogoj, da se mladostnik in starš odloči za drugačna ravnanja in vedenja.

- **Zaključek**

Od odprtja hiše v letu 2003 pa do konca poročevalnega obdobja je bila naša hiša bolj ali manj vedno nastanjena z otroki, ki so potrebovali varen prostor. Pri našem delu poskušamo iskati močne, oporne točke nastanjenih otrok in mladostnikov, razvijati njihove sposobnosti in kreativnost, spodbujati kreativno mišljenje in jih naučiti zaupati vase. Otrokom in mladostnikom želimo ponuditi možnost izbire, obenem pa jim posredovati pomembno sporočilo, da so sami odgovorni za svoja dejanja in ravnanja, da se je potrebno odločiti in za svojimi odločitvami stati. Ni vse samo lepo, iz izkušenj pa se največ naučimo in z lastnim prispevkom vplivamo na odnose in klimo v socialnem okolju iz katerega izhajamo. Izhajamo namreč iz prepričanja, da lahko vplivamo samo nase, na svoje vedenje in izbiramo ravnanja, ki so učinkovita, ob tem pa ne smemo pozabiti na tako imenovana negovalna vedenja, ki pozitivno vplivajo na sogovornika, na vzpostavljanje in ohranjanje pomembnih odnosov, pa tudi tistih ne tako pomembnih za nas.

Po opravljenem izračunu obveznosti na zaposlenega (2088), se izkaže, da je pet zaposlenih minimalno število ljudi, da lahko pokrivajo vse leto 24 ur, brez nepredvidenih odsotnosti, ki jih v tem izračunu ne more (ne sme) biti (bolniška, odsotnost z dela zaradi nege otroka, dopust – v smislu nenadne smrti sorodnika...). Veliko dogovarjanja in dobre volje je potrebno, da se uskladijo letni dopusti vseh zaposlenih tako, da se ne prekrivajo, saj hitro pride do kršenja delovne zakonodaje, ki nalaga, da mora imeti delavec po določenem številu opravljenih ur na delu toliko in toliko počitka itd.

Slediti potrebam, željam in sposobnostim nastanjenih otrok ni vedno lahko, ob tem pa upoštevati in spoštovati še voljo staršev in zadostiti pričakovanjem strokovnih delavcem matičnih CSD je za zaposlene v KCM včasih nemogoče. Pri svojem delu izhajamo iz koristi nastanjenih in spoštovanju želja in zmožnosti otrok, k čemur nas obvezuje tudi Konvencija o otrokovih pravicah in EUKOP. Trudimo se, da bi bilo življenje in ponudba aktivnosti in dejavnosti v KCM, pestra in zanimiva ter čim bolj prilagojena otrokom in mladostnikom – od ponudbe različnih športnih aktivnosti do obiskovanja kulturnih prireditev – vse to pa je povezano s finančnimi sredstvi, s katerimi pa naša hiša ne razpolaga oz. smo v razpolaganju s temi sredstvi zelo omejeni... Verjamemo, da je pozitivna sprememba že dejstvo, da smo v drugi hiši, ki je adaptirana, kvaliteta bivanja je bistveno višja s tem pa tudi možnosti, ki nam jih hiša ponuja večje! Posledično pa tudi izzivi in pričakovanja - vseh nas.

7. OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA, KOT JIH JE PREDPISALO PRISTOJNO MINISTRSTVO OZIROMA ŽUPAN IN UKREPE ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI TER KVALITETE POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA

V Centru za socialno delo Pomurje se obnašamo kar se da varčno in kot dober gospodar in poslujemo pozitivno.

V skladu z zakonodajo zagotavljamo kvoto invalidov in jo presegamo.

Pri vseh dodatnih programih nimamo zagotovljenih sredstev za materialne stroške, zato moramo le-te zagotavljati z iskanjem donatorjev.

Ker delujemo na območju, kjer je na področju socialnega varstva slabo razvit tako nevladni, zlasti pa zasebni sektor, osnovno dejavnost Centra dopolnjujemo z izvajanjem dodatnih programov v okviru javnih del.

Poleg izvajanja dodatnih programov se vključujemo v različne skupnostne humanitarne akcije organizacij in društev, ki delujejo na območju Pomurja, z namenom pomagati pri izboljševanju kvalitete življenja naših občanov, zagotavljanja enakih možnosti in zmanjševanja revščine.

Na nekatere stroške kljub preudarni porabi ne moremo vplivati. Zaradi oddaljenosti imamo bistveno višje stroške izobraževanja, glede na razpršenost in velikost terena, kjer Center deluje, so višji stroški terenskega dela.

Kljub preudarnemu in gospodarnemu ravnanju s sredstvi ter z izvajanjem dodatnih programov, ki razbremenjujejo stroškovni nosilec – MDSSZ, priznana sredstva v pogodbi o financiranju nalog Centra na postavki izdatki za blago in storitve ne pokrivajo dejansko nastalih stroškov.

8. OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Notranja revizija poslovanja je bila opravljena decembra 2021.

V skladu s predpisi, ki urejajo področje preprečevanja korupcije in krepitev integritete, ima Center izdelan načrt integritete, katerega pomemben del je register tveganj za celotno področje delovanja Centra, s katerim so seznanjeni vsi zaposleni.

9. POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI, ZAKAJ CILJI NISO BILI DOSEŽENI. POJASNILA MORAJO VSEBOVATI SEZNAM UKREPOV IN TERMINSKI NAČRT ZA DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV IN PREDLOGE NOVIH CILJEV ALI UKREPOV, ČE ZASTAVLJENI CILJI NISO IZVEDLJIVI

Center za socialno delo Pomurje je uresničil vse zastavljene cilje iz programa dela za obdobje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021.

10. OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA, PREDVSEM NA GOSPODARSTVO, SOCIALO, VARSTVO OKOLJA, REGIONALNI RAZVOJ IN UREJANJE PROSTORA

Center v okviru redne dejavnosti zagotavlja v lokalnem prostoru izvajanje javnih pooblastil in socialno varstvenih storitev, preventivne programe, na enotah Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer javno službo pomoč na domu in se vključuje v skupnostne akcije za posebej ogrožene skupine ljudi. Pri nujenju pomoči posameznikom, družinam in skupinam upoštevamo strateške dokumente, ki urejajo ureditev socialnega varstva v Sloveniji in določajo smernice za naprej. Pri tem je še posebej pomembno prisluhniti našim uporabnikom, saj se velikokrat rešitev njihovih težav »skriva« v njih samih in je potrebno zgolj aktivirati njihove potencialne, vključno s krepitvijo lastne odgovornosti. Zato si pri našem delu nenehno prizadevamo

vključiti udeležene v primeru k aktivnemu reševanju svoje stiske ali zagate – torej k večji odgovornosti do samega sebe.

V obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 smo izvajali naslednje storitve za občine na območju Pomurja:

1. JAVNA SLUŽBA POMOČ DRUŽINI NA DOMU KOT SOCIALNA OSKRBA:

Pravidnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS , št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13 in 102/15) določa, da je pomoč družini na domu kot socialna oskrba na domu, namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanj nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in opravil, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Po omenjenem pravilniku na Centru veliko pozornost namenjamo izboljšanju oziroma ohranjanju kvalitete življenja starih, bolnih in invalidnih oseb, saj predstavljajo poleg otrok, eno izmed najbolj ranljivih skupin prebivalstva. Prispevati želimo k ustvarjanju takih pogojev, da lahko stari ljudje čim dlje ostanejo v okolju, v katerem živijo. Posebno pozornost namenjamo predvsem tistim, ki živijo sami in bi bili brez teh možnosti izolirani iz družbenega dogajanja. To je tudi poglobljen razlog, da že od začetka devetdesetih let izvajamo storitev pomoč na domu; najprej v okviru javnih del, ki so bila konec leta 2001 za ta namen ukinjena, nato v obliki redne zaposlitve socialnih oskrbovalk.

Storitve pomoč družini na domu, na področju temeljnih dnevnih opravil, gospodinjski pomoči in pomoči pri ohranjanju socialnih stikov smo v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 izvajali v občinah Gornja Radgona, Ljutomer, Razkrižje, Veržej, Sveti Jurij ob Ščavnici, Lendava, Velika Polana, Odranci, Dobrovnik in Kobilje.

Neposredno socialno oskrbo izvajajo socialne oskrbovalke. Za zgoraj naštetе občine je storitev izvajalo 17 socialnih oskrbovalk.

Zaradi Covid 19 so bili sprejeti številni ukrepi in načrti, potrebni za omejitev okužb s COVID-19. Izvajanje storitve pomoč družini na domu se je sprva omejilo na zagotavljanje najnujnejših temeljnih dnevnih opravil in gospodinjskih opravil, ki so nujna za zagotavljanje temeljnih življenjskih potreb. Frekvenca in obseg izvajanja storitve se je prilagodila stopnji samooskrbe uporabnika in virov pomoči, ki mu jih lahko nudi družina oziroma druge, za uporabnika pomembne osebe. Ko je bila vzpostavljena možnost cepljenja in rednega testiranja, je izvajanje storitve potekalo nemoteno, ob upoštevanju vseh veljavnih ukrepov. Pri organizaciji dela se je v vseh delovnih okoljih bilo potrebno prilagajati epidemiološkim posebnostim lokalnega okolja in navodilom odgovornih. Izvajanje storitve pomoči družini na domu je bilo potrebno organizirati racionalno in na način, da ista socialna oskrbovalka ni prehajala med zdravimi uporabniki in uporabniki s sumom na COVID-19.

Kot izvajalec storitve Pomoč družini na domu smo skozi vso leto 2021 storitev izvajali v skladu z vsemi preventivnimi ukrepi in uporabo zaščitne opreme, ki smo jo kot delodajalec zagotovili socialnim oskrbovalkam.

V primeru pojava okužbe s SARS-Cov-2 smo uporabnikom, ki živijo sami in so v celoti odvisni od izvajanja storitve, bili dolžni zagotavljati izvajanje storitve v skladu z protokoli pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v sodelovanju z NIJZ. V primeru okužbe s SARS-Cov-2 bi se lokacije domov naših uporabnikov razdelile na bele, sive in rdeče cone. V sivo in rdečo cono vstopajo socialne oskrbovalke le z osebno varovalno opremo ob upoštevanju vseh preventivnih ukrepov. V sivem območju so uporabniki s sumom na SARS-Cov-2, ki jim je bil odvzet bris in čakajo na izvid ali uporabniki, ki so bili v stiku z obolelim s SARS-Cov-2. V rdečem območju so uporabniki z potrjeno okužbo na SARS-Cov-2.

V času preprečevanja morebitnih okužb s koronavirusom smo sprejeli številne ukrepe, ki so primer dobre prakse sodelovanja z lokalno skupnostjo z namenom zagotovitve varnega okolja za zaposlene in za uporabnike pomoči na domu obenem pa zagotovili izvajanje potrebne pomoči. Določili smo dve socialni oskrbovalki, ki bi delo opravljali v rdeči oziroma sivi coni. Povezali smo se z lokalnim zdravstvenim domom

in se z njimi dogovorili za prioriteto obravnavo socialnih oskrbovalk in uporabnikov v primeru suma na okužbo (da pridejo takoj na vrsto za testiranje in da se rezultati dobijo čim prej).

Oskrbovalke smo redno seznanjali in jim predajali vsa gradiva, posredovana s strani pristojnega ministrstva in NIJZ glede rokovanja in zaščite z zaščitno varovalno opremo, dosledno se jih je seznanjalo z novimi informacijami in sledilo predpisanim protokolom dela.

- **Vsebinska in strokovna opredelitev**

Pomoč na domu je strokovno voden proces in organizirana praktična oblika pomoči, kjer sodelujejo vodja in koordinator storitve, uporabnik, oskrbovalka, ključni družinski člani ter prostovoljni sodelavci. Storitve se prične na zahtevo uporabnika ali zakonitega zastopnika in obsega: strokovno pripravo, neposredno izvajanje storitve in spremljanje storitve.

- **Strokovna priprava**

Strokovna priprava obsega prvi kontakt, opredelitev problema in ugotovitev o upravičenosti do storitve, sledi strokovna priprava na izvajanje storitve. Opravi se analiza primera, pripravi se dogovor o vrsti, trajanju in obsegu storitve, organizirajo se ključni člani okolja za sodelovanje.

- **Neposredno izvajanje storitve**

Pomoč družini na domu v obliki socialne oskrbe na domu obsega:

- Pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih
- Gospodinjsko pomoč
- Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov

Dogovorjeni obseg storitve se ves čas prilagaja potrebam posameznega uporabnika.

- **Obseg storitve – število uporabnikov**

Pomoč družini na domu

leto	2019	2020	2021
št. nalog (nove)	89	87	77
vodene	202	217	216

- **Spremljanje storitve**

Izvajanje storitve spremljamo na tedenskih koordinacijskih sestankih vodij storitve z neposrednimi izvajalkami. Sestanki so namenjeni strokovni pomoči socialnim oskrbovalkam, podpori, koordinaciji, medsebojnemu informiranju in dogovarjanju o rešitvi konkretnih vprašanj, povezanih z neposrednim izvajanjem storitve. Uporabnika vsaj enkrat letno, po potrebi pa večkrat obiščemo na domu. Vodje storitve koordinirajo in strokovno usmerjajo delo socialnih oskrbovalk ter sodelujejo z upravičenci pri izvajanju dogovora.

Center vodi evidenco o porabi zaščitnih sredstev, ki jih oskrbovalke nujno potrebujejo pri svojem delu in evidenco o prevoženih kilometrih. Vso leto skrbimo za racionalno porabo kilometrine s skupnim načrtovanjem plana dela oskrbovalk.

- **Uporabniki storitve pomoč družini na domu**

Uporabniki so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo ohranjajo zadovoljivo telesno in duševno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju tako, da jim za vsaj določen čas ni potrebno institucionalno ali drugo varstvo.

Uporabniki največ pomoči potrebujejo pri negi, torej temeljnih dnevnih opravilih, manj pri gospodinjskih opravilih. Opažamo, da je pomoč pri ohranjanju socialnih stikov vse bolj pomemben sklop opravil, tako

pri starih, ki živijo sami kot pri tistih, ki bivajo z zakoncem ali družino. Primeri iz prakse kažejo, da jim je velikokrat stik s socialno oskrbovalko edina vez z zunanjim svetom in družbenim dogajanjem. Na ta način se odpravlja občutek osamljenosti, ki je vse prepogost pri starejših.

Z vsakim uporabnikom storitve je sklenjen dogovor o vrsti, trajanju in obsegu storitve ter narejena analiza primera. Potreben je osebni načrt, ki temelji na specifičnih potrebah posameznika. V storitev so vključeni uporabniki, ki potrebujejo pomoč dvakrat na teden do uporabnikov, pri katerih se vključujemo dvakrat do trikrat na dan vsakodnevno. Storitve se izvaja tudi med vikendi in prazniki. Dogovorjeni obseg storitve se ves čas prilagaja potrebam posameznega uporabnika. Uporabnik je ob prvem stiku tudi seznanjen z možnostjo podaje vloge za oprostitev socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu.

Pogosto socialne oskrbovalke spremljajo uporabnika pri opravljanju nujnih obveznosti, kot je obisk pri zdravniku, urejanje osebnih dokumentov in drugje, kjer je prisotnost uporabnika obvezna in si prevoza na drug način ne zmore urediti. V teh primerih se postavlja vprašanje odgovornosti oskrbovalke ob prevozu uporabnika. Uporabnik podpiše izjavo, da ga oskrbovalka pelje na njegovo željo in prevzema odgovornost za lastno varnost.

• Ocena

Obseg pomoči družini na domu je v zadnjih letih na približno enaki ravni glede števila uporabnikov mesečno in letno. Tudi v letu 2021 smo opazili povečanje povpraševanja za storitvijo, zlasti na enoti v Ljutomeru, ki pa ni bilo samo posledica epidemije koronavirusa, temveč potreb starejših ljudi, ki naraščajo, prav tako pa njihova želja, da ostanejo doma. Številčno glede na uporabnike ostaja storitev enaka, povpraševanje po vključitvi v storitev ostaja, takoj ko se sprostí termin, se lahko zapolni z novim uporabnikom in so vse oskrbovalke polno zasedene. Za pomoč se velikokrat odločijo tisti, ki jo nujno potrebujejo in storitev lahko tudi plačajo. V praksi opažamo, da se velikokrat težje odločajo za storitev zaradi plačila, ne želijo pa obremenjevati lastnih otrok za doplačilo storitve, čeprav so ob sklenitvi dogovora seznanjeni z možnostjo vložitve vloge za oprostitev plačila socialno varstvene storitve.

Storitev se mora zelo hitro prilagajati potrebam uporabnikov, ki jih je zaradi staranja prebivalstva vse več obenem pa so tudi kapacitete institucionalnega varstva prezasedene. Velikokrat se tako tudi 24 – urna oskrba starostnika rešuje s storitvijo Pomoči na domu, kjer je seveda možnost vključitve svojcev v oskrbo. Prav tako pa se svojci, predvsem otroci, zavedajo dolžnosti preživljanja do staršev, v primeru namestitve v domsko varstvo, velikokrat z visokim doplačilom institucionalnega varstva.

Čakalne dobe so se pojavile tudi pri nas, predvsem pri tistih uporabnikih, ki so potrebovali gospodinjsko pomoč in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov in so morali na samo vključitev v storitev počakati nekaj mesecev, saj se storitev ni sprostila in je število potreb ostajalo ves čas enako. Pri uporabnikih, ki so potrebovali pomoč pri vsakodnevnih opravilih, smo sodelovali s svojci, z bolnišnicami in zasebniki ter načrtovali čim hitrejšo možnost vključitve. Večina uporabnikov se odloči za minimalno število ur pomoči, ki si jo finančno lahko tudi privoščí. Težava se pojavlja predvsem v jutranjih terminih pri uporabnikih, ki rabijo nego. Jutranje termine imamo vedno zasedene in sproti vključujemo le te, ki rabijo nego, pri ostalih dveh sklopih opravilih se lažje uporabnike vključuje. Prav ti uporabniki, ki prihajajo iz bolnišnic v domače okolje, pa rabijo velikokrat predvsem nego, saj oskrbe svojci sami ne zmorejo. Proti koncu leta je bil povečano povpraševanje tudi po takojšnji vključitvi v storitev kot pomoč pri temeljnih dnevni opravilih in kot pomoč pri osebni negi.

Pomembno se nam zdi, da občine zagotavljajo ohranitev in dostopnost storitve pomoč družini na domu svojim občanom. Institucionalne kapacitete so vse bolj zasedene prav tako je vse višja cena oskrbe kar močno vpliva na odločitev starih ljudi za odhod v institucionalno varstvo, saj je to velikokrat povezano z doplačilom otrok in zaznambo na premoženje v primerih doplačil občine. Občina mora v sodelovanju z izvajalcem zagotavljati, da ima človek možnost in izbiro, da čim dlje časa kvalitetno biva v domačem okolju s spomini in vrednotami, ki ga na kraj vežejo.

2. OBČINSKE SOCIALNE POMOČI

Center za socialno delo Pomurje, Enota Murska Sobota občinske pomoči izvaja v skladu s odloki in pravilnikih o občinskih socialnih pomočeh za posamezne občine. V tabeli je prikaz števila izdanih odločb po posameznih občinah.

Občina:	2019	2020	2021
MO Murska Sobota	576	504	469
Puconci	160	157	138
Beltinci	158	132	102
Moravske Toplice	50	47	36
Tišina	88	95	83
Rogašovci	44	29	20
Šalovci	6	7	7
SKUPAJ	1082	971	855

3. UREJANJE POVRNITVE POGREBNIH STROŠKOV

Je tudi storitev, ki jo CSD na podlagi Zakona o izvajanju pogrebniške dejavnosti, ureja za občine, zajema ugotovitveni postopek, v katerem se:

- Preveri ali obstajajo osebe, ki bi bile na sorodstveni ali pogodbeni osnovi dolžne kriti pogrebne stroške.
- Ugotoviti, ali dediči zaradi socialne ogroženosti niso sposobni poravnati stroškov pokopa (v celoti ali delno).
- Z ugotovitvami seznaniti pristojno občino in izda pogrebniemu zavodu naročilnico za pogrebne stroške v 80% kritju, torej samo najnujnejše potrebščine za pokop pokojnika.

Občina:	2019	2020	2021
Občina Rogošovci	1	0	0
Občina Tišina	1	1	1
Občina Šalovci	1	0	0
Občina Beltinci	3	0	0
Občina Puconci	4	2	4
Občina Grad	1	0	0
Občina Lendava	1	5	6
Občina Križevci	0	1	0
Občina Murska Sobota	0	0	3
Skupaj	12	9	14

11. DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

11.1. ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE

Pravilnik o notranji organizaciji in sistematizacije delovnih mest Centra za socialno delo Pomurje je sprejel Svet Centra za socialno delo Pomurje dne 16.12.2021.

Kadrovski načrt Centra je dne 16.12.2021 sprejel Svet zavod, soglasja Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti k finančnemu načrtu in programu dela za leto 2021 ter soglasje h kadrovskemu načrtu nismo prejeli.

Center je na dan 31. 12. 2021 izvajal redno dejavnost in krizne namestitve skupaj z javno službo pomoč na domu – vodenje in koordiniranje pomoči ter enkratne denarne pomoči za občine z 106,67 zaposlenimi (96 za nedoločen čas in 10,67 določen čas), ki so razporejeni na naslednja delovna mesta:

- direktor CSD: 1,
- pomočniki direktorja 4,
- strokovni delavec za javna pooblastila 1,
- strokovni delavec za področje (eno ali več): 48,77,
- strokovni delavec – socialno varstvene storitve: 1,
- strokovni delavec – koordinator: 4,40,
- starševsko varstvo in družinski prejemki ter ZUPJS: 17,
- strokovni delavec programi: 0,
- računovodstvo: 5,
- kadrovik: 1,
- administrativno tehnični kader: 7,
- čistilka: 1,5
- socialne oskrbovalke 15.

Javna dela: javna dela so se v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 izvajala na podlagi pogodb občin (naročnik), ZRSZ in centrom (izvajalec - enote CSD Pomurja) z 12,68 izvajalci iz delovnih ur (na dan 31. 12. 2021 je bilo število izvajalcev 17).

Skupno število vseh zaposlenih na dan 31. 12. 2021 je bilo 123,67 delavcev in je v primerjavi s sprejetim kadrovskim načrtom (125,00) nižje za 1,33 zaposlitve.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 je znašalo 118,87 zaposlenih. Povprečno število zaposlenih iz delovnih ur v celotnem zavodu je na posameznem stroškovnem nosilcu naslednje:

- redna dejavnost CSD 84,94 delavca
- krizne namestitve 4,95 delavcev
- izvajanje programov soc. varstva 0
- pomoč na domu (vodenje + neposredna oskrba) 15,68 delavca
- druge naloge po pogodbi z občino 0,62 delavca
- javna dela 12,68 delavca.

Povprečna bruto plača je znašala 2.161,11 EUR in je v primerjavi s planirano za 0,6 % višja.

Nadomestila plač za bolezni v breme zavoda so bila izplačana za 8.954 delovnih ur in v breme ZZZS 9.573 delovnih ur. Boleznine skupaj predstavljajo 7,2 % obračunanih delovnih ur.

11.2. POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

Investicijska vlaganja so opisana v računovodskem poročilu.

Priloga poslovnemu poročilu : Dodatni programi v letu 2021.

Pripravili:
Sandra Fekonja s sodelavci

Odgovorna oseba:
Sandra Fekonja

Priloga:

Analiza kadrovanja

Tabela 1: Delovna mesta v CSD

Tabela 2: Število zaposlenih po stroškovnih nosilcih

Tabela 3: Razporejeni zaposleni glede na delovni čas po stroškovnih nosilcih (v deležu) –
na dan 21.12.2021

Tabela 4: Realizacija kadrovskega načrta
